

zpráva

NÚV

PRÁVNÍ FORMA

Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV) je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

POSLÁNÍ

Základním posláním NÚV je všestranně pomáhat rozvoji všeobecného, odborného, uměleckého a jazykového vzdělávání a podporovat školy v oblasti pedagogicko-psychologického, výchovného a kariérového poradenství a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

VÝCHODISKA

Rozhodujícím rámcem pro činnost NÚV je členství České republiky v Evropské unii. Výchozími dokumenty jsou Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha) z roku 2000 a Strategie celoživotního učení v ČR schválená v roce 2007. Činnost NÚV rovněž reflektuje hlavní směry Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

www.nuv.cz

Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

(DIČ) IČ: (010)-00022179

Historie NÚV

NÚV vznikl 1. července 2011 sloučením Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV), Výzkumného ústavu pedagogického v Praze (VÚP) a Institutu pedagogicko-psychologického poradenství ČR (IPPP ČR). Jeho historie sahá až do roku 1945, kdy byl ustanoven vznik Výzkumného ústavu pedagogického Jana Amose Komenského v Praze. Základ pro pozdější NÚOV byl položen v roce 1950 vznikem Studijního a informačního střediska pro hospodářské nauky odborných škol, jehož cílem byla podpora výuky na ekonomických a dalších odborných školách. Nejmladší z původně samostatných organizací, IPPP ČR, zahájila svoji činnost v roce 1994. Prvního října 2013 se součástí NÚV stalo Národní informační centrum pro mládež (NICM).

Vedení NÚV

Řízením NÚV byla v červnu 2015 pověřena – poté, co v březnu odešel Václav Hořejší a na přechodnou dobu tří měsíců byl řízením pověřen Václav Pícl – dlouholetá náměstkyně Helena Úlovcová.

Sekci pro kurikulum, všeobecné a odborné vzdělávání a evaluaci vedl v první polovině roku 2015 Jan Tupý. Spolu s novou organizační strukturou, která vstoupila v platnost v říjnu 2015, se vedení sekce ujala Helena Marinková.

Vedením sekce pro analýzy trhu práce, rozvoj kvalifikací, dalšího vzdělávání a uznávání výsledků předchozího učení byla po změně organizačního řádu NÚV pověřena Renáta Drábová.

HELENA ÚLOVCOVÁ – POVĚŘENA ŘÍZENÍM NÚV

Helena Úlovcová absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde dokončila také postgraduální studium sociologie. V NÚV je zaměstnána od roku 1993. Zabývá se především problematikou kvalifikací, dalšího vzdělávání, procesů uznávání výsledků předchozího učení a informační podporou služeb kariérového poradenství. Spolupracovala na projektech PHARE orientovaných na uplatnění absolventů škol a na projektech OECD a OECD VET Review. Byla spoluřešitelkou projektu MPSV Nerovnosti v šancích na vzdělání. Podílela se na řízení projektu VIP Kariéra II a UNIV 3. Od roku 2004 je členkou řídicího výboru ETF v Turíně, od roku 2005 zastupuje ČR na poradách vrchních ředitelů pro odborné vzdělávání (DGVET) členských zemí EU. Od roku 2002 byla náměstkyní ředitele NÚV. V červnu 2015 byla pověřena řízením NÚV.

HELENA MARINKOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ ŘEDITELKY

Helena Marinková vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, učitelské zaměření oboru pedagogika – český jazyk a literatura. V roce 1998 ukončila doktorské studium v oboru pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Profesionální dráhu zahájila na středním odborném učilišti, kde pracovala v různých pozicích (vychovatelka, učitelka, zástupkyně ředitele). Od roku 1997 pracuje v NÚV – nejprve v oddělení všeobecné vzdělávacích předmětů, kde garantovala střední pedagogické školy a vyšší odborné školy s pedagogickým zaměřením, později se zaměřila na oblast dalšího vzdělávání a zejména uznávání výsledků předchozího učení. V pozici obsahové manažerky se podílela na realizaci všech projektů UNIV podporujících rozvoj dalšího vzdělávání na středních odborných školách.

RENÁTA DRÁBOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ ŘEDITELKY

Absolvovala Pedagogickou fakultu UK, učitelství český jazyk – občanská nauka. Začínala jako učitelka na základní škole, od roku 1993 působila na Soukromém gymnasiu Josefa Škvoreckého, poslední tři roky jako ředitelka. V roce 2005 nastoupila do Národního ústavu pro odborné vzdělávání jako vedoucí oddělení Státní těsnopisný ústav. Po reorganizaci ústavu pracovala v oddělení pro rozvoj a správu NSK. Působila v projektu Nová závěrečná zkouška a rovněž jako garantka pro oblast veřejné správy v projektu NSK2. Podílela se na řešení projektu UNIV3 podporujícího rozvoj dalšího vzdělávání na středních odborných školách, nejprve jako organizační manažerka, poté i jako hlavní manažerka.

JANA ZAPLETALOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ ŘEDITELKY

Jana Zapletalová vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Dvanáct let pracovala jako školní psycholožka na střední škole, dále v pedagogicko-psychologickém poradenství. Je předsedkyní Asociace školní psychologie SR a ČR, pracovala také jako předsedkyně Unie psychologických asociací ČR. Od roku 2005 řídila Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR. Náměstkyní ředitele NÚV a vedoucí sekce pro podporu rovných příležitostí ve vzdělávání, školní a školské poradenské služby, prevenci a institucionální výchovu je od roku 2014. Je autorkou a spoluautorkou řady knih, z těch posledních je to zejména S. Štech, J. Zapletalová: Úvod do školní psychologie, Portál 2013. Podílela se na tvorbě a řešení řady projektů orientovaných především na zavedení školních poradenských služeb do škol: VIP-Kariéra, RŠPP-VIP II, RAMPS-VIP III.

Organizační struktura

ŘEDITELSTVÍ ÚSTAVU

Ředitel ústavu
Kancelář ředitele
Interní auditor
Tisková mluvčí
Personální oddělení
Oddělení pro mezinárodní spolupráci a koordinaci projektů

SEKCE PRO VŠEOBECNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Sekretariát sekce
Oddělení pro koncepci kurikula, kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
– Referát pro kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
– Referát pro společné vzdělávání
Oddělení pro matematické, přírodovědné a digitální vzdělávání
– Referát pro správu a rozvoj Metodického portálu RVP.CZ
Oddělení pro jazykové, společenskovední a umělecké vzdělávání
– Referát Čeština pro cizince
Oddělení pro komunikaci s veřejností a publikační činnost

SEKCE PRO ANALÝZY, KVALIFIKACE, ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Sekretariát sekce
Oddělení pro analýzy trhu práce a vzdělávání
Oddělení pro rozvoj a správu Národní soustavy kvalifikací
Oddělení pro další vzdělávání a uznávání
Oddělení pro kurikulum odborného vzdělávání
– Referát CEFIF
– Referát Státní těsnopisný ústav
Oddělení Národního informačního centra pro mládež (NICM) – Centrum kariérového poradenství (CKP)

SEKCE PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVÍ, PREVENCE A INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVY

Sekretariát sekce
Oddělení Školské poradenské zařízení
Oddělení pro tvorbu diagnostických a intervenčních nástrojů
Oddělení pro rovné příležitosti ve vzdělávání, školské a školní poradenské služby
Oddělení pro ústavní a ochrannou výchovu a prevenci rizikového chování
– Referát pro certifikace programů primární prevence
Oddělení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

SEKCE EKONOMICKÁ

Sekretariát sekce
Oddělení finanční účtárny
Oddělení mzdové účtárny
Oddělení ICT
Oddělení veřejných zakázek
Oddělení hospodářské činnosti

Ekonomicko-administrativní údaje

	2012	2013	2014	2015
POČET ZAMĚSTNANCŮ CELKEM	255,55	243,00	243,00	214,00
VČETNĚ PROJEKTŮ ESF				
V HLAVNÍ ČINNOSTI	255,55	243,00	256,00	214,00
V JINÉ ČINNOSTI	0,00	0,00	0,00	0,00
VÝNOSY A NÁKLADY CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	591 387,46	550 375,57	516 568,59	351 380,79
NÁKLADY	591 171,23	549 748,39	515 174,97	349 526,23
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	216,23	627,18	1 393,62	1 854,56
HLAVNÍ ČINNOST CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	590 166,08	549 328,32	515 531,72	350 480,95
NÁKLADY	590 052,46	548 705,93	514 296,16	348 717,01
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	113,62	622,39	1 235,56	1 763,94
JINÁ ČINNOST (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	1 221,38	1 047,25	1 036,88	899,84
NÁKLADY	1 118,77	1 042,46	878,81	809,22
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	102,61	4,79	158,06	90,62

Personální agenda, řízení lidských zdrojů

V roce 2015 pracovalo v NÚV 162 zaměstnanců – 123 žen a 39 mužů. V průběhu roku nově nastoupilo 20 zaměstnanců. Věkový průměr všech zaměstnanců činil 44,17 let.

Struktura zaměstnanců podle kvalifikace

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
VĚDECKÁ HODNOST	6	20	26
VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ	25	78	103
VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	1	0	1
MATURITNÍ VZDĚLÁNÍ	3	21	24
STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	2	4	6
ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ	1	1	2
CELKEM	38	124	162

Struktura zaměstnanců podle typu

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
MANAŽEŘI / MANAŽERKY (VEDOUČÍ)	6	18	24
ODBORNÍ (VĚDA A VÝZKUM)	33	59	92
ODBORNÍ (FINANČNÍ, MZDOVÉ, PERSONÁLNÍ)	1	19	20
SERVISNÍ (ASISTENTKY, IT, THP, DĚLNICKÉ PROFESE)	9	17	26
CELKEM	49	113	162

Primárním cílem personální politiky NÚV je udržení schopných a zkušených zaměstnanců a současně získávání nových kvalifikovaných zaměstnanců na uvolněné či nově vzniklé pozice. NÚV také poskytuje pracovní příležitost pro začínající zaměstnance či absolventy, kteří na pracovní trh teprve vstupují. NÚV se snaží pracovníky vhodně motivovat a pečovat o jejich profesní i osobní růst, profesionalitu a odbornost.

Zaměstnanci NÚV se vzdělávali v oblasti zákonných školení týkajících se především legislativních norem a jejich změn. Velmi užitečnou součástí vzdělávacích aktivit v roce 2015 byly rovněž odborné informační semináře vedené samotnými pracovníky NÚV. V průběhu roku se odborní a vědecko-výzkumní zaměstnanci ústavu rozvíjeli i prostřednictvím aktivní účasti na nejrůznějších českých i mezinárodních odborných konferencích, workshopech a specializovaných seminářích.

ROZVOJ PŘEDŠKOLNÍHO A ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pokračování revize RVP ZV a RVP PV a zahájení přípravných kroků pro úpravy RVP ZV a RVP PV

V rámci příprav revizí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) byl v návaznosti na souhrny obecných námětů na úpravy RVP ZV a RVP PV a zjišťování ve školách z minulých let dokončen souhrn námětů, které se vztahovaly k obsahu vzdělávání, který je v RVP ZV formulován ve vzdělávacích oborech, resp. průřezových tématech.

Řešení koncepčních úkolů spojených s revizí, především přípravné práce na tvorbě Digitálního komentovaného RVP na Metodickém portálu RVP.CZ (dále jen Metodický portál) bylo přerušeno požadavkem uvést RVP ZV do souladu s novelou školského zákona a připravovanou vyhláškou. NÚV revidoval doporučené úrovně pro úpravu očekávaných výstupů z Přílohy 2 RVP ZV. Zároveň byl vytvořen základ metodického průvodce upraveným RVP ZV na Metodickém portálu.

Zpracování řešitelského záměru a zahájení přípravných kroků pro změny Přílohy 2 RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

V roce 2015 byla v rámci úkolu provedena úprava RVP ZV, která reaguje na novou koncepci společného vzdělávání. Úprava vychází ze zákona č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další předpisy. Rovněž respektuje obsah vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Základem úpravy RVP ZV je odstranění RVP ZV-LMP a doplnění či přepracování některých kapitol RVP ZV tak, aby byl kurikulární dokument v souladu s platnými právními normami a zajišťoval vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními. Úpravy byly provedeny v souladu s variantou, kterou schválila pracovní skupina NÚV za přítomnosti zástupců asociací ve vzdělávání a zástupců školských odborů dne 4. 5. 2015 a následně řídící výbor k inkluzi (MŠMT) pod vedením náměstka ministryně školství.

Standardy pro základní vzdělávání – souhrny metodických komentářů

Jedním z prioritních úkolů v oblasti základního vzdělávání bylo dokončení metodických komentářů ke standardům Matematiky, Českého jazyka a Anglického jazyka a dále k vybraným tematickým okruhům Německého jazyka a Francouzského jazyka. Rovněž byly zpracovány příklady ilustrativních úloh ve třech úrovních náročnosti pro doplňující jazykové standardy (Španělský jazyk, Ruský jazyk, Italský jazyk, Francouzský jazyk). Metodické komentáře k výše uvedeným vzdělávacím oborům byly prezentovány 3. listopadu 2015 zástupcům MŠMT a následně zveřejněny na Metodickém portálu v modulu Digifolio.

standardy ostatních
vzdělávacích oborů

Předpokladem k zahájení tvorby metodických komentářů pro standardy ostatních vzdělávacích oborů (dále jen OVO) bylo jejich zveřejnění na Metodickém portálu v modulu Digifolio. Jedná se o standardy pro tyto vzdělávací obory: Informační a komunikační technologie; Člověk a jeho svět; Člověk a společnost – Dějepis, Výchova k občanství; Člověk a příroda – Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis (Geografie); Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova; Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví, Tělesná výchova; Člověk a svět práce.

nastavení úrovně a tvorba úloh

V březnu 2015 proběhl pracovní seminář s doc. Janem Slavíkem (členem nadoborové skupiny pro tvorbu standardů), jehož obsahem byly otázky spojené s nastavením vyšších úrovní (optimální a excelentní) pro ilustrativní úlohy, které tvoří základ metodických komentářů. Od dubna do června 2015 proběhlo k jednotlivým vzdělávacím oborům několik pracovních schůzek s týmy pro tvorbu metodických komentářů. Návrhy úloh a nastavení jejich náročnosti byly prezentovány a společně diskutovány v květnu v rámci interního semináře na NÚV a následně (18. 6. 2015) proběhla reflexe dosavadního přístupu k nastavení úrovní a tvorbě úloh opět s doc. J. Slavíkem – výstupem byla konkrétní doporučení pro jednotlivé vzdělávací obory. Byla vytvořena základní struktura celkového materiálu.

Pracovní verze souhrnů metodických komentářů k vybraným tématům jednotlivých standardů OVO, které byly v letošním roce vytvořeny, byly představeny a diskutovány na semináři konaném v listopadu 2015 v NÚV. Pozvání byli rovněž externí spolupracovníci a zástupci MŠMT.

Zařazování dětí mladších tří let do mateřské školy

Do mateřských škol jsou v současnosti přijímány děti mladší tří let. V některých mateřských školách jsou vzdělávány i děti mladší dvou let. Upravit prostředí a podmínky v mateřské škole tak, aby byly naplňovány aktuální potřeby všech dětí, není jednoduché a pro pedagogy bez předchozích zkušeností se vzděláváním těchto dětí také obtížné. Problematikou zařazování dětí mladších tří let byl NÚV pověřen v roce 2014.

V průběhu roku 2015 byly výstupy doplňovány a opakovaně projednány na gremiální poradě náměstka sekce. Byla zpracována situační zpráva, předkládající MŠMT dvě varianty řešení. Na konci roku prošel materiál vnitřním připomínkovým řízením.

situační zpráva
v připomínkovém řízení

NÚV bude v následujícím období připravovat návrh úpravy RVP PV k vymezení vhodných podmínek pro předškolní vzdělávání v souladu s potřebami dětí mladších tří let.

Data ze statistiky předškolního vzdělávání MŠMT pro školní rok 2014/2015:

Počet dětí v MŠ celkem	Děti mladší tří let celkem
367603	37898
100 %	10,3 %

Děti mladší tří let jsou ve statistice dále rozděleny do tří věkových kategorií takto:

Děti mladší dvou let	Děti mladší tří let narozené v období 1. 1. 2012 – 31. 8. 2012	Děti mladší tří let narozené v období 1. 9. 2011 – 31. 12. 2011
737	13962	23199
2 %	37 %	61 %

Metodická podpora přírodovědné gramotnosti pro předškolní vzdělávání

Ve spolupráci s odborníky připravil NÚV v roce 2015 metodickou příručku Podpora rozvoje přírodovědné gramotnosti v předškolním vzdělávání. Příručka, která vyšla v elektronické podobě, obsahuje úvodní teoretickou část, seznamující s podstatou přírodovědné gramotnosti, základy myšlení k ochraně životního prostředí a přírodních zdrojů. Praktická část je rozdělena do několika bloků. Vede k zamyšlení nad rozmanitostí možností práce s dětmi v mateřské škole, vnímání souvislostí a vztahů. Součástí praktického bloku je několik příkladů konkrétních činností realizovaných a ověřených v mateřských školách.

Metodická podpora pro výuku průřezových témat na ZŠ – konkretizace tematických okruhů

Pro výuku průřezových témat byla zpracována metodická podpora, která konkretizuje a aktualizuje dílčí témata a náměty vybraných tematických okruhů průřezových témat – Výchovy demokratického občana, Mediální výchovy, Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Cílem materiálu je přispět ke snadnější a efektivnější integraci průřezových témat do vzdělávacích oborů, včetně jejich hodnocení a usnadnění přípravy projektů i zpracování učebních osnov ve školních vzdělávacích programech. Metodické materiály pro Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech zahrnují rovněž témata globálního vzdělávání. Konkretizované tematické okruhy jsou zveřejněny na Metodickém portálu v modulu Digifolio.

Rozvoj oborových didaktik

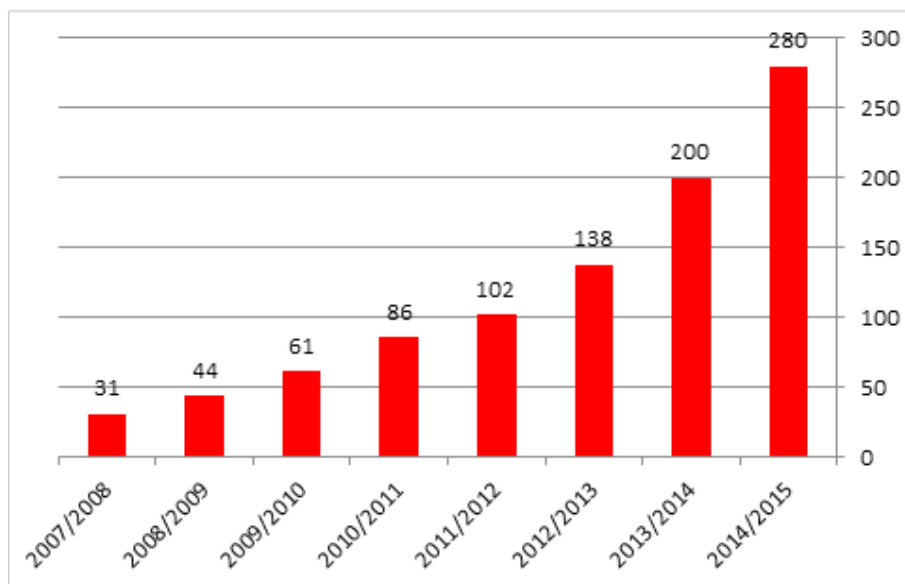
Práce v úkolu Oborové didaktiky byla v roce 2015 zaměřena zejména na metodickou podporu učitelů v oblasti rozvoje digitálních kompetencí žáků a využití digitálních technologií ve výuce jednotlivých vzdělávacích oborů na ZŠ i SŠ v souladu s dokumentem Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. V rámci tohoto úkolu bylo vytvořeno digifolio s názvem Digitální technologie napříč obory. To obsahuje 34 článků, teoretických i praktických, ve kterých mohou učitelé najít inspiraci pro svou práci. Teoretické články pojednávají o digitálních technologiích ve vzdělávání v obecnější rovině. Zabývají se například otázkami, s jakými problémy se v této oblasti učitelé potýkají a jak tyto technologie mění obsah výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí. Praktické články obsahují konkrétní výukové aktivity s využitím ICT a moderních technologií. Všechny jsou koncipovány jako výukové jednotky a ověřeny ve výuce. Digifolio je zveřejněno na Metodickém portálu.

digitální technologie
napříč obory

Pokusné ověřování individuálního vzdělávání

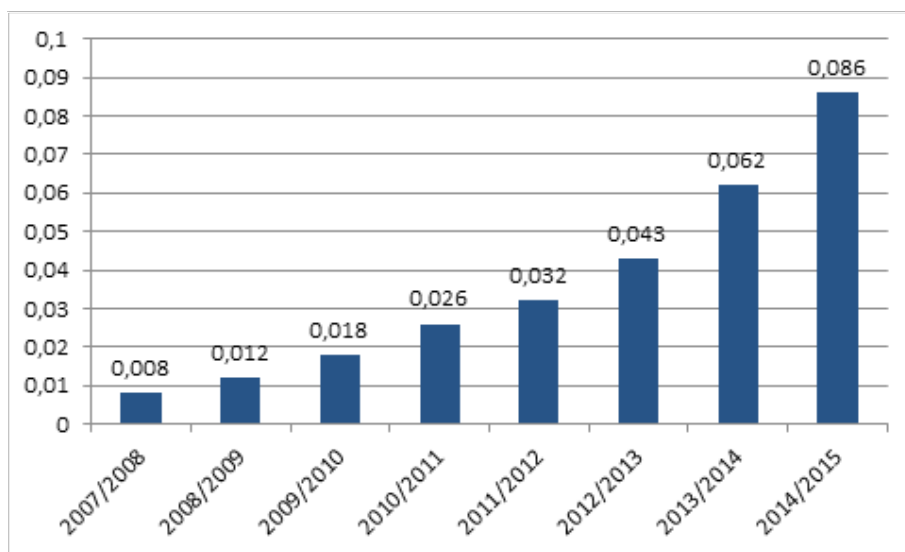
Problematika individuálního vzdělávání na 2. stupni ZŠ je řešena od roku 2007. Pokusné ověřování individuálního vzdělávání (POIV) bylo od roku 2013 prodlouženo na neurčito. V souladu se snahou MŠMT získat další relevantní informace o průběhu individuálního vzdělávání na více školách byl od školního roku 2015/2016 rozšířen počet pilotních škol – žáci jsou nyní přihlášení do POIV na deseti školách z možných devatenácti. Na pomoc novým pilotním školám byly zpracovány Metodické informace k zajištění Pokusného ověřování individuálního vzdělávání žáků na 2. stupni základního vzdělávání. NÚV je pověřen sledovat průběh ověřování na rozšířeném počtu škol, shromáždit a vyhodnotit získané informace.

metodické informace
pro nové pilotní školy

počty žáků v POIV
na 2. stupni ZŠ

Graf: Počty žáků v POIV na 2. stupni ZŠ v letech 2007/2008 až 2014/2015 (počty žáků na konci školních roků)

podíl žáků v POIV z celkového
počtu žáků na 2. stupni ZŠ

Graf: Podíl žáků v POIV z celkového počtu žáků na 2. stupni ZŠ v letech 2007/2008 až 2014/2015

Implementace Národní strategie pro Globální rozvojové vzdělávání 2011–2015

NÚV se prostřednictvím svého zástupce aktivně podílí na naplňování Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání (GRV). V roce 2015 to byla mimo jiné účast na kulatém stole (červen 2015) na téma Jak podpořit globální rozvojové vzdělávání v České republice, dále zpracování expertních posudků k evaluaci vybraných projektů nebo činnost v pracovní skupině pro Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání na období 2011–2015.

Konference Rozumíme současnému světu?

NÚV se podílel na obsahové přípravě konference Rozumíme současnému světu?, která se uskutečnila 11. listopadu 2015 v Černínském paláci v Praze. Konference byla součástí Evropského roku pro rozvoj 2015 a pořádalo ji Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve spolupráci s MŠMT, Českou rozvojovou agenturou, NIDV, NÚV a Českým fórem pro rozvojovou spolupráci.

Konference si kladla za cíl rozšířit povědomí pedagogických pracovníků i zřizovatelů škol o významu globálního rozvojového vzdělávání, které přispívá k pochopení rozdílů mezi životem lidí v rozvojových a rozvinutých zemích a usnadňuje porozumění ekonomickým, sociálním, politickým, environmentálním a kulturním procesům, které je ovlivňují. V rámci spolupráce NÚV a NIDV byla vytvořena tištěná podoba metodické podpory pro aktuální témata GRV, která byla prezentována na panelové diskusi konference a v elektronické podobě je zveřejněna na Metodickém portálu v modulu Digifolio.

metodická podpora
pro aktuální témata GRV

IPo Rozvoj lektorských a mentorských dovedností pedagogů mateřských a základních škol

Projekt Rozvoj lektorských a mentorských dovedností pedagogů mateřských a základních škol (LAMS) zahájil činnost v červenci 2014. Byl zaměřen na podporu zkušených učitelů při zlepšování jejich lektorských a mentorských dovedností, a to formou prezenčních vzdělávacích akcí doplněných o efektivní distanční podporu. Cílem bylo vytvořit do června 2015 v rámci NÚV síť lektorů a mentorů, která bude využita v operačním programu Věda, výzkum a vzdělávání.

Od ledna 2015 bylo v projektu realizováno 9 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo více než 87 pedagogů z 60 mateřských a téměř 140 základních škol. Jednotlivé vzdělávací programy byly zaměřeny jak na samotnou didaktiku oborů, tak na rozvoj lektorských a mentorských dovedností.

Profil Škola²¹

On-line aplikace Profil Škola²¹ poskytuje podporu ředitelům škol a ICT metodikům/koordinátorům při řízení rozvoje školy v oblasti ICT. Je k dispozici na Metodickém portálu na adrese <http://skola21.rvp.cz/>. Každá škola si v tomto prostředí může vytvořit ICT profil, dlouhodobě sledovat vlastní posun v oblasti integrace ICT do výuky a do života školy a srovnávat se s dalšími školami na základě vzniklých statistik. Od roku 2013 si školy v této aplikaci připravují také plány rozvoje a následně i hodnocení úspěšnosti jeho realizace, které jsou součástí žádosti o podporu a závěrečné monitorovací zprávy v projektech ESF.

**jak sledovat posun
v integraci ICT života školy**

Za dobu provozování aplikace vytvořili uživatelé celkem 6858 profilů škol, z toho 2271 z nich vytvořilo profil pod vlastním školním účtem a přiřadilo jej konkrétní existující škole, 1149 profilů zůstalo nepřirazených a 3438 profilů posloužilo zájemcům pro testovací účely. V období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 zaznamenala služba Google Analytics celkem 14 360 návštěv, z nichž 9 004 tvořili unikátní (neduplicitní) návštěvníci.

Pracovníky NÚV byla školám stejně jako v minulých letech poskytována technická a metodická podpora při práci s aplikací Profil Škola²¹. Byla použita e-mailová komunikace, diskusní internetové fórum, telefonická podpora, individuální prezenční konzultace a diskuse s účastníky seminářů a konferencí. Informace o možnostech podpory jsou umístěny na webové stránce nástroje Profil Škola²¹.

V letech 2011–2015 realizovala Česká školní inspekce (ČŠI) projekt NIQUES. Hlavním cílem první klíčové aktivity bylo vytvořit soubor nových inspekčních nástrojů, metod a postupů pro sledování a hodnocení kvality vzdělávání na úrovni jednotlivých škol i na úrovni celé vzdělávací soustavy.

**jak využít Profil Škola²¹
pro inspekci**

Struktura indikátorů a nástroje inspekční činnosti, které slouží k posuzování podmínek škol nutných k rozvoji informační gramotnosti žáků, vycházejí z difuzního modelu integrace moderních technologií do výuky. NÚV se dohodl s ČŠI na synchronizaci postupů při aktualizaci difuzního modelu. Na užší propojení aplikace a IS ČŠI nebylo dostatek finančních prostředků.

Více k využití Profilu Škola²¹ při inspekční činnosti lze nalézt v Metodice hodnocení rozvoje informační gramotnosti, dostupné z: <http://www.niqes.cz/Ke-stazeni/Metodiky-pro-hodnoceni-rozvoje-gramotnosti>.

stáří a mezigenerační
dialog na Metodickém portálu

Podpora Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 ve vzdělávání na základních a středních školách v České republice

Cílem úkolu v gesci MŠMT je prezentovat vzdělávací postupy tak, aby měli žáci ve školní praxi dostatek informací o měnících se potřebách v rámci lidského celoživotního cyklu, byli vychováni k pozitivnímu přístupu a k úctě ke stáří. Usiluje se o posilování mezigenerační solidarity a spolupráce. V rámci plnění úkolu v roce 2015 byly aktualizovány informace na podporu pozitivního stárnutí v kurikulárních dokumentech RVP ZV, RVP G a RVP SOV a publikovány materiály a konkrétní výukové situace na podporu uvedené strategie na Metodickém portálu. Aktivně bylo provozováno digifolio Stáří a mezigenerační dialog: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=9014>

Do digifolia Stáří a mezigenerační dialog byl vložen seriál tří odborných článků. Dva vybraní učitelé vytvořili tři příklady dobré praxe s pracovními listy jako metodickou podporu tematiky pozitivního stárnutí. Odborný spolupracovník Mgr. P. Wija, Ph.D., připravil pro digifolio odborný článek Město pro všechny generace (role samospráv v podpoře aktivního stárnutí v komunitě). Do uvedeného digifolia budou i nadále průběžně zveřejňovány podporné materiály ke jmenovanému úkolu.

Pokusné ověřování programu Pohyb a výživa

V roce 2015 bylo v NÚV ukončeno pokusné ověřování účinnosti programu zaměřeného na změny v pohybovém a výživovém režimu žáků základních škol (Pohyb a výživa). Ověřování probíhalo na 33 pilotních školách. Do ověřování se pod vedením řídicího týmu a lektorů zapojili ředitelé škol, kolem 5700 žáků 1. až 5. ročníku, 265 třídních učitelů, vychovatelky školních družin, vedoucí školních jídelen a rodiče žáků. Různými evaluačními metodami byly zjišťovány změny v pohybovém a výživovém režimu žáků a názory všech zúčastněných skupin na to, jak se tyto změny dařilo realizovat.

Prokázalo se, že v oblasti pohybu se dařilo: zkvalitnit výuku tělesné výchovy; organizovat pohybově rekreační přestávky; zavádět metodu učení v pohybu; zařazovat tělovýchovné chvilky; zařazovat zájmové pohybové aktivity do režimu školních družin a celodenního režimu žáků; organizovat cvičení před výukou. V oblasti výživy se dařilo: začlenit učivo o výživě do všech ročníků; pracovat s pracovními listy; dbát na pitný režim; prosadit do výživy víc ovoce a zeleniny; zvýšit pestrost nabízených pokrmů ve školních jídelnách; měnit sortiment nápojů a potravin v automatech a bufetech atd. Z ověřování vzešla doporučení pro úpravu pohybového a výživového režimu žáků na základních školách. Podrobná závěrečná zpráva je dostupná na Metodickém portálu: <http://pav.rvp.cz/vysledky-z-overovani>.

měnit sortiment nápojů
a potravin v automatech
a bufetech

Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc

Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc je realizováno NÚV pro MŠMT. Bylo zahájeno jako společná iniciativa MŠMT a olympijských sportovních svazů s cílem podpořit pohybové aktivity žáků škol v kontextu snižujících se příležitostí dětí k aktivnímu pohybu ve volném čase. MŠMT, NÚV a svazy nominovaly své zástupce do řídicího týmu pokusného ověřování a organizací byl pověřen NÚV.

Pokusné ověřování je financováno MŠMT v rozsahu 11 milionů Kč. Je do něj zapojeno 300 učitelů a trenérů ze škol ve všech krajích ČR a zhruba 7 700 žáků. Je realizováno jako pravidelná volnočasová aktivita v rámci školních družin pro žáky 1. až 3. ročníků.

Nová metodická příručka i dotazníkové šetření

V rámci pokusného ověřování byl vytvořen inovativní model vedení volnočasových aktivit ve školních družinách, klubech a dalších školských zařízeních pro volný čas. Metodická příručka je dostupná on-line (zde: <http://hop.rvp.cz/metodicke-materialy>) a v tištěné podobě (nákladem 350 výtisků) byla distribuována každému ze zapojených učitelů a trenérů.

V roce 2015 se podařilo zapojit celkem 170 škol na základě veřejné výzvy a zahájit výuku podle metodiky ve 160 z nich (v 10 se nepodařilo zajistit kvalifikovaný personál pro vedení výuky). Byli proškoleni učitelé a tzv. evaluátoři z řad zkušených sportovních trenérů a metodiků. Na Metodickém portálu byla vytvořena webová podpora, která umožňuje informovat adresně účastníky a širokou veřejnost o výstupech pokusného ověřování i výměnu zkušeností a elektronický sběr dat o průběhu ověřování. Rovněž byla zadána dotazníková šetření pro učitele a trenéry i pro žáky a jejich zákonné zástupce.

**jak sledovat posun
volnočasové aktivity
v družinách
- inovativní model**

Konference projektového vyučování v přírodovědném vzdělávání

Zástupce NÚV se zúčastnil 13. ročníku konference Project-based Education in Science Education pořádané Katedrou chemie a didaktiky chemie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. V mezinárodním bloku konference byla představena aktivita projektu Lektori a mentori pro školy (LAMS – září 2014 – květen 2015) zaměřená na podporu učitelů jako budoucích lektorů terénní výuky v oblasti biologie, geologie a environmentální výchovy.

ROZVOJ STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Podpora nadání

V průběhu roku 2015 pokračovaly aktivity, kterými NÚV naplňuje Koncepti podpory nadání a péče o nadané na roky 2014–2018. Tým pracovníků NÚV se pravidelně účastnil jednání Resortní pracovní skupiny pro podporu nadání i nově vzniklé Meziresortní pracovní skupiny pro podporu nadání.

Klíčovou aktivitou roku 2015 byla práce na legislativních úpravách týkajících se jednak novely zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jednak připravované vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (vyhláška č. 27/2016 Sb.), která podle zmocnění školského zákona upravuje nově kromě vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami též vzdělávání žáků nadaných.

Další klíčovou aktivitou bylo uvedení RVP ZV do souladu s novelizovanými právními předpisy. Souběžně tedy probíhaly procesy projednávání a konzultování právních norem i kurikulárního dokumentu. Úprava RVP ZV se dotýká rovněž vzdělávání nadaných žáků v nově pojaté kapitole 9.

Začala fungovat skupina krajských metodiků péče o nadané děti a žáky

V průběhu roku probíhala plánovaná setkání krajských koordinátorů péče o nadané – psychologů a speciálních pedagogů a poprvé též setkání nově ustavené skupiny krajských metodiků péče o nadané – pedagogů, jejímž úkolem je zajišťovat metodickou podporu pedagogických pracovníků mateřských, základních, základních uměleckých a středních škol při vzdělávání nadaných dětí a žáků v jednotlivých krajích ČR.

Každý ze 14 krajů ČR zastupují v celorepublikové skupině dva aktivní pedagogové, specialisté na oblast vzdělávání nadaných (<http://www.nuv.cz/t/nadani/metodici>). Ti se v průběhu roku 2015 postupně zapojili také do činnosti krajských sítí podpory nadání pod patronací NIDV v příslušném regionu.

nadaní a společné vzdělávání

v každém kraji dva specialisté

K zajištění informační podpory oblasti podpory nadání probíhala jednání a kroky k propojení Metodického portálu, spravovaného NÚV, s portálem www.talentovani.cz, spravovaným NIDV. Základní propojení bylo zajištěno.

Odborná skupina pro matematiku

V rámci Resortní skupiny pro podporu nadání byla ustavena Odborná skupina pro matematiku. Na podzim 2015 proběhla dvě jednání této skupiny. Členové skupiny provedli sumarizaci odborných textů určených pro nadané žáky druhého stupně ZŠ a SŠ. Na základě zjištění byl pod hlavičkou JČMF podán projekt Ve světě matematických aplikací.

Pokusné ověřování – ukončování vzdělávání v oborech L a H ve vybraných středních školách

Pokusné ověřování záměru, jehož cílem je umožnit získat výuční list ve vybraných oborech vzdělání kategorie L0, bylo zahájeno 1. září 2012, kdy se do ověřování zapojili žáci 2. ročníků určených škol, a je plánováno do roku 2020.

Ve školním roce 2014/15 završili žáci původních sedmi pilotních škol programu kompletní čtyřletý studijní cyklus složením maturitní zkoušky, poté co v předchozím školním roce 2013/2014 složili závěrečnou zkoušku odpovídajícího oboru kategorie H, podle jednotného zadání závěrečných zkoušek příslušného oboru.

Ve školním roce 2015/2016 byl – dodatkem k pokusnému ověřování – rozšířen počet pilotních ověřujících škol z původních sedmi na dosud konečných patnáct škol, ve kterých je ověřováno celkem 16 dvojic oborů.

počet pilotních škol vzrostl
na patnáct

Záměr kladně hodnotí také žáci a zaměstnavatelé

Počáteční monitorování úprav školních vzdělávacích programů (ŠVP), příprav a průběhu závěrečných zkoušek pilotního programu se rozšířilo o mapování přípravy maturitních zkoušek, jejich vlastního průběhu a následnou analýzu dosažených výsledků závěrečných zkoušek (ZZ) i maturit.

V průběhu monitorovacích návštěv je zjišťována míra a formy řízeného osvojení učiva k závěrečné zkoušce také formou dotazů na zúčastněné žáky. Oslovení žáci se vesměs vyjadřují kladně s tím, že všechny požadavky zkoušky odpovídají probrané látce. Kladně záměr hodnotí i zaměstnavatelé, kteří vítají vyšší míru flexibility a uplatnitelnosti absolventů.

Jednotlivé školy upravily ŠVP tak, aby se požadovaná témata koncentrovala do prvních tří ročníků, včetně posílení hodin odborného výcviku k osvojení potřebných manuálních dovedností a návyků požadovaných při závěrečné zkoušce.

Dotazování učitelé přičítají nepřipravenost některých jednotlivců, kteří ke zkoušce nebyli připuštěni, i těch, kteří v řádném termínu neuspěli, především jejich nedůslednosti při studiu a nedostatečné osobní motivaci.

neúspěšní jsou často
nedůslední a bez motivace

Po získání výučního listu žáci školu neopouštějí

Po analýze výsledků „prvních“ ZZ lze konstatovat naplnění předpokladu, že je možné i na úrovni konkrétní školy vytvořit takové podmínky přípravy žáků oborů kategorie L, aby byli připraveni k úspěšnému složení ZZ odpovídajícího oboru kategorie H. Nepotvrdily se časté obavy, že žáci po získání výučního listu ztratí zájem o další studium a budou odcházet ze školy.

Průběh i výsledky ověřování jsou průběžně konzultovány se zástupci dalších škol vyučujících obory obdobného, ale i zcela odlišného zaměření, kde má obor vzdělání L0 v soustavě technologicky odpovídající obor kategorie H.

Pokusné ověřování také iniciovalo a vyhodnocuje diskuse o zvolené formě, případně o návrzích dalších forem získávání výučních listů v průběhu studia oborů kategorie L0.

Ověřovaný obor kategorie L0	Odpovídající učební obor kategorie H
23-45-L/01 Mechanik seřizovač	23-56-H/01 Obráběč kovů
26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik	26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje
26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik	26-51-H/01 Elektrikář
26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik	26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud
23-44-L/01 Mechanik strojů a zařízení	23-51-H/01 Strojní mechanik
39-41-L/01 Autotronik	23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel
39-41-L/01 Autotronik	26-57-H/01 Autoelektrikář
34-53-L/01 Reprodukční grafik pro média	34-53-H/01 Reprodukční grafik
65-41-L/01 Gastronomie	65-51-H/01 Kuchař – číšník, se zaměřením kuchař
65-41-L/01 Gastronomie	65-51-H/01 Kuchař – číšník, se zaměřením číšník
66-44-L/01 Obchodník	66-51-H/01 Prodavač
23-69-L/01 Technik puškař	23-69-H/01 Puškař
21-43-L/01 Hutník operátor	21-52 H/01 Hutník
82-51-L/01 Uměleckořemeslné zpracování kovů	23-52-H/01 Nástrojař
39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení	36-52-H/01 Instalatér
39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení	26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud

Podpora výuky odborného cizího jazyka ve středním odborném vzdělávání

Úkol vycházel z Akčního plánu výuky cizích jazyků pro období 2014–2020 a priority MŠMT zlepšit výuku cizích jazyků ve středním odborném vzdělávání. Prvním výstupem úkolu byla zpráva Výuka cizích jazyků v základním a středním odborném vzdělávání, která analyzovala stav výuky cizích jazyků v základním vzdělávání poté, co byl ve školním roce 2013/2014 zaveden povinný Další cizí jazyk. V další části zprávy byla mapována situace výuky Dalšího cizího jazyka ve středním odborném vzdělávání, tedy především ve vybraných oborech zakončených maturitní zkouškou.

Druhým výstupem úkolu byl Návrh koncepce metodické podpory výuky odborného cizího jazyka ve středním odborném vzdělávání, který nabízel konkrétní kroky podpory výuky odborného cizího jazyka ve středním odborném vzdělávání bez ohledu na to, zda se jedná o první, či druhý vyučovaný cizí jazyk.

analýza stavu výuky

návrh koncepce metodické podpory

Ověřování výuky podle alternativní verze vzdělávacího oboru dějepis v RVP G

Také v roce 2015 bylo cílem úkolu akcentujícího pojetí nových a nejnovějších dějin posouzení vhodnosti alternativní verze dějepisu přímým ověřením na čtyřech vybraných gymnáziích (Gymnázium Na Zatlance, Praha 5; Gymnázium F. X. Šaldy, Liberec; Gymnázium Hladnov, Ostrava; Gymnázium Globe, Brno) a podpora učitelů pomocí odborných a metodických textů zaměřených na jednotlivé tematické bloky modelu výuky dějepisu. Na uvedených školách se uskutečnilo testování vědomostí a dovedností žáků pomocí výstupních testů. Do testování byly pro srovnání zahrnuty výstupní třídy žáků ověřující alternativní výuku a také třídy žáků s běžnými učebními osnovami ŠVP podle RVP G. Společně s doc. PhDr. Blaženou Gracovou, CSc., z Katedry dějepisu Ostravské univerzity byly výstupní testy průběžně konzultovány, analyzovány a hodnoceny. Nebyly prokázány žádné podstatné rozdíly ve výsledcích žáků obou skupin. Výsledky však ovlivnil statisticky malý testovaný vzorek jmenovaných škol.

testování ovlivněno malým vzorkem škol

Pokusné ověřování – dvojjazyčná gymnázia

V roce 2015 bylo podle plánu ukončeno pokusné ověřování tvorby RVP DG, tvorby ŠVP a výuky ve dvojjazyčných gymnáziích. Pokusné ověřování zajišťoval pro MŠMT NÚV od roku 2007. Celkem v něm bylo zapojeno 18 pilotních šestiletých dvojjazyčných gymnázií. Jednalo se o 14 gymnázií veřejných, 1 církevní a 3 soukromá; 6 gymnázií česko-španělských, 5 česko-francouzských, 3 česko-německá, 2 česko-italská a česko-anglická. Ve většině pilotních škol probíhala (a probíhá) výuka podle mezivládních dohod z počátku 90. let 20. století. Dvě školy (soukromé česko-italské gymnázium v Praze 9 a česko-francouzská bilingva v Písku) v průběhu ověřování odstoupily. Pilotní dvojjazyčná gymnázia fungují v 7 krajích ČR a v aktuálním školním roce se v nich vzdělává 3 066 žáků.

Cílem pokusného ověřování bylo vyvinout na základě zkušeností zapojených škol s dvojjazyčnou výukou RVP pro ucelené vzdělávání v šestiletém cyklu, kde by první dva roky byla výrazně posílena jazyková příprava žáků a v dalších čtyřech letech následovala plnohodnotná výuka části nebo všech vyučovacích předmětů v „druhém vyučovacím jazyce“. Prvním vyučovacím jazykem těchto škol je čeština a žáci také povinně maturují z českého jazyka a literatury ve smyslu školského zákona. Profilová maturita je naopak koordinována s konkrétními státy a jejich úřady (jedná se o tzv. zahraniční gymnázia těchto států). NÚV koordinoval tvorbu RVP DG a v prvních dvou letech metodicky vedl gymnázia při tvorbě ŠVP. Následovalo šest školních roků pokusného ověřování, které též monitoroval a vyhodnocoval NÚV. Pokusné ověřování bylo ukončeno vydáním RVP DG v upravené podobě a zavedením oboru vzdělání dvojjazyčné gymnázium, 79-43-K/61, novelou o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

pokusné ověřování ukončeno, vydán RVP DG

bez maturitní zkoušky podle
českého zákona

Pokusné ověřování – Německá škola v Praze

Pokusné ověřování Německé školy v Praze bylo zahájeno v roce 2000 a v roce 2010 bylo v souvislosti se změnou školského zákona a dalších právních předpisů upraveno a prodlouženo do roku 2018. Německá škola v Praze je zahraniční školou Spolkové republiky Německo. Poskytuje počáteční vzdělávání od předškolního až po střední všeobecné s maturitou. Vzdělávání se řídí předpisy SRN platnými pro zahraniční školy včetně učebních plánů (obdoba RVP v ČR) a maturity. V rámci Německé školy ale funguje také osmileté dvojazyčné gymnázium, tzv. škola setkávání, která kombinuje český a německý přístup k pojetí, organizaci, obsahu a ukončování vzdělávání. Toto gymnázium je registrováno MŠMT jako gymnázium s výukou některých předmětů v cizím jazyce a je pokusně ověřováno. Pokusné ověřování zajišťuje NÚV.

V roce 2015 bylo pokusné ověřování zaměřeno na vývoj kurikula ve škole a změny ŠVP, které NÚV dříve doporučil. Ve spolupráci s NÚV vedení školy upravilo skladbu vzdělávacího obsahu některých vyučovacích předmětů tak, aby obsáhly vzdělávací obsah stanovený RVP G včetně průřezových témat. Ve škole setkávání se v letošním školním roce vzdělává 190 žáků, zhruba třetina z nich jsou žáci-cizinci. Problémem vzdělávání v dané škole je to, že žáci ukončují „německé“ gymnázium již ve 12. ročníku (tedy v 7. ročníku osmiletého gymnázia) a získávají plnohodnotnou německou maturitu, která je srovnatelná s českou maturitou a je uznávána MŠMT i českými VŠ jako dostatečná kvalifikace pro terciární studium. Tento problém ale nelze v pokusném ověřování řešit. Podle zjištění pokusného ověřování navíc absolventi bez problémů pokračují ve studiu na českých a zahraničních vysokých školách a univerzitách. Získávají tedy kvalitní a úplné střední vzdělání s maturitní zkouškou, jen ne s maturitní zkouškou podle českého školského zákona.

Čeština pro žáky-cizince

Problematika žáků-cizinců je v NÚV řešena dlouhodobě. Cílem úkolu v roce 2015 bylo zajistit příklady dobré praxe a další podporu výuky češtiny u žáků-cizinců a vytvořit metodický materiál, který je pod názvem Metodický návod a organizační pokyny pro základní školy, jejichž pedagogičtí pracovníci nemají žádné či jen minimální zkušenosti s přijímáním, začleňováním a vzděláváním malého počtu žáků-cizinců k dispozici na: <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/20221/ZARAZENI-A-VZDELAVANI-NOVE-PRICHOZIHO-ZAKA-CIZINCE-DO-SKOL-S-MINIMALNIMI-ZKUSENOSTMI-SE-ZAKY-CIZINCI.html/>.

V rámci úkolu byl vytvořen materiál na podporu procesu začleňování zvyšujícího se počtu žáků-cizinců na českých školách: <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/20689/VYUKA-MATEMATIKY-V-JAZYKOVE-A-KULTURNI-HETEROGENNICH-TRIDACH.html/>.

Podpora implementace EVVO a VUR v odborném vzdělávání

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj

V rámci vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) byly v souladu se společenskou potřebou plněny a rozvíjeny aktivity týkající se klíčových témat vyplývajících ze Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR. Pracovníci NÚV zapracovali problematiku Evropské úmluvy o krajině do Opatření pro roky 2013 až 2015 a ta byla prezentována představitelům MŠMT na Konferenci věnované 10. výročí přijetí Evropské úmluvy o krajině v ČR z pohledu vzdělávání.

Na podporu implementace problematiky VUR do vzdělávání bylo zaměřeno i jednání s pracovníky Ministerstva pro místní rozvoj a dalšími odborníky týkající se projektu Podpora vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury, na kterém se mimo jiné řešilo začlenění problematiky územního plánování a urbanizace do revizí RVP pro SŠ a ZŠ a do dalšího i počátečního vzdělávání pedagogů.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

V rámci podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a vzdělávání k udržitelnému rozvoji (VUR) ve školách se pracovníci NÚV sešli se zástupci škol na oborovém workshopu skupiny oborů 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, kde proběhla diskuse týkající se zejména zkušeností s praktickým vyučováním ekologických disciplín i celkového vývoje a současných trendů tohoto oboru vzdělání, dále byl také připomínkovan a finálně schválen Aplikovaný model pro podporu spolupráce škol a zaměstnavatelů ve skupině oborů 16 Ekologie a ochrana životního prostředí (projekt Pospolu).

Významná je také spolupráce NÚV se školami – členy Asociace Enersol, cílená na metodickou podporu a poradenskou činnost při aplikaci témat „úspory energie a obnovitelné zdroje energie a možnosti jejich využití“. Zástupci NÚV se zúčastnili 11. ročníku soutěžních přehlídek žákovských projektů na krajské, celostátní i mezinárodní úrovni, kde byli hlavními odbornými gestory v hodnotících komisích.

soutěže na téma úspor energie a obnovitelných zdrojů energie

Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR a zkouška z českých reálií pro občanství ČR

Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt

Systém výuky a zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt koordinuje NÚV od roku 2008 ve spolupráci s MŠMT a Ministerstvem vnitra. Součástí úkolu je příprava nových verzí zkoušky z českého jazyka a dále studijních a odborných materiálů.

V roce 2015 byla dokončena modifikace formátu zkoušky, ke které proběhlo e-learningové školení pro všechny examinátory. Nový formát testu byl zveřejněn a vytištěn jako modelová brožura. V rámci Systému byly provedeny některé zásadní organizační změny včetně protikorupčních opatření, které se vázaly k chystanému nařízení vlády.

Zkouška pro státní občanství

Systém zkoušky z českých reálií pro účely udělování státního občanství ČR realizuje NÚV od roku 2012 ve spolupráci s MŠMT a Ministerstvem vnitra a Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. V roce 2015 byly pro tuto zkoušku vyvinuty nové testy z českých reálií, které byly poskytnuty zkušební instituci. Součástí úkolu byl také vývoj nových testových úloh z českých reálií. Následně byla aktualizována databanka testových úloh a modelový test z českých reálií, které jsou veřejné a slouží uchazečům jako studijní materiály.

Portál Čeština pro cizince

Informovanost cizinců je zajišťována správou a aktualizací webových stránek a přípravou a distribucí informačních materiálů. K problematice zkoušek pro cizince je k dispozici internetový portál na adrese <http://cestina-pro-cizince.cz/>. Tato stránka pak funguje jako rozcestník pro webové stránky <http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz/> a <http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/>, které jsou dostupné také v několika jazykových mutacích včetně angličtiny, ruštiny, vietnamštiny nebo ukrajinštiny.

nové testové úlohy
z českých reálií

Finanční gramotnost

Minimetodika: principy finančního vzdělávání ve školách

NÚV se dlouhodobě věnuje podpoře finanční gramotnosti v základním a středním vzdělávání. V elektronické i tištěné podobě byla připravena minimetodika Finanční gramotnost, jejímž cílem je usnadnit základní orientaci v tématu a která představuje základní principy finančního vzdělávání ve školách.

Zpráva o problémových oblastech finančního vzdělávání

Dalším materiálem, který byl připraven, je Zpráva o problémových oblastech finančního vzdělávání. Zpráva se zaměřila na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a opírá se o hloubkové rozhovory s učiteli těchto žáků. Ze šetření vyplývá, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v oblasti finanční gramotnosti rizikovou a snadno zmanipulovatelnou skupinou, kterou je potřeba v rozvoji finanční gramotnosti podporovat. Zpráva byla předána MŠMT.

Komentář úlohy Nová nabídka – PISA 2012

Na Metodickém portálu byly publikovány příklady dobré praxe k tématu hospodářství rodiny a k rozvoji finanční gramotnosti při řešení matematických úloh. Byl připraven odborný komentář úlohy Nová nabídka, která patří mezi tzv. uvolněné úlohy z testování finanční gramotnosti mezinárodního šetření PISA 2012 a která se zaměřuje na porovnání výhodnosti půjček od dvou různých finančních společností.

uvolněné úlohy PISA 2012,
která z půjček je výhodnější

Výstupy úkolu jsou dostupné v digifoliu Finanční gramotnost na adrese <http://rvp.cz/financni-gramotnost>, které je průběžně aktualizováno.

PŘÍMÁ PODPORA ŠKOL

Metodický portál RVP.CZ

Cílem Metodického portálu v roce 2015 bylo zajistit technický provoz a zajišťovat odbornou garanci zveřejňovaného obsahu. Metodická a didaktická podpora směřovala k pedagogům základních, základních uměleckých a speciálních škol, gymnázií, středních odborných škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Tým referátu pro správu a rozvoj Metodického portálu se také snažil udržet stále vysokou návštěvnost portálu – v roce 2015 vykazoval modul Články téměř 85 000 jedinečných návštěv měsíčně, modul DUM pak více než 82 000 jedinečných návštěv měsíčně.

Publikovali jsme více než 400 článků a 200 učebních materiálů

V modulu Články bylo v roce 2015 publikováno 435 článků. Výrazné zvýšení zájmu o metodicko-didaktické texty oproti předchozím letem vnímáme jako ocenění dlouhodobé spolupráce s Ing. Bořivojem Brdičkou (modul Spomocník) a odbornými didaktiky NÚV. Všechny teoretické a praktické příspěvky jsou přitom podrobeny odborné recenzi. V modulu Diskuze bylo od začátku roku 2015 zveřejněno 1 213 individuálních příspěvků. Zvýšený nárůst příspěvků ve 2. pololetí roku je výsledkem tzv. PEPOUŠova vlnobití, tedy každoměsíční tematické diskuse. Všechny diskuse byly strukturovány podle potřeby a odborně moderovány.

V modulu DUM (digitální učební materiály) bylo v roce 2015 publikováno 254 materiálů. Po ukončení projektů podporovaných ESF zde publikují materiály převážně učitelé z praxe se zájmem o sdílení otevřených výukových zdrojů.

otevřené výukové zdroje

Webináře: on-line setkání i ze záznamu

V on-line prostředí Metodického portálu proběhlo v roce 2015 36 moderovaných odborných webinářů. Záznamy z těchto on-line vzdělávacích seminářů jsou k dispozici v modulu AudioVideo, podklady od lektorů v modulu Digifolio.

V rámci udržitelnosti ESF projektu bylo zajištěno využití ostatních modulů, které vznikly v rámci IPn Metodika II (zejména pedagogické Wiki, Blogů, Digifolia, Odkazů, Evropského jazykového portfolia).

Metodický portál byl zapojen do propagace Roku průmyslu a technického vzdělávání (spolupráce s MŠMT) tvorbou informačních pohledů a jednoho interaktivního pohledu v modulu Digifolio. Akce byla celoročně propagována na titulní straně portálu formou banneru.

interaktivní pohled v rámci Roku průmyslu a technického vzdělávání

rozcestník pro téma
společného vzdělávání

Veřejnosti byly zpřístupněny nové moduly, které podávají informace a výstupy projektů Pohyb a výživa, Pospolu, Hodina pohybu navíc. Publikovány byly i výstupy z projektů OP VK (informace o úspěšných projektech, popřípadě publikace kvalitních výstupů z těchto projektů po dohodě s autory). Dostupný přehled je v samostatné kolekci na: <http://profil.rvp.cz/kolekce/14333>.

Ve znamení nové titulní strany

Koncem října 2015 byla titulní strana Metodického portálu nahrazena novou, graficky upravenou, která více odpovídá potřebám moderních médií (mobilní telefon, tablet). Současně nabízí přehlednější třídění publikovaných materiálů, vyzdvihuje rozšířené vyhledávání napříč Metodickým portálem a registrovanému uživateli umožňuje personalizaci zobrazených materiálů, zdrojů a dat.

V prosinci byl zveřejněn pohled v modulu Digifolio ke společnému vzdělávání, který je prezentován jako hlavní rozcestník pro společné vzdělávání na Metodickém portálu. Obsahuje informace a odkazy na metodické materiály – podporu pro učitele po zrušení přílohy LMP v RVP ZV. Uživatelé jsou na pohled upozorněni také bannerem na titulní straně portálu.

Zástupci týmu Metodického portálu prezentovali portál na veřejných akcích, více na: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10521>.

- Konference RESTART: 9.–10. 6. 2015, Ostrava
- Konference ZUŠ: 8. 10. 2015, Plzeň
- Konference Dotkněme se inovací: 26. 11. 2015, Ostrava
- Jednání oborových skupin NÚV
- Aliance otevřeného vzdělávání, Praha

NÚV pro Týden otevřeného vzdělávání

Na začátku března 2015 se Metodický portál zapojil do akce Týden otevřeného vzdělávání (podrobněji na: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=9479>), a to sérií čtyř webinářů:

týden otevřeného vzdělávání
na Metodickém portálu

Datum	Lektor	Téma
Po 9. 3. 20–21 h	Bořivoj Brdička	Otevřené vzdělávání v ČR
Út 10. 3. 20–21 h	Hana Lišková	Utváření matematických představ v předškolním vzdělávání
St 11. 3. 20–21 h	Milan Hes	Moderní-dějiny.cz – webová antologie pramenů na příkladu 1. světové války – metodická inspirace
Čt 12. 3. 20–21 h	Eva Kolesová	Klasifikace řečových vad (MŠ)

Nové digifolio Alternativní výuka dějepisu v gymnáziích

Na Metodickém portálu bylo zřízeno digifolio nazvané Alternativní výuka dějepisu v gymnáziích, kde jsou publikovány veškeré příspěvky na podporu úkolu zhotovené v rámci jeho průběžného plnění i příklady dobré praxe učitelů: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=9411>.

23. dubna 2015 se na Metodickém portálu uskutečnil webinář k výuce alternativního dějepisu. Učitelé zapojení do realizace úkolu vytvořili v roce 2015 celkem pět příkladů dobré praxe – články, metodiky a pracovní listy s vybranou tematikou novějších a moderních dějin. Po zhodnocení a úpravě garantem úkolu byly postupně editovány k publikaci a zveřejněny na Metodickém portálu a na uvedeném digifoliu.

články, metodiky a pracovní listy k novějším a moderním dějinám

Garant úkolu vypracoval pro MŠMT průběžnou roční zprávu o plnění úkolu a zároveň celkovou hodnotící zprávu o projektu s doporučením realizace dalších postupů pro podporu výuky novějších a moderních dějin v gymnáziích České republiky. Doporučení směřuje k možnosti uplatnit alternativní výuku dějepisu ve školních vzdělávacích programech gymnázií, a to v těch případech, kde se pro tuto alternativu rozhodne vedení školy po dohodě s rodiči žáků a kde jsou k tomu i vhodné personální podmínky. Tím byl úkol ukončen. Do uvedeného digifolia budou i nadále průběžně zveřejňovány podpůrné materiály ke jmenované tematice novějších a nejnovějších dějin.

Metodická podpora pro přípravu 700. výročí narození Karla IV.

Cílem úkolu v roce 2015 byla příprava informační kampaně, metodické podpory a odborné diskuse na Metodickém portálu pro rok 2016, ve kterém uplyne 700 let od narození významné politické a kulturní osobnosti evropských a českých dějin, Karla IV. (14. května 1316 – 29. listopadu 1378). Aktivita úkolu směřují k podpoře celkové reflexe doby evropských a českých politických, hospodářských a kulturních dějin v etapě spjaté s osobností Karla IV. napříč vzdělávacími obory základního a středního vzdělávání jako humanitní a kulturní odkaz pro současnost. Účelem informační kampaně, metodické podpory a odborných diskusí k historické osobnosti Karla IV. bylo v roce 2015 soustředění, vytřídění a využití dostupné odborné i populární literatury a dalších informačních zdrojů k tématu pro školní praxi.

Byl zpracován výběrový katalog zdrojů pro učitele dějepisu a společenských věd dostupný na Metodickém portálu a tamtéž bylo zřízeno speciální digifolio pro zveřejnění dalších vybraných faktografických, metodických a dalších podpůrných materiálů k tomuto výročí (<http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10269>).

učitelé zpracovali příklady
dobré praxe

Učitelé zapojení do realizace úkolu vytvořili celkem tři příklady dobré praxe pro dějepis, společenské obory a pro jazykovou přípravu na ZŠ a SŠ – články, metodiky a pracovní listy s vybranou tematikou k osobnosti a období vlády Karla IV. Po zhodnocení a úpravě garantem úkolu byly postupně editovány k publikaci na Metodickém portálu. Odborný spolupracovník, prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc., zpracoval na podporu úkolu informativní článek zaměřený na lidský a intelektuální profil osobnosti Karla IV.

Centrum fiktivních firem

obchodní akademie tvoří skoro
polovinu škol zapojených do
fiktivních firem

Fiktivní firma je nástrojem pro rozvoj podnikatelských kompetencí žáků středních a vyšších odborných škol. Poskytuje jim možnost aktivně rozvíjet obchodní dovednosti a znalosti. Jedná se o virtuální společnost, která je vedena, jako by skutečně existovala. Simuluje reálné procesy, produkty a služby. Úkolem Centra fiktivních firem (CEFIF) je koordinovat činnost sítě fiktivních firem v České republice, poskytovat podporu a poradenství žákům a učitelům působícím ve fiktivních firmách. CEFIF simuluje činnost obchodního rejstříku, živnostenského úřadu, centrální a komerční banky, správy sociálního zabezpečení, zdravotní, komerční pojišťovny a fiktivní banky. Ke konci roku 2014 CEFIF evidoval 267 aktivních fiktivních firem na 90 školách. Nejčastěji je zastoupen obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie (46 % škol a 40 % firem). Fiktivní firmy dále působí převážně na školách s jinými maturitními obory, mezi něž patří i obor vzdělání nástavbového studia 64-41-L/51 Podnikání. V síti také působí 2 VOŠ a 1 škola, která fiktivní firmu vyučuje na učilištním oboru. V prvním pololetí působily v síti CEFIF i fiktivní firmy, které vznikly v rámci výzvy č. 54 z OP VK.

na míru učitelům připraveny
4 semináře

V roce 2015 proběhlo v ČR celkem 18 regionálních veletrhů a 1 mezinárodní veletrh fiktivních firem pořádáný OA Heroldovy Sady, Praha 10, kterého se zúčastnilo 119 fiktivních firem z 9 států Evropy (Česká republika, Slovensko, Švédsko, Belgie, Itálie, Rakousko, Rumunsko, Rusko a Německo). CEFIF všechny tyto veletrhy podporuje jak finančně, tak poskytnutím cen do soutěží, které na veletrzích probíhají. CEFIF dále navštívil 4 veletrhy, které se konaly v rámci projektů z výzvy č. 54 z OP VK. Zástupci CEFIF rovněž poskytují osobní konzultace učitelům (v roce 2015 to bylo 23 osobních konzultací) i žákům (3 individuální konzultace) a školy pravidelně navštěvují. V roce 2015 uskutečnil CEFIF 4 semináře pro učitele, z toho jeden akreditovaný. Žáci se mohli zúčastnit také dvou soutěží, které pro ně centrum připravilo.

CEFIF je přidruženým členem mezinárodní sítě fiktivních firem EUROPEN/PEN International a na jaře roku 2015 se jeho zástupci zúčastnili společného jednání členských zemí v Salzburku (Rakousko) a v Říjnu ve Vilniusu (Litva). České firmy se zúčastnily 2 zahraničních veletrhů (Vídeň). Zástupce CEFIF pracoval v tematické pracovní skupině Transverzální dovednosti, zřízené Evropskou komisí.

Referát Státní těsnopisný ústav

Referát Státní těsnopisný ústav (STÚ) je metodickým pracovištěm pro výuku předmětu písemná a elektronická komunikace na středních školách. Jeho primárními úkoly jsou činnosti vzdělávací, koordinační a činnost zkušební, která byla ovšem v tomto roce pozastavením státních zkoušek z grafických disciplín omezena.

STÚ byl po celý rok pod neustálým tlakem veřejnosti zejména pedagogů středních škol, kteří se dožadovali obnovení státních zkoušek. Na obnovení pracovníci STÚ intenzivně spolupracovali se zástupci MŠMT a dalšími institucemi. Výsledkem této spolupráce bylo opětovné zanesení státních zkoušek z grafických disciplín do školského zákona a vytvoření prováděcí vyhlášky, která umožní zahájení zkoušek na jaře 2016.

příprava vyhlášky o státních zkouškách z grafických disciplín

STÚ: organizátor žákovských soutěží

Referát STÚ podporuje organizování soutěží a nabízí školám pomoc při jejich realizaci. Žáci si při soutěžích totiž mohou nejen poměřit své dovednosti a schopnosti se žáky jiných škol či krajů, ale mohou také získat a předávat nové zkušenosti. Také v roce 2015 se STÚ zapojil do organizování a vyhodnocování celé řady soutěží. Jednalo se především o mistrovství republiky v grafických disciplínách pro studenty středních škol pořádané vždy na jaře (krajské a celorepublikové kolo). Mistrovství ČR zajišťoval STÚ jako organizátor a koordinátor dílčích soutěží (jak krajských, tak ústředního kola), jeho pracovníci navíc připravili všechna soutěžní zadání a postarali se i o opravu jednotlivých prací a jejich vyhodnocení.

STÚ se metodicky nebo personálně podílel i na celé řadě dalších soutěží. Příkladem je Krupkorektura na OA Krupkovo náměstí, Kollárův beránek na VOŠE a OA Kollárova, Mikulášský a Vánoční turnaj na OA Dušní, Májový turnaj na OA Hovorčovická či mistrovství ČR praktiků ve zpracování textů pořádané sdružením Interinfo v Litvli.

tradiční soutěž pro žáky se zrakovým postižením

STÚ tradičně ve spolupráci s Gymnáziem a SOŠ pro zrakově postižené v Praze 5 zorganizoval již 9. ročník soutěže pro zrakově postižené žáky v opise textu na počítači. Svého druhu jedinečná soutěž dává zrakově postiženým žákům základních a středních škol možnost ukázat, že jsou schopni i přes svůj hendikep dosáhnout vynikajících výsledků.

STÚ: vydavatel Rozhledů a lektor kurzů psaní na klávesnici

STÚ vydává časopis Rozhledy, který nabízí pro školní výuku metodicky zpracované texty české i cizojazyčné, určené k procvičování písařské dovednosti, a to jednak pro začátečníky, jednak pro pokročilé, a také pravopisná cvičení a zadání písemností. Pro soutěže v grafických disciplínách poskytuje soutěžní zadání disciplín wordprocessing a korektura textu.

Časopis má i svou informační funkci ve vztahu k využívání osobních počítačů a jejich programového vybavení v oblasti písemné a elektronické komunikace, státních zkoušek a soutěží. Funkce časopisu doplňují webové stránky, kde dává STÚ odběratelům časopisu k dispozici podkladové i vzorově řešené soubory ke všem zveřejněným zadáním. V nabídce STÚ byly pro rok 2015 dva běhy kurzu Psaní na PC všemi deseti pořádané pro zájemce z řad široké veřejnosti a zaměstnanců NÚV. Kurz vedl účastníky k osvojení dovednosti psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, což využijí nejen v pracovním procesu, ale i v běžném životě.

Expertní posudky učebnic

NÚV zpracovává posudky učebnic a učebních textů, které jsou určeny k využití při vzdělávání dětí zařazených do přípravných tříd základní školy, tříd přípravných stupňů základních škol speciálních a při vzdělávání žáků ve školách poskytujících základní a střední vzdělávání. Cílem úkolu je zpracovat zodpovědně a v daném termínu podle požadavků MŠMT posudky učebnic vzhledem k prodloužení schvalovací doložky a posudky učebnic v případě, že se recenzní posudky recenzentů výrazně odlišují. Na tvorbě posudků sad učebnic za účelem udělení/prodloužení schvalovací doložky MŠMT pracují odborní didaktici jednotlivých vzdělávacích oborů. Didaktici se zaměřují na soulad učebnic s příslušným RVP, obsahovou správnost učebnic a vhodnost pro cílovou skupinu. Za rok 2015 bylo zpracováno celkem 79 odborných posudků učebnic.

za rok 2015 celkem
79 odborných posudků

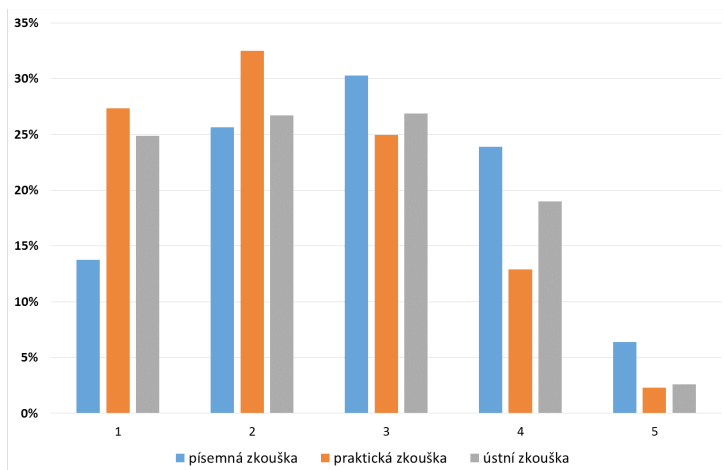
Nová závěrečná zkouška

Ve školním roce 2015/2016 skládali poprvé všichni žáci oborů vzdělání s výučním listem novou závěrečnou zkoušku (NZZ). Novela školského zákona vyhlášená ve Sbírce zákonů č. 82/2015 Sb. stanovila s účinností k 1. 5. 2015 povinnost středních škol využívat jednotně stanovená zadání závěrečných zkoušek v oborech středního vzdělání s výučním listem. Témata jednotných zadání se připravují v NÚV v rámci standardizovaného procesu, do kterého jsou zapojeni zkušení učitelé odborných předmětů jako autoři témat a odborníci z praxe na pozici schvalovatelů témat. NZZ je tak v souladu se vzdělávacími a kvalifikačními standardy a je akceptována jak školami, tak zaměstnavateli.

Závěrečné zkoušky úspěšně proběhly v červnu 2015 ve všech 478 středních školách. S jednotným zadáním se navíc seznámilo dalších 21 škol, které ve školním roce 2014/2015 neměly žáky ve 3. ročníku.

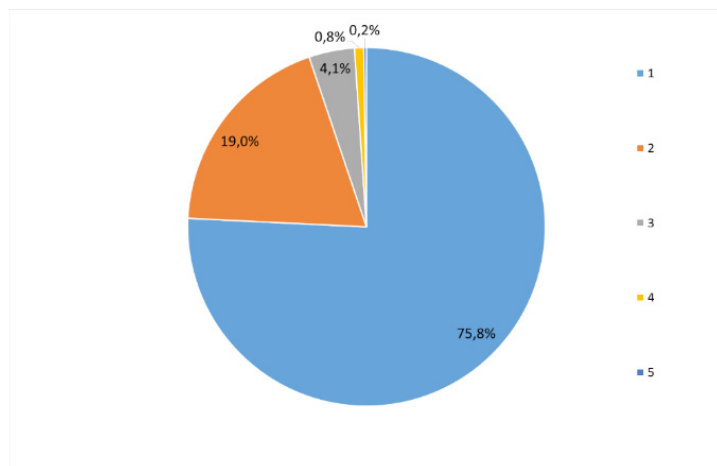
Výsledky žáků u závěrečných zkoušek sdělilo prostřednictvím informačního systému NZZ 288 škol (60 %) u 99 oborů vzdělání a 11 903 žáků. Průměr ze známek činil:

- z písemné zkoušky 2,83
- z praktické zkoušky 2,30
- z ústní zkoušky 2,47

Graf: Výsledky žáků, školní rok 2014/2015

Školy měly také možnost hodnotit úroveň zpracování témat, která si z jednotného zadání pro realizaci závěrečné zkoušky vybraly. Každému tématu přidělily známku od jedničky do pětky. Hodnocení témat provedlo 212 škol (44 %) u 3 650 témat písemné, praktické a ústní zkoušky. Průměr známek byl 1,28, přičemž pouze u 26 případů byla udělena známka 5, z toho u 4 případů bylo téma příliš jednoduché, naopak u dalších 8 příliš náročné. Chyby, na které školy upozornily, byly opraveny.

Graf: Hodnocení témat školami, školní rok 2014/2015

novinka NZZ_2: testování
písemné části zkoušky na
počítači

K 30. 6. 2015 byl ukončen projekt NZZ_2, ve kterém byla vyvinuta unikátní aplikace informačního systému Ověřování znalostí žáků s využitím počítačů. V červnu 2015 se aplikace ověřovala ve třech školách a na podzim proběhlo testování na dalších pěti školách. Ověřování se zúčastnili žáci bez předchozí přípravy.

Ve všech školách proběhlo testování písemné zkoušky na počítači bez problémů, u testovaných aplikací nebyl zaznamenán žádný výpadek ani porucha systému. Ověřilo se, že zkušební server umožňuje, aby zkoušku skládali žáci různých oborů najednou (v jedné učebně) a souběžně ve více učebnách (místnostech). Aplikace pro žáky byla plně funkční. Žáci úspěšně vyřešili řadu kreslicích úloh v grafickém editoru.

V aplikaci pro hodnotitele pak učitelé vyhodnotili otevřené úkoly (testy byly vyhodnoceny automaticky). Oceňovali systém anonymního hodnocení po jednotlivých úkolech, kdy mohli porovnávat odpovědi jednotlivých žáků.

K tomu, aby mohla být písemná zkouška na počítačích ve školách uplatněna, je třeba rozšířit a propracovat banky úkolů jednotlivých oborů vzdělání a prostřednictvím plošného testování ověřit jejich soulad s požadavky a cíli RVP a ŠVP.

SEN in language lessons – žáci se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků

Dne 6. března 2015 se konala konference, kterou připravil NÚV ve spolupráci s The British Council pod záštitou MŠMT. Obsah se dotýkal problematiky žáků se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků a jedním z cílů bylo shrnutí důležitých kroků a materiálů v této oblasti. Konference byla určena především vyučujícím cizích jazyků v základním vzdělávání. Stěžejní příspěvek přednesla britská expertka na Special Education Needs Marsha Henderson, dále vystoupil zástupce Goethe institutu a další odborníci z praxe i oblasti přípravy vyučujících.

ICT a výuka cizích jazyků

NÚV společně s The British Council zorganizoval 8. června 2015 diskusní panel ICT a výuka cizích jazyků. Diskuse vycházela z úkolu NÚV k oborovým didaktikám, problematika ICT se při tom prolínala všemi oborovými didaktikami.

Konzultační centrum NÚV

V Konzultačním centru NÚV bylo v roce 2015 zodpovězeno celkem 1275 dotazů, o třetinu více než v předchozím roce. Dotazy se přitom týkaly nejen výchovně vzdělávacího procesu, ale prakticky všech oblastí života školy. Na odborné pracovníky NÚV se obracejí jak pedagogičtí pracovníci škol, tak rodiče žáků, žáci samotní, studenti fakult připravujících učitele nebo pracovníci vzdělávacích, poradenských či kontrolních institucí (například NIDV, ČŠI, školská poradenská zařízení) a další.

Největší množství dotazů bylo přijato telefonicky či prostřednictvím webového formuláře zveřejněného na stránkách NÚV a Metodického portálu. Stejně jako v předchozích letech mohli tazatelé využít také formu telefonické konzultace v určených konzultačních hodinách či předem domluvené osobní konzultace v sídle NÚV. Opakující se či zajímavé dotazy a odpovědi na ně byly stejně jako v předchozích letech průběžně zveřejňovány na stránkách NÚV a Metodického portálu.

výběr častých otázek
a odpovědí pravidelně
zveřejňován

Počet dotazů v Konzultačním centru NÚV podle oblastí v roce 2015	
Předškolní vzdělávání	56
Základní vzdělávání	749
Společné vzdělávání	22
Gymnaziální vzdělávání	10
Střední odborné vzdělávání	20
Projekt Pospolu	1
Národní soustava kvalifikací	407
Z jiné oblasti	10
Celkem	1275

Nejvyšší počet zodpovězených dotazů byl zaznamenán v sekcích Základní vzdělávání a Národní soustava kvalifikací. Výrazně nižší počet dotazů se týkal předškolního, společného, gymnaziálního a středního odborného vzdělávání.

Výrazným bonusem činnosti Konzultačního centra NÚV je systematický monitoring praxe, protože dotazy odborným pracovníkům poskytují ústavu přehled o tématech, s jejichž realizací mají školy problémy (například individualizace výuky, vzdělávací standardy, hodnocení žáků, nástroje ověřování dosažených výsledků vzdělávání), a upozorňují na oblasti, které je třeba odborně či legislativně řešit (jazykové vzdělávání a jeho návaznost, problematika testování žáků se SVP a LMP apod.).

Zastoupení zodpovězených dotazů v oblasti Základní vzdělávání podle témat	
Autoevaluace školy	1,37 %
Hodnocení žáků	4,11 %
Ostatní	21,92 %
Průřezová témata	1,37 %
RVP ZV	6,85 %
ŠVP	36,99 %
Učební plán	13,70 %
Vzdělávací oblasti a obory	12,33 %
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	1,37 %

Semináře, konference, přednášky

Seminář v památníku hrdinů a obětí holokaustu

V termínu 24. 10. – 2. 11. 2015 se garant úkolu jako zástupce MŠMT osobně zúčastnil vzdělávacího semináře IV. stupně pro české pedagogy v památníku obětí holokaustu a mezinárodní škole pro studium holokaustu Yad Vashem v Jeruzalémě.

Tento seminář každoročně navazuje na aktivity Památníku Terezín, který v úzké spolupráci s MŠMT pořádá pro české pedagogy základních a středních škol nástavbové semináře pro podporu novodobých dějin „Jak vyučovat o holokaustu“ a „Holokaust ve vzdělávání“. Semináře, jehož program volně navazoval na předešlé stupně seminářů, se zúčastnilo 23 osob, z toho 18 pedagogů, kteří v minulosti absolvovali předchozí semináře a současně se svými žáky vypracovali úspěšné projekty s tematikou holokaustu. Účastí na semináři si pedagogové prohloubili své dosavadní znalosti o pronásledování Židů nacistickým režimem a seznámili se s nejmodernějšími historickými, pedagogickými (metodickými i didaktickými) a psychologickými přístupy k tématu holokaustu.

Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby

NÚV byl spolu s Akademií múzických umění partnerem třetího ročníku Týdne uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby, který se konal 23.–31. května 2015. Celonárodní kampaň, jejímž koordinátorem bylo Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS), zaštitily společně Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Česká komise pro UNESCO.

Během květnového týdne se v celé České republice uskutečnily stovky kulturních a uměleckých aktivit od regionálních akcí až po celostátní festivaly a přehlídky. Celkový počet zaregistrovaných akcí byl 196 (kapacita projektu za současných podmínek osciluje kolem 200 akcí za rok). NÚV jako partner v roce 2015 podpořil myšlenky Týdne uměleckého vzdělávání zejména propagací na Metodickém portálu a webu NÚV a dále na různých akcích (například na konferenci Muzeum a škola, která se konala v březnu 2015 ve Zlíně) a prostřednictvím členů odborné skupiny pro oblast Umění a kultura.

odborná skupina pro oblast
Umění a kultura

Muzeum a škola – mezinárodní konference ve Zlíně

NÚV spolupracoval na sedmém ročníku konference, kterou pořádalo Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně 18.–20. března 2015. Tématem mezinárodního setkání, které se uskutečnilo v budovách 14|15 Baťova institutu, byla Filmová a audiovizuální tvorba jako specifická forma poznávání a zkoumání předmětů, a to jak v muzejní edukaci, tak ve školních aktivitách. Na konferenci byly kromě jiného představeny konkretizované výstupy pro filmovou/audiovizuální výchovu a standardy pro výtvarnou výchovu. Představeno bylo rovněž digifolio filmové/audiovizuální výchovy na Metodickém portálu.

Atakující obrazy – přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže

Na přípravném semináři k 15. celostátní přehlídce spolupracoval NÚV s pořadajícím střediskem NIPOS-ARTAMA, ALTERNIVOU – Kulturním institutem Zlín, Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajskou galerií výtvarného umění ve Zlíně. Seminář se uskutečnil ve dnech 24.–26. dubna 2015 v prostorách Alternativy a v budovách 14|15 Baťova institutu. Program byl věnován především otázkám, jak a proč na nás „útočí“ všudypřítomné obrazy, jak porozumět systémům obrazové komunikace a jakou roli pro vzdělávání žáků k těmto otázkám zaujímá výtvarná výchova a mediální výchova. Na semináři byla prezentována činnost a výstupy NÚV jak z oblasti mediální výchovy, tak výtvarné výchovy.

Letní škola na pražské katedře výtvarné výchovy

Letní školu pořádal 11.–15. července 2015 NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s NÚV a s Katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze. Program tvůrčích dílen se zaměřil na principy a prostředky současného vizuálního umění a jejich využití ve výuce na všech typech a stupních škol. NÚV zde kromě spolupráce na programu školy prezentoval inspirativní zdroje pro výuku uměleckých oborů, mezioborových témat a seznámil účastníky se standardy pro umělecké obory.

Evropské přesahy muzejní edukace – Plzeň 2015

Mezinárodní kolokvium pořádalo Západočeské muzeum v Plzni, akce proběhla ve dnech 28.–29. 4. 2015. Příspěvek s názvem Standardy pro základní vzdělávání jako příležitost pro neformální vzdělávání přednesla garantka NÚV pro vzdělávací oblast Umění a kultura.

Konference Per aspera ad astra

Konferenci pořádala Galerie umění Karlovy Vary dne 14. 9. 2015 v prostorách Interaktivní galerie Becherova vila. Konference se věnovala tématům galerijní pedagogiky a cílům výtvarné výchovy, tak jak jsou formulovány v rámcových vzdělávacích programech pro základní a gymnaziální vzdělávání.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PODPORA PROCESŮ UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ

Další vzdělávání, je-li kvalitní a široce dostupné, výrazně přispívá k lepšímu postavení člověka na trhu práce, podporuje jeho osobnostní rozvoj, a tedy sociální inkluzi a konkurenceschopnost ekonomiky obecně. Je zřejmé, že vytvářet nové příležitosti pro vzdělávání je potřebné v jakémkoli období lidského života. NÚV proto ve své kmenové činnosti – v souladu se Strategií celoživotního učení ČR – dlouhodobě a systematicky rozvíjí vybrané oblasti dalšího vzdělávání. Napomáhají tomu i projekty ESF, jimiž v roce 2015 byly UNIV 3 Podpora procesů uznávání a NSK2 Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací.

Podpora uplatňování zákona o ověřování a uznávání dalšího vzdělávání

V návaznosti na rozvoj Národní soustavy kvalifikací (resp. výstupy z projektu NSK2) byly v roce 2015 aktivity NÚV v této oblasti zaměřeny zejména na podporu implementace zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a vyhlášky č. 176/2009 Sb. a s tím související spolupráci s klíčovými subjekty implementace, tj. autorizujícími orgány, autorizovanými osobami, vzdělavateli, zaměstnavateli a Úřadem práce ČR. Nedílnou součástí aktivit vyplývajících ze zákona je správa Národní soustavy kvalifikací (NSK), spočívající zejména v průběžné aktualizaci údajů v informačním systému NSK. Na adrese www.narodnikvalifikace.cz jsou zveřejňovány schválené standardy profesních kvalifikací a poskytovány relevantní informace jak široké, tak odborné veřejnosti včetně autorizovaných osob a zaměstnavatelů.

NÚV jako správce Národní soustavy kvalifikací

Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací

Šestiletý projekt Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací (NSK2) byl zahájen v květnu 2009 s cílem vytvořit a zprovoznit složky systému, který v České republice umožní uznávání výsledků předchozího vzdělávání a učení a bude východiskem pro formování obsahu dalšího i počátečního vzdělávání, to vše v souladu s aktuálními trendy v ČR i v EU, tedy s důrazem na kvalitu, na celoživotní učení a na posilování partnerství vzdělávací sféry a světa práce.

dalších 100 standardů
profesních kvalifikací

Projekt NSK2 byl prodloužen o 5 měsíců

V posledním roce trvání projektu bylo hlavním cílem aktivit naplnění stanoveného plánu tvorby a revizí standardů profesních kvalifikací. Postupně proto proběhly již dříve osvědčené procesy související se stvrzováním a schvalováním standardů profesních kvalifikací a s využíváním vytvořených standardů k propagaci NSK mezi zaměstnavateli. Významnou událostí byla závěrečná konference, uspořádaná zástupci zaměstnavatelů. Na ní byly prezentovány dosažené výstupy a zdůrazněn význam NSK, zejména ve vztahu k růstu konkurenceschopnosti národního hospodářství a snižování disparit mezi poptávkou a nabídkou kvalifikované pracovní síly na trhu práce.

Aktivity projektu NSK2 měly skončit k 30. 6. 2015. V návaznosti na identifikaci potenciálních profesních kvalifikací poptávaných zaměstnavateli byl projekt prodloužen o pět měsíců. Podmínkou prodloužení byl závazek vytvořit dalších sto standardů profesních kvalifikací a splnit několik specifických úkolů.

Příkladem bylo zapojení sektorových rad do úkolu, v němž analyzovaly platné certifikáty, které se mimo NSK běžně používají v sektorech jejich působnosti pro potvrzení kvalifikace v dané profesi.

E-learning pro uživatele NSK

Ze zpracované a obhájené závěrečné zprávy vyplývá, že byly splněny všechny úkoly projektu, včetně nových úkolů v prodloužení. To bylo možné hlavně díky síti 29 plně funkčních sektorových rad, doplněných v případě potřeby expertními týmy, a díky pracovním skupinám ustavovaným za účelem tvorby a revizí standardů profesních kvalifikací.

stvrzovatelé profesních
kvalifikací - zpětnovazební
konzultanti

Na zajištění kvality výstupů činnosti sektorových rad se významně podílel postupně rozšiřovaný sbor stvrzovatelů profesních kvalifikací. Získávání zpětné vazby k činnostem souvisejícím s tvorbou standardů profesních kvalifikací zajišťoval tým zpětnovazebních konzultantů. V souvislosti s tím probíhaly implementační aktivity zaměřené na pomoc uživatelům NSK, zejména pracovníkům Úřadu práce ČR, pracovníkům živnostenských úřadů a zaměstnavatelům.

Byl vytvořen a zprovozněn nástroj e-learningové podpory pro významné cílové skupiny vytvářející nebo využívající NSK (tvůrci standardů, autorizované osoby, pracovníci Úřadu práce ČR, pracovníci živnostenských úřadů, zaměstnavatelé).

Kvalifikační a hodnoticí standardy pro pět mistrovských kvalifikací

Probíhaly práce na nastavování systému mistrovské zkoušky, a to zejména v rámci činnosti metodického týmu pro mistrovskou zkoušku, složeného ze zástupců MŠMT, NÚV, MPO, MZe, Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Unie školských asociací CZESHA a vybraných profesních cechů a svazů.

Byly nastaveny základní principy pro obsah kvalifikací mistr řemesla, pro podobu mistrovské zkoušky a pro složení zkušebních komisí. V návaznosti na to byly zpracovány kvalifikační a hodnoticí standardy pro vzorek pěti mistrovských kvalifikací (Čalouník a dekorátér, Malíř a lakýrník, Tesař, Kamnář, Kuchař) a návrh legislativních úprav, které by měly být zrealizovány v rámci připravované novely zákona č. 179/2006 Sb. V následující tabulce jsou uvedena některá čísla charakterizující vývoj významných parametrů NSK v posledních čtyřech letech.

základní principy pro podobu mistrovské zkoušky

	2012	2013	2014	2015
Počet profesních kvalifikací v NSK	366	606	679	921
Počet autorizovaných osob	655	813	957	1 134
Počet autorizací PK	2 622	3 176	3 461	3 785
Počet realizovaných zkoušek	67 107	89 544	111 110	134 195

Kromě vytvořených a schválených standardů a vyzkoušené sítě sektorových rad jsou významnými výstupy projektu i tři nezbytné informační systémy.

www.narodnikvalifikace.cz:

921 schválených profesních kvalifikací

Informační systém NSK na adrese www.narodnikvalifikace.cz je průběžně aktualizován, jsou zde kompletní informace o všech profesních kvalifikacích aktuálně platných k danému dni. Jeho zřízení a funkcionality jsou dány zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2015 byl provozován v inovované podobě, byl plně funkční a jeho návštěvnost byla stabilní. Pro usnadnění mezinárodní komunikace NSK jsou na anglické verzi portálu (<http://www.narodnikvalifikace.cz/en-us/>) základní informace o NSK a všechny anglické verze schválených kvalifikačních standardů.

www.praceavzdelavani.cz: nabídka práce i vzdělávání

Součástí informačního systému NSK je i Portál NSK na adrese www.vzdelavaniaprace.cz, který se zaměřuje zejména na dvě hlavní cílové skupiny, a to na veřejnost (občany) a na zaměstnavatele. Snahou je ulehčit jim cestu k získání lepší práce díky přiměřené vzdělávací nabídce a využití možnosti kvalitního poradenství. Zaměstnavatelům umožňuje vkládání krátkodobé i dlouhodobé nabídky volných míst a nabízí možnost využití NSK v jejich personální práci. Portál má i svou facebookovou odnož.

Všechny funkcionality byly do konce projektu postupně doladěny, aby portál po ukončení projektu poskytoval všechny plánované služby.

ISKA: informační systém pro kvalifikace a autorizace

Informační systém pro kvalifikace a autorizace (ISKA) zajišťuje všechny procesy související s ověřováním a uznáváním výsledků dalšího vzdělávání ve vztahu k činnosti autorizujících orgánů a autorizovaných osob. V návaznosti na předchozí období měl již tento systém v roce 2015 nastaveny všechny potřebné funkcionality a mechanismy k jeho dalšímu provozování a k zajištění všech nezbytných procesů, začaly ho využívat autorizované osoby a byl považován za neoddělitelnou součást procesů spojených s NSK.

TTnet

Síť TTnet sdružuje vzdělavatele učitelů odborných předmětů, odborného výcviku a praxe, instruktorů a lektorů dalšího odborného vzdělávání. Byla založena v roce 2005 a pokračovala ve své činnosti i v roce 2015. TTnet ČR byl součástí evropské sítě TTnet, která byla koordinována střediskem Cedefop. Aktivita této sítě byly v polovině roku 2011 přeneseny na Thematic Working Group on VET Trainers Evropské komise.

V rámci činnosti sítě byla realizována setkání expertní skupiny TTnet ČR, rozvíjela se spolupráce s Českou pedagogickou společností, síť TTnet udržovala korespondenci i s obdobnými sítěmi v zemích EU, popř. s řešiteli projektů, z oblasti přípravného či dalšího vzdělávání.

Ve sledovaném období i nadále probíhala aktualizace webových stránek, na které byly průběžně vkládány informace o realizaci aktivit (konference, workshopy, sborníky), které obsahově souvisejí se zaměřením práce sítě TTnet.

setkání expertní skupiny

Dále probíhala komunikace se členy sítě a členy expertní skupiny s cílem získat do sítě nové členy, udržet stávající členy a diskutovat nová témata. Pokračovala spolupráce s Domem zahraničních služeb a byly diskutovány možnosti využití programu Erasmus+ pro rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků. Poskytovali jsme konzultace ke zpracování tematické zprávy ReferNet zaměřené na profesní rozvoj učitelů, instruktorů a lektorů v počátečním odborném vzdělávání.

V roce 2015 jsme zrealizovali setkání členů sítě na téma Rozvoj pedagogů a lektorů v odborném vzdělávání s ohledem na současné změny ve společnosti. Setkání se konalo v Konferenčním centru Školního lesního podniku České zemědělské univerzity v Kostelci nad Černými lesy. Byla zde diskutována témata související se zaměřením sítě, jako jsou možnosti využití nástroje řízení kvality v řízení odborných škol v České republice a požadavky na úpravu nástroje, aby byl v souladu s požadavky OVP ČR, výzvy pro rozvoj pedagogů s ohledem na současné změny ve společnosti, využití outdoorových akcí v práci pedagoga a manažera.

tématem setkání sítě byl rozvoj pedagogů a lektorů v odborném vzdělávání

Probíhala odborná diskuse, jak využít program Erasmus+ pro oblast vzdělávání pedagogických pracovníků a lektorů v oblasti odborného vzdělávání. Zástupkyně sítě ReferNet v ČR seznámila účastníky s tematickou zprávou zaměřenou na profesní rozvoj učitelů, instruktorů a lektorů v počátečním odborném vzdělávání. Účastníci byli seznámeni s Evropským rámcem kvalifikací, který je nově uveden na absolventských vysvědčeních. V další části jednání jsme se zaměřili na pedagogickou přípravu učitelů středních odborných škol z pohledu edukátora, porovnávali aparát řízení učení mezi klasickou a elektronickou učebnicí a na závěr jednání jsme se zaměřili na problematiku inkluze ve vzdělávání. Byl představen úspěšný projekt zaměřený právě na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) ve standardní ZŠ. Setkání bylo uzavřeno odbornou diskusí na téma nových požadavků na rozvoj kompetencí pedagogů.

pedagogická příprava učitelů středních odborných škol

Projekt Senior

Nejvýraznějším tématem kmenové činnosti NÚV v oblasti dalšího vzdělávání (DV) v roce 2015 (vyjma projektů ESF) bylo vzdělávání seniorů, které je dlouhodobě podporováno projektem MŠMT Senior. Podle Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 „je seniorem osoba, která dosáhla statutárního věku potřebného k odchodu do řádného starobního důchodu bez ohledu na to, zda starobní důchod pobírá, či nikoliv“. Projekt Senior je v souladu s uvedenou definicí zaměřen především na pracovní již neaktivní seniory. Vlastním obsahem projektu je příprava programů dalšího vzdělávání, a to s využitím mezigeneračního učení.

mezigenerační učení
v programech dalšího
vzdělávání

Se skupinou seniorů spolupracuje skupina žáků počátečního vzdělávání středních odborných škol, výukové situace vytvářejí podmínky pro sdílené učení se i vzájemné učení dvou věkově vzdálených generací. Žáci se účastní v rolích asistentů lektora či samostatného lektora skupiny i vlastního účastníka vzdělávání. Učitelé-lektoři zastávají jak role lektorů, tak supervizorů nebo mentorů v situacích, kdy výuku vedou samostatně žáci. Programy mají modulovou stavbu.

Na začátku roku 2015 byly vybrány školy, které se zapojily do přípravy programů DV v rámci projektu. Příprava programů DV sledovala především možnost vytváření příležitostí pro vzájemné střetávání generací a jejich vzájemné obohacování v rámci vzdělávacích činností. Do tvorby programů DV byly zapojeny celkem 4 školy, z nichž každá vytvořila 1 program DV.

Tvůrci a programy DV:

- SŠ obchodu a služeb SČMSD, Žďár nad Sázavou: Péče o tělo
- SŠ a VOŠ cestovního ruchu, České Budějovice: Cestování pro seniory
- SŠ služeb a podnikání, Ostrava: Odívání pro seniory
- VOŠ sklářská a SŠ, Nový Bor: Kultura bydlení, bytový design

Během roku 2015 byl v NÚV uspořádán odborný seminář k problematice vzdělávání seniorů, k mezigeneračnímu vzdělávání a metodice tvorby konkrétních programů DV.

Školy připravily programy DV, které procházely připomínkovým řízením, připomínky i návrhy na dopracování připravovali pracovníci NÚV. Školy připomínky následně zapracovaly do konečné verze programu DV.

školy hodnotily přínos
programů dalšího vzdělávání

Na konci roku 2015 byl v Praze zorganizován odborný seminář, který byl zaměřen na výměnu zkušeností s tvorbou programů DV. Součástí semináře byla diskuse k vytvořeným programům DV, k vyhodnocení připomínek k obsahu, cílům, navrhovanému způsobu organizace atd. Každá zapojená škola prezentovala svůj návrh programu DV včetně zhodnocení přínosu pro školu. Pokud se jí podaří program DV ověřit, případně identifikovat rizika, bude to reflexe k tvorbě programů DV.

Podpora práce škol a knihoven jako center celoživotního učení

úkol mapoval, jak knihovny
realizují další vzdělávání

V rámci úkolu poskytovali pracovníci NÚV metodickou podporu školám, popřípadě školským zařízením, která směřovala do oblasti dalšího vzdělávání s možností využívání NSK. Cílem bylo zmapovat situaci týkající se realizace dalšího vzdělávání v knihovnách na národní a krajské a městské úrovni.

Úkol reagoval na opatření Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 „podporovat a rozvíjet práci škol, školských zařízení a knihoven jako center celoživotního učení, která poskytují nejen počáteční vzdělávání pro žáky a studenty, ale i širokou nabídku dalšího vzdělávání (profesního, zájmového, občanského, rekvalifikací) zaměřeného na dospělou populaci, včetně seniorů, a podílejí se na systému uznávání založeném na Národní soustavě kvalifikací pro nejrůznější skupiny dospělých“.

V průběhu roku 2015 byl vytvořen koncept a plán výzkumného šetření ve spolupráci s Knihovním institutem Národní knihovny ČR:

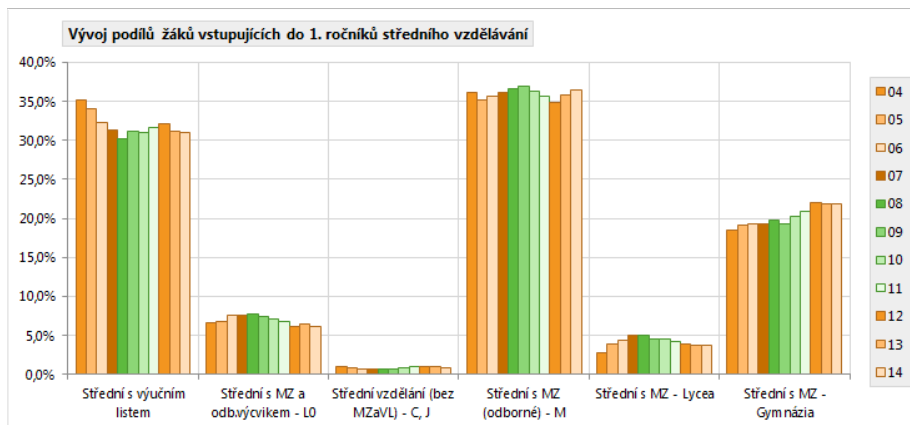
- byly realizovány monitorovací rozhovory s tvůrci konceptů a realizátory vzdělávání dospělých v krajských vědeckých knihovnách (Liberec, Plzeň, Brno, Pardubice);
- byly vybrány městské knihovny pro případové šetření a byl realizován pilotní rozhovor pro městské knihovny;
- byly realizovány rozhovory s tvůrci konceptů a realizátory vzdělávání dospělých v krajských vědeckých knihovnách – Plzeň, Ostrava, Kroměříž, Olomouc, Jihlava, Karlovy Vary, Kladno.

Zjištění, že práce knihoven je aktivní především v oblasti zájmového a občanského dalšího vzdělávání, přineslo možnosti rozvoje další spolupráce pro rok 2016 s orientací zejména na oblast občanského vzdělávání.

analýzy trhu práce
a vzdělávání z pohledu
absolventů i zaměstnavatelů

Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků

Jako každoročně byl i v roce 2015 připraven informační přehledový materiál o vývoji vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání, a to v členění podle skupin oborů, včetně grafů a tabulek pro roky 2009 až 2014. Materiál obsahuje i studii zaměřenou na postavení mladých lidí na trhu práce v ČR v porovnání s EU.

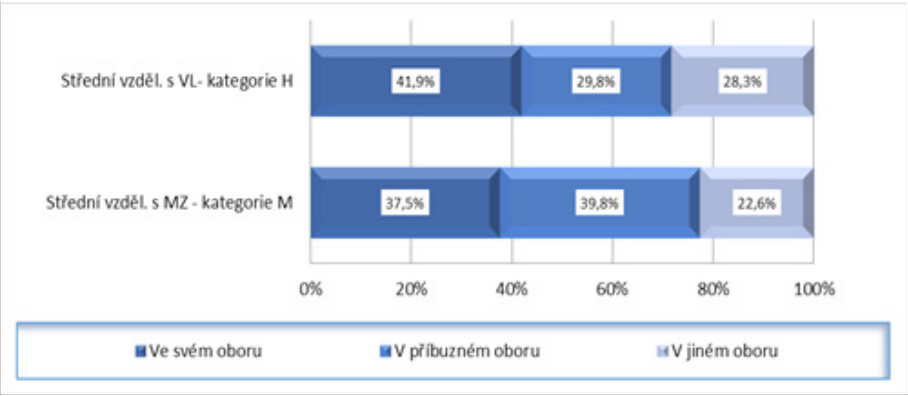

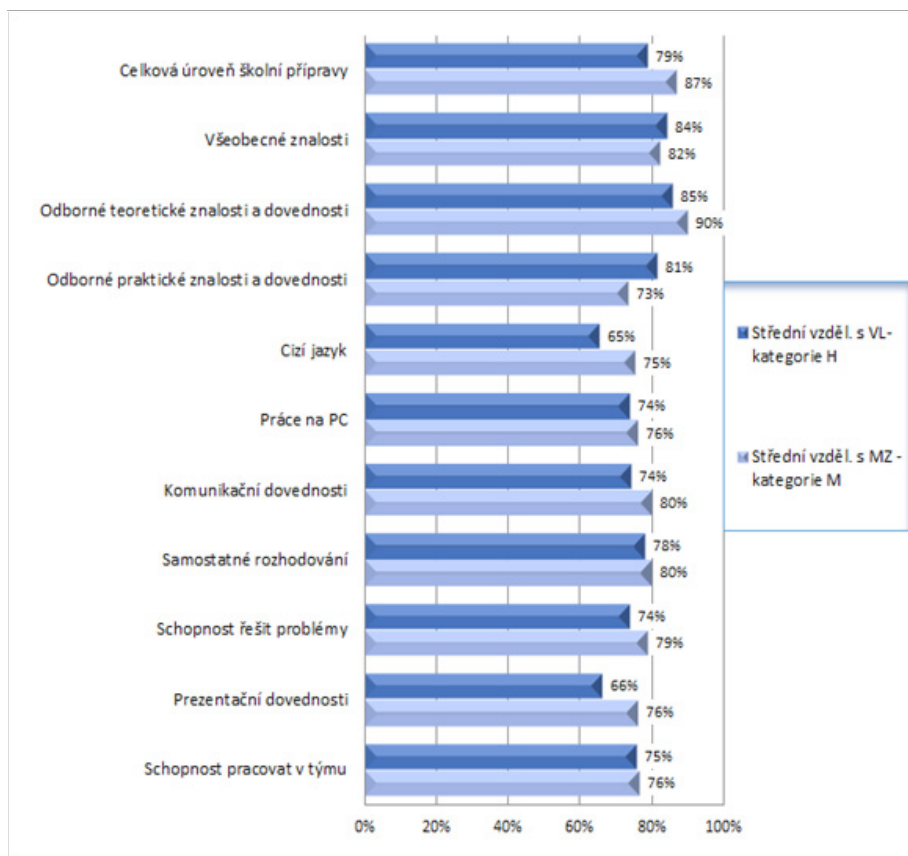
publikace poprvé sledovala i ochotu absolventů stěhovat se či dojíždět za prací

Srovnání situace absolventů učebních a maturitních oborů

V publikaci Přechod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa – Srovnání situace absolventů učebních a maturitních oborů jsou na základě údajů žáků posledních ročníků těsně před ukončením studia analyzovány faktory, které ovlivňují volbu střední školy, hodnocení spokojenosti absolventů se zvoleným oborem, úrovní vzdělání a získanými kompetencemi. Další část je věnována pracovním a studijním záměrům budoucích absolventů, zájmu pracovat ve vystudovaném oboru, strategii hledání zaměstnání a ochotě absolventů stěhovat se, případně dojíždět za prací. V poslední části jsou uváděny názory absolventů na slabá místa školní přípravy ve vztahu k požadavkům trhu práce.

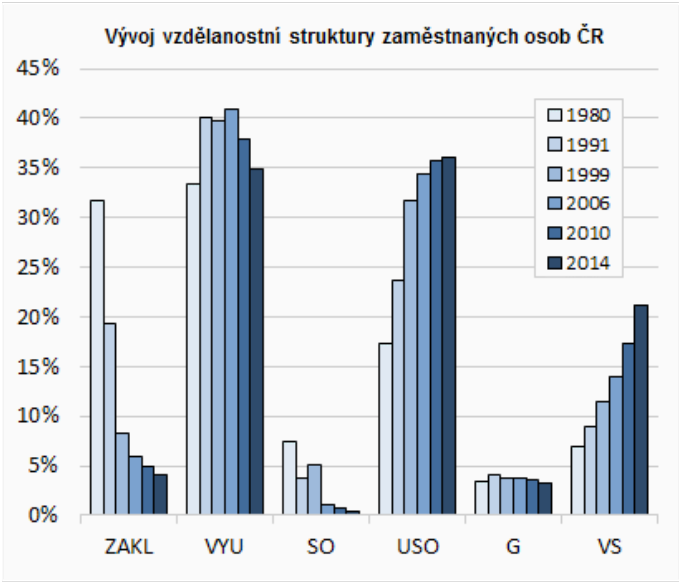
Graf: Zájem absolventů středních škol uplatnit se ve vystudovaném oboru

Analýza struktury zaměstnanosti

Další významné informace obsahuje studie Analýza profesní struktury pracovních sil a struktury absolventů z pohledu sféry vzdělávání – 2014, která analyzuje strukturu zaměstnanosti v hlavních profesních třídách i dílčích podtřídách a její změny od počátku 90. let až do současnosti. Tento vývoj v rámci profesních tříd je hodnocen z několika úhlů pohledu. Jsou sledovány změny počtů a podílů pracovníků, věková a vzdělanostní struktura, průměrná délka vzdělávání pracovníků a zaměstnanost v dané třídě v jednotlivých regionech. Významné je i porovnání struktury zaměstnanosti pracovníků se strukturou absolventů.

Nezaměstnanost absolventů škol

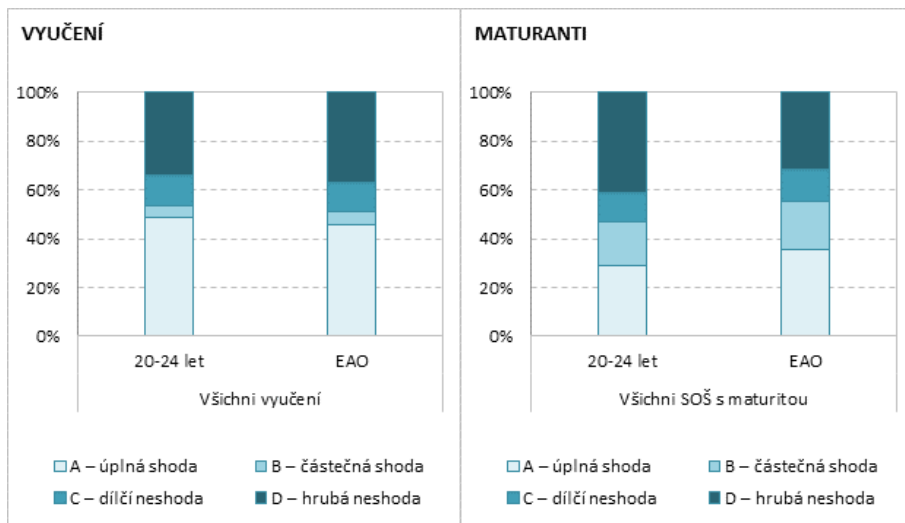
Stejně jako v předchozích letech byla zpracována také zpráva o nezaměstnanosti absolventů škol, která přináší informace o mírách nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol v členění podle kategorií vzdělání a podle nejpočetnějších skupin oborů vzdělání.

Informační zprávy

V roce 2015 byla připravena, zejména pro potřebu oborových skupin, další sada informačních zpráv na téma „absolventi středních škol a trh práce“, a to pro odvětví Doprava a spoje, Pedagogika a sociální péče a Zdravotnictví. Tyto materiály jsou unikátní tím, že pro daná odvětví sdružují na jednom místě informace zpracované v NÚV v rámci řady různých šetření a analýz. Jedná se o údaje jak o potřebách a požadavcích zaměstnavatelů a trhu práce, tak i o připravenosti a úspěšnosti absolventů škol při přechodu do pracovního života. Tyto materiály slouží všem, kdo se podílejí na rozvoji a směřování odborného vzdělávání, především sektorovým radám, představitelům sociálních partnerů, krajským úřadům, úřadům práce, MŠMT a dalším zainteresovaným subjektům.

absolventi středních škol a trh práce - detailní zpracování pro trojici odvětví

Graf: Shoda získaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání – struktura absolventů skupiny oborů 37 Doprava a spoje

Informace a přehledy v krajském členění

V rámci aktivit zaměřených na kraje ČR je pro každý kraj každoročně vytvářen přehled vývoje struktury nově přijatých žáků a absolventů, dále informace o struktuře zaměstnanosti v jednotlivých krajích a také přehledy o nezaměstnanosti absolventů škol v daných regionech. Všechny tyto informace jsou prezentovány jak pro jednotlivé kraje, tak i ve srovnání všech krajů. Zprávy jsou přístupné na webu NÚV v části Vzdělávání a trh práce. Tyto informace mohou pomoci při identifikaci možných rizik spojených s disproporcí mezi kvalifikačními požadavky zaměstnavatelů a trhu práce a skutečnou vzdělanostní strukturou absolventů v kraji a slouží převážně pracovníkům MŠMT a krajských úřadů při jejich práci na přípravě či revizi dlouhodobých záměrů.

Sociální partnerství a vazby na trh práce

Vytváření příležitostí pro zapojování sociálních partnerů do vývoje kvalifikačního systému, do ovlivňování cílů i obsahu vzdělávání a do ověřování výsledků učení či zkoušek patří mezi významné oblasti naplňování odpovědnosti NÚV. Rok 2015 byl dalším rokem v řadě, v níž NÚV pro zapojování sociálních partnerů vytvářel souběžně dva typy příležitostí, jak standardní, tak projektové.

zapojit ředitele do práce
oborových skupin

Zapojení do trojice významných projektů NÚV

Projekt Pospolu – Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi má již v názvu evropské téma „spolupráce škol a podniků“. Projekt, v němž byl NÚV partnerem, připravilo MŠMT ve spolupráci se zaměstnavatelskými svazy. Jedním z mnoha výstupů projektu je Adresář cechů, svazů a dalších organizací podporujících spolupráci středních škol a zaměstnavatelů, dostupný na webu pospolu.rvp.cz. Ředitelům škol z pilotáže projektu, kteří dosud nebyli zapojeni do práce oborových skupin, byla po skončení projektu nabídnuta možnost zapojení.

Projekt NZZ_2 přinesl svým zaměřením na závěrečné zkoušky nové téma, doplňující tradiční linii kvalifikací a vzdělávacích programů. V projektu byla postupně připravena nová témata pro písemnou, praktickou a ústní zkoušku a sestavena jednotná zadání pro závěrečné zkoušky všech oborů s výučním listem. Ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR se k obsahu každého tématu vyjadřoval příslušný odborník z praxe. Po ukončení projektu se platformou pro spolupráci se zaměstnavateli staly oborové skupiny.

Projekt NSK2 – Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací byl v závěru roku ukončen, s tím, že byly vytvořeny všechny plánované výstupy. Dosažený stav je výsledkem zapojení několika tisíc odborníků ze sféry výkonu práce, kteří se podíleli na tvorbě a hodnocení standardů profesních kvalifikací.

provázet NSK s počátečním
vzděláváním

Přímý vliv zaměstnavatelů zajišťovali reprezentanti jednotlivých odvětví národního hospodářství, sdružení v 29 sektorových radách. Také v projektu NSK2 vede přímá cesta ke standardnímu nástroji pro zapojování sociálních a dalších partnerů – k odborným a oborovým skupinám. Projekt totiž opakovaně umožnil i zapojení členů oborových skupin. Nejvýznamnější související úkol směřoval k podpoře provázanosti NSK s počátečním vzděláváním.

Odborné a oborové skupiny – platformy setkávání

V roce 2015 se nezmenšil rozsah resortního úkolu, který zajišťoval nezbytnou podporu pro 50 skupin externích odborníků. Většina odborných skupin připravila na základě svých individuálních plánů aktivit odborné semináře a plenární jednání na období říjen–listopad. Podobně tomu bylo i v případě oborových skupin, pro které je plenární jednání zpravidla připravováno centrálně, jako společný úkol. K zajištění programu plenárních jednání bylo v NÚV připraveno a rozpracováno celkem deset témat, mezi nimiž vedle informací o ukončených významných projektech nechyběla témata zaměřená na novou databázi Europass, na využití prvků ECVET v projektu Pospolu, na připravovanou mistrovskou zkoušku, na výchovu k podnikavosti.

Jak propojit NSK a ECVET

Na základě komunikace s odbornými garanty byl nastaven průřezový úkol zaměřený na ověřování možnosti propojování NSK a ECVET. Společné zadání úkolu bylo vytvořeno ve vazbě na připravený návrh nové metodiky. Pro další vývoj zavádění ECVET v ČR má velký význam vytvoření více než sta návrhů jednotek výsledků učení na základě standardů profesních kvalifikací v NSK. Díky aktivitě oborových skupin byly tyto návrhy dopracovány do stavu, v němž budou v roce 2016 vystaveny na internetových stránkách pro inspiraci dalším tvůrcům a pro využití případnými zájemci.

Společenská odpovědnost firem

V průběhu roku proběhlo několik aktualizací části webu NÚV věnované odborným a oborovým skupinám. Aktualizace se zaměřily na témata důležitá pro činnost skupin i na významná evropská témata, například na společenskou odpovědnost firem. Do konce roku byla připravena další dvě vydání zpravodaje Oborové skupiny. Bylo to 10. vydání, věnované národním projektům, které ovlivnily práci oborových skupin, a monotematické dvojčíslo zaměřené na rámcovou prezentaci témat připravených pro plenární jednání oborových skupin.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Kariérové poradenství

Jedním z hlavních posláních NÚV je zajištění podpory poskytování kariérového poradenství v oblasti počátečního a celoživotního vzdělávání. NÚV poskytuje bezplatný informační a poradenský servis zejména žákům škol a jejich rodičům, ale i dospělým a osobám se znevýhodněním, pomáhá jim při výběru vzdělávání a hledání práce v ČR i v zahraničí. Věnuje se metodické podpoře výchovných-kariérových poradců na školách, metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků zabývajících se kariérovým poradenstvím.

Genderově vyvážené kariérové poradenství

V rámci podpory genderově vyváženého kariérového poradenství pokračovaly práce na aktualizaci metodického materiálu pro genderově vyvážené kariérové poradenství. MŠMT zajistilo recenzování metodického materiálu, přičemž v předmětném období byl zatím dodán první recenzní posudek, který byl zpracován. Nadále pokračuje rovněž zohledňování genderově vyváženého přístupu při poskytování služeb kariérového poradenství a komunikace s neziskovými organizacemi věnujícími se této problematice. Na základě dvou recenzních posudků byl upraven a aktualizován metodický materiál, který by měl sloužit jako podpora k udržení rovného přístupu ke vzdělávání z hlediska genderové vyváženosti při poskytování kariérového poradenství. Obsahuje doporučení pro práci s klienty a klientkami na základě příkladů dobré praxe.

metodický materiál
s doporučeními dle příkladů
dobré praxe

Národní poradenské fórum

Národní poradenské fórum (NPF) je národní platforma pro podporu celoživotního kariérového poradenství v České republice a poradní orgán ministryně školství, mládeže a tělovýchovy a ministryně práce a sociálních věcí v oblasti kariérového poradenství. Jedná se o uskupení 19 subjektů státní správy, státem zřízených organizací, neziskových organizací, vysokých škol, profesních asociací, vzdělávacích institucí, včetně komerčních subjektů a dalších poskytovatelů poradenských služeb. Stanoviska a postup v klíčových oblastech jsou projednávány se členy NPF a realizovány prostřednictvím jejich organizací, pracovních skupin a projektových partnerství. Meziřesortní koordinace aktivit realizovaných v oblasti celoživotního kariérového poradenství v roce 2015 probíhala za aktivní účasti zástupců NÚV jako členů koordinační skupiny NPF, která odpovídá za program, témata a priority jednání. NÚV se podílel na přípravě dvou plenárních zasedání a naplňování akčního plánu NPF pro období 2. pololetí 2014 – 1. pololetí 2016.

NÚV jako člen koordinační
skupiny NPF

Dovednosti pro řízení vlastní kariéry součástí RVP ZV

Jednou z priorit akčního plánu NPF bylo stanovení konkrétních kroků a závazků pro gestory kariérového poradenství na vládní úrovni (tedy MŠMT a MPSV), které umožní zavedení integrovaného systému kariérového poradenství v celoživotní perspektivě do praxe. Pro vypracování návrhu příslušných kroků byla koordinačním týmem NPF ustanovena pracovní skupina.

Pracovní skupina při NPF, která se věnovala integraci dovedností pro řízení vlastní kariéry (CMS) do RVP ZV, pokračovala v plnění druhého cíle akčního plánu NPF a připravila náměty úloh a pokynů pro učitele / výchovného poradce pro začlenění konceptu řízení kariéry do RVP ZV, respektive do oblasti Svět práce.

Postup pro práci s CMS byl osobně a elektronicky konzultován s experty sítě ELGPN. Třetí cíl akčního plánu, respektive podpora vzdělávání kariérových poradců byla naplňována prostřednictvím metodologické podpory výchovných poradců i učitelů v oblasti kariérového poradenství, ale i mimoškolních kariérových poradců. Vzdělávací moduly z e-learningového vzdělávání (VIP Kariéra I a II) byly aktualizovány a zpracovány na základě požadavků účastníků do podoby studijních materiálů, přehledně seřazeny podle témat v ISA+ a volně zpřístupněny v poradenské sekci Jak na to, v části určené pro poradce.

Evropská síť pro celoživotní kariérové poradenství

Evropská síť pro celoživotní kariérové poradenství (ELGPN) je platformou členských zemí pro strukturovanou evropskou spolupráci v oblasti politik a systémů celoživotního kariérového poradenství. V rámci této sítě jsou vytvářena doporučení pro tvorbu strategií a politických rozhodnutí v oblasti kariérového poradenství a jsou vyvíjeny nástroje a plány k jejich implementaci pro kariérové poradce a poskytovatele poradenských služeb.

Tým ELGPN ČR, složený ze zástupců klíčových aktérů celoživotního poradenství, se zaměřil na prezentaci aktivit svých organizací, členů Národního poradenského fóra a dalších aktérů v oblasti celoživotního kariérového poradenství a na čerpání know-how a shromažďování příkladů dobré praxe z této oblasti od ostatních členů sítě.

Důkazy k celoživotnímu poradenství – publikace ELGPN

Členové týmu se pod vedením zástupce z NÚV podíleli na vzniku nástrojů ELGPN. V roce 2015 to byl ELGPN nástroj č. 4: Designing and Implementing Policies Related Career Management Skills (CMS), ELGPN nástroj č. 5: Strengthening the Quality Assurance and Evidence-Base for Lifelong Guidance, ELGPN nástroj č. 6: Guidelines for Policies and Systems Development for Lifelong Guidance a publikace ELGPN Summative Report 2007–2015. Iniciován byl rovněž překlad, odborná korektura a šíření publikace ELGPN The Evidence Base on Lifelong Guidance (Důkazy k celoživotnímu poradenství).

V roce 2015 proběhly tři plenární zasedání sítě ELGPN s účastí zástupce NÚV. Vzhledem k měnícímu se systému financování sítě stran Evropské komise se zástupce věnoval formálnímu i neformálnímu utužování a aktivování nových kontaktů pro usnadnění komunikace a přístupu k aktuálním informacím ze zahraničí v nadcházejícím období.

Český tým ELGPN se v roce 2015 čtyřikrát sešel

V návaznosti na plenární zasedání ELGPN proběhla čtyři setkání týmu ELGPN ČR, která se týkala sběru stanovisek, přípravy programu a dalších klíčových témat, jako jsou současný stav kariérového poradenství, zasazení celoživotního poradenství do nové agendy Evropské politiky, uhlazení cesty k novým formám strukturované Evropské spolupráce v oblasti politik celoživotního poradenství a rozvoje systémů a využití připravovaných publikací, a to zejména Evropských zásad rozvoje politik a systémů celoživotního poradenství.

Informace a výstupy ELGPN byly využívány oddělením pro celoživotní kariérové poradenství při vytváření podpůrných materiálů a posudků a průběžně dále předávány do NÚV, na MŠMT, členům Národního poradenského fóra, kariérovým poradcům a další odborné veřejnosti.

The Working Group on Schools Policy

V tomto období se činnost pracovní skupiny zaměřovala na vypracování tzv. Toolkitu, ve kterém budou shromážděny příklady dobré praxe a také doporučení pracovní skupiny pro oblast předčasných odchodů, přičemž doporučení jsou zaměřena na podporu určených skupin aktérů. V roce 2015 proběhla tři setkání pracovní skupiny pro předčasné odchody ze vzdělávání – v únoru, v červnu a v září.

Velkým tématem byla mimo jiné také konference, která byla pořádána při zahájení lucemburského předsednictví EU (9.–10. 7. 2015) a která byla zaměřena na problematiku předčasných odchodů ze vzdělávání. Předčasné odchody byly prioritním tématem lucemburského předsednictví v oblasti vzdělávání.

setkání pracovní skupiny
pro předčasné odchody ze
vzdělávání

Poslední setkání pracovní skupiny pro předčasné odchody ze vzdělávání se zaměřovala na dokončení materiálů Toolkit (příklady dobré praxe) a Policy recommendations. Také byla připravována témata pro workshopy na závěrečnou konferenci v Bruselu, která byla zaměřena na problematiku předčasných odchodů ze vzdělávání.

Projekt GOAL – Guidance and Orientation for Adult Learners

V roce 2015 se NÚV zapojil do mezinárodního projektu GOAL (Guidance and Orientation for Adult Learners), který je realizován v rámci KA 3 Erasmus+. Projekt řeší celkem osm mezinárodních partnerů, přičemž hlavním koordinátorem je belgický partner – vlámské ministerstvo školství. Projekt je orientován na poskytování kariérového poradenství dospělým osobám, které nemají ukončené formální středoškolské vzdělání, a také osobám, které mají ztížené postavení na trhu práce (nezaměstnaní, osoby ohrožené nezaměstnaností, národnostní menšiny, osoby po výkonu trestu atd.).

NÚV se v rámci tohoto projektu zaměřuje na vybudování modelu poradenského centra orientovaného právě na tuto cílovou skupinu. Model poradenského centra bude ověřen ve dvou regionech: Olomoucký a Ústecký kraj. Realizace projektu začala v únoru 2015 a potrvá tři roky. Poradenská centra jsou orientována především na poskytování informací a kariérového poradenství, využívají při tom existující centra celoživotního učení. Další aktivitou je vedení a podpora dospělých v procesu uznávání předchozího učení a získaných kompetencí. Centra spolupracují i s dalšími subjekty v oblasti poskytování vzdělávání, sociální péče, s úřady práce, poskytovateli zaměstnání a poradenské činnosti či poskytovateli specifické péče osobám s nízkou či žádnou kvalifikací.

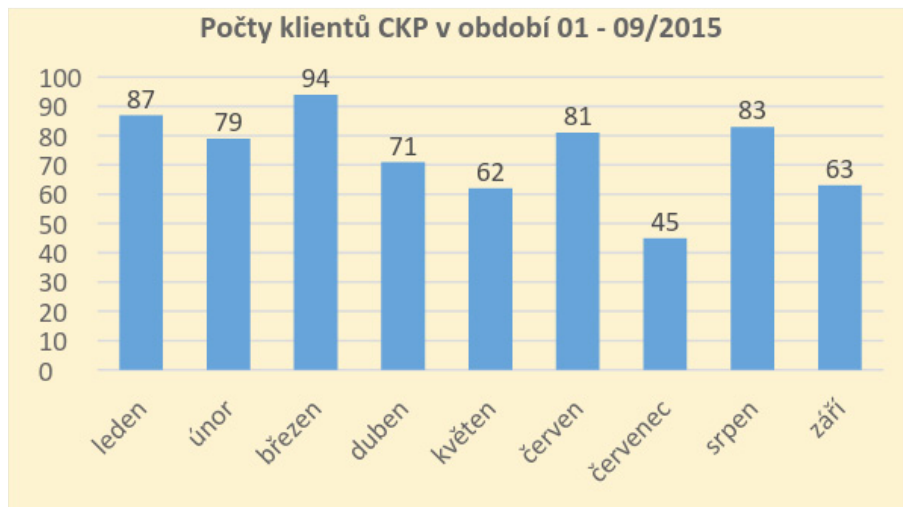
poradenská centra pro osoby se ztíženým postavením na trhu práce: Olomouc a Ústí nad Labem

Centrum kariérového poradenství jako součást NICM

Během roku 2015 poskytovali pracovníci Centra kariérového poradenství (CKP) svým klientům odborné konzultace jak telefonicky, tak elektronicky, klienti mohli využít elektronický formulář v informačním systému ISA+, mohli se také objednat ke konzultaci a přijít osobně. Klienty CKP byli žáci a jejich rodiče, studující mládež s různými potížemi během studia, ale i výchovní a kariéroví poradci. Dlouhodobě silnou skupinou byli i v tomto roce dospělí zájemci o formální i neformální vzdělávání. Konzultačními tématy byly otázky rozhodování o vzdělávací dráze, školské legislativy a procesů týkající se přijímacího řízení, klienti poptávali řešení svých problémů ve škole, hledali možnosti dalšího vzdělávání a osobního rozvoje aj. Zájemci o poradenství byli tradičně žáci a jejich rodiče, poradci a různé organizace.

radu vyhledávají rodiče, žáci, poradci i organizace

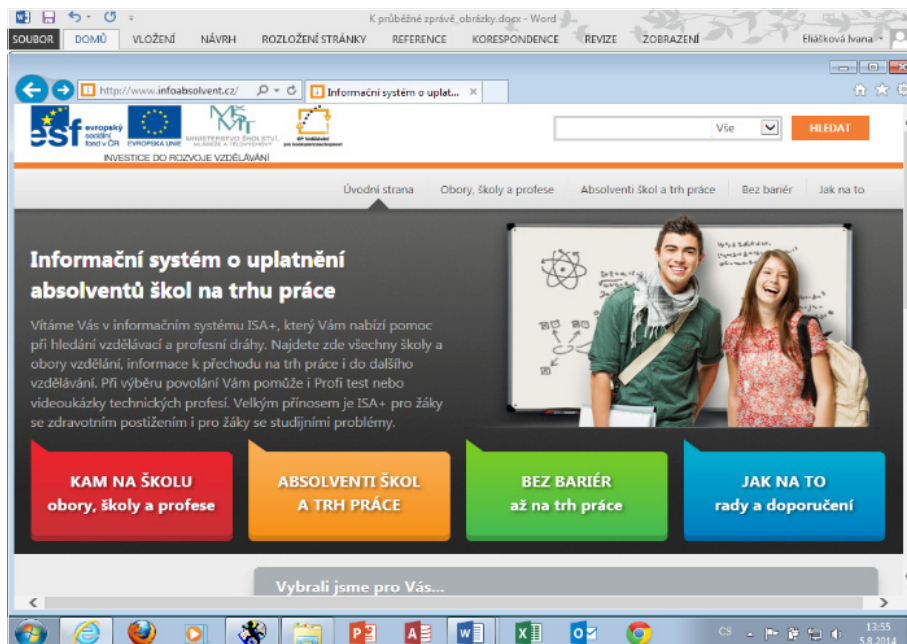
CKP průběžně nabízelo a poskytovalo konzultace k tématu kariérového poradenství výchovným a kariérovým poradcům z mimoškolních pracovišť, vždy podle jejich potřeb. Tématy byly například informace o vývoji kariérového poradenství, školská legislativa, výběr vzdělávání žáků/klientů, orientace ve vzdělávací nabídce, ale často i kvalifikační požadavky pedagogických pracovníků.

V příslušném období pokračovalo poskytování poradenských služeb CKP také v prostorách NICM. Služby kariérového poradenství zde byly zabezpečeny každé pondělí a čtvrtek od 14 do 17 hodin. Od ledna do konce září bylo v CKP poskytnuto celkem 665 odborných konzultací. Od 1. 10. 2015 byly CKP a agenda informačně poradenského servisu přesunuty do oddělení NICM.

Informační systém Infoabsolvent (ISA+)

Jedním z výstupů projektu VIP Kariéra II – Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy byla inovace rozsáhlého informačního systému Infoabsolvent.cz s aktuální nabídkou vzdělávání středních, vyšších odborných a vysokých škol. Systém svým rozsahem umožňuje hledat i širší souvislosti mezi vzděláváním a pracovním trhem a je právem oceňován jak školami, tak samotnými uživateli – zájemci o vzdělávání a práci.

Možnost vyhledávat podle oboru, školy nebo filmových ukázek

Informační systém je komfortně vybaven různými vstupy podle potřeb uživatele (např. podle oboru, školy, povolání, filmových ukázek profesí nebo podle blízkého a podobného zaměření pracovních činností). Všechny údaje jsou uspořádány tak, aby každý uživatel získal rychlou a kompletní odpověď na své potřeby, informuje nejen o možnostech v denním studiu, ale i v jiných formách studia, například v dálkovém či večerním.

Informace o uplatnění absolventů a o potřebách zaměstnavatelů

Obory vzdělání a vzdělávací programy jsou podrobně popsány, včetně rozlišení jednotlivých zaměření ve školních vzdělávacích programech, podmínkách přijímacího řízení a dalších doprovodných informací (například výše školného, zájem o obor v minulém školním roce, možnost studia oboru pro žáky s různými typy zdravotního postižení).

Součástí informační podpory je přehled o možnostech pracovního uplatnění po skončení studia daného oboru, přehled o současné situaci absolventů škol na trhu práce i potřeby zaměstnavatelů. Žákům základních škol může pomoci vidět pracovní činnosti různých povolání ve filmových ukázkách. Mohou si také upřesnit své zájmy a cíle v orientačním testu Profitest, který je podpoří v době rozhodování o vlastní vzdělávací dráze.

vybírat lze i podle videoukázky
nebo Profitestu

Aktualizace dat i praktických informací

Ve druhé polovině roku, již v režimu udržitelnosti projektu VIP Kariéra II, byla jako každý rok aktualizována databáze systému Infoabsolvent.cz se vzdělávací nabídkou středních, vyšších odborných a vysokých škol pro školní rok 2016/2017. Současně byly aktualizovány i články v sekci Absolventi a trh práce, které uživatelům systému přinášejí nové informace o situaci na pracovním trhu, a v sekci Jak na to, s údaji o přijímacím řízení pro 1. ročníky nového školního roku a doplňujícími radami a doporučeními pro proces výběru vzdělávání.

Návštěvnost ISA+ vrcholí na konci dubna

Řešitelský tým informačního systému dosáhl svých cílů, aby se ISA+ stala komfortním poradenským nástrojem a zdrojem spolehlivých a komplexních informací. To potvrzuje i každoročně se zvyšující návštěvnost systému. V posledních třech letech v období ledna, kdy je největší zájem o informace o vzdělávací nabídce, protože tehdy si nejvíce uchazečů vybírá vhodný obor a školu, přesahuje 20 tisíc návštěv týdně, v ostatních obdobích se pohybuje nad 15 tisíci. Překvapivě vysoký zájem se projeví koncem dubna, kdy se návštěvnost v jednom týdnu blíží 25 tisícům v souvislosti s oznámením výsledků přijímacích řízení na střední školy.

ŠKOLNÍ A ŠKOLSKÉ PORADENSKÉ SLUŽBY, ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, DIAGNOSTICKÉ A INTERVENČNÍ NÁSTROJE

Kvalita ve školských a školních poradenských službách

Standardy kvality služeb ve školských poradenských zařízeních

Potřeba stanovit a zajistit úroveň kvality služeb poskytovaných školskými poradenskými zařízeními vychází z řady strategických dokumentů, především ze Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020 a dále z Akčního plánu inkluzivního vzdělávání 2016–2018. Zavedení standardů rovněž podporuje implementaci změn § 16 novely školského zákona do praxe.

Cílem tvorby standardů je zajistit srovnatelnou kvalitu služeb poskytovaných školskými poradenskými zařízeními v České republice (srovnatelnost služeb poskytovaných různými poskytovateli, s různými zřizovateli), připravit vodítka pro evaluaci systému školských poradenských zařízení v zákonných normách, udržovat kvalitu poskytovaných služeb, vytvořit východisko pro provádění revizí a posuzování případných stížností.

tvorba standardů pro PPP
a SPC

NÚV v roce 2015 pokračoval v realizaci započatého úkolu na tvorbě standardů pro pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Standardy se podle počátečního plánu skládají ze čtyř částí: personálního standardu, procedurálního standardu, materiálního standardu a diagnostického standardu. Na vzniku standardů se podílely pracovní skupiny odborníků z praxe (z pedagogicko-psychologických poraden a speciálně pedagogických center). Během roku 2015 došlo k vytvoření dokumentu kompletních standardů. Standardy jsou určeny pro odborníky ze školských poradenských zařízení jako metodický dokument definující soubor základních požadavků, které by měla školská poradenská zařízení splňovat.

Standardy testování pro oblast psychodiagnostiky

V roce 2015 bylo dokončeno zpracování obecných standardů pro diagnostiku ve školských poradenských zařízeních. Standardy byly zařazeny jako část metodického dokumentu definující základní požadavky na kvalitu poradenských služeb, v tomto případě zaměřené na dobrou praxi práce s diagnostickými nástroji.

Změny v systému poradenských služeb v souvislosti s novelou školského zákona

Společné vzdělávání

Novela školského zákona nově vymezila práci se SVP, což se promítá především do charakteru služeb poskytovaných pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC).

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb.:

- redefinuje žáka se SVP – namísto znevýhodnění, zdravotního postižení, statusu azy-lanta, sociálně znevýhodněného je definován žák s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání (rozšiřuje se skupina podpořených žáků, posiluje se význam podpory ze strany školy);
- zavádí nový termín „žák s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí“;
- zavádí jiný systém koloběhu informací o žákovi;
- umožňuje revize výstupů školských poradenských zařízení;
- v § 16 odst. 9 zachovává možnost vzdělávání žáků se zdravotním postižením ve školách s upraveným RVP ZV (speciální školy, třídy, skupiny), prostředí, kde se realizuje podpora žáka;
- zpřísňuje pravidla pro zařazování do těchto tříd a škol.

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných:

- upravuje pravidla vzdělávání žáků se SVP, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona a vzdělávání žáků nadaných;
- podpůrná opatření I. až V. stupně (I. stupeň poskytuje škola bez doporučení ŠPZ, od II. do V. stupně jsou podpůrná opatření poskytována na základě doporučení ŠPZ);
- podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

V roce 2015 probíhalo v NÚV jednání pracovní skupiny, jehož obsahem bylo vzdělávání pedagogických pracovníků ŠPZ (PPP, SPC) v oblasti implementace změn § 16 školského zákona. Cílem bylo seznamovat pracovníky ŠPZ (PPP, SPC) s úpravami školského zákona a prováděcích předpisů a připravovat je na roli lektorů (lektori vzdělávání k § 16), kterou budou vykonávat, tzn. školit poradenské pracovníky.

V průběhu roku 2015 byly vytvořeny lektorské týmy složené z pracovníků PPP a SPC z jednotlivých krajů České republiky, které se seznamovaly s nově připravovanou vyhláškou č. 27/2016 Sb. a některými dalšími ustanoveními novely školského zákona č. 82/2015 Sb. Mezi další vzdělávací aktivity, kterých se lektori vzdělávání k § 16 účastnili, lze zařadit přednášku doc. Slavíka na téma hodnocení žáků a přednášku Mgr. Katzové Inkluzivní novela školského zákona – právní rámec. Tyto lektorské týmy se mimo jiné podílely na připomínkování Katalogu podpůrných opatření, připravily komentovanou verzi dokumentu Plán pedagogické podpory (viz příloha č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.). Na podzim roku 2015 začaly tyto lektorské týmy školit poradenské pracovníky PPP a SPC ve svém kraji (viz Přehled informačních a vzdělávacích aktivit MŠMT NÚV a NIDV ke společnému vzdělávání <http://www.msmt.cz/file/36860/>).

Infopoint ke společnému vzdělávání

Koncem roku 2015 vznikl v NÚV tzv. infopoint, kam lze adresovat dotazy týkající se společného vzdělávání (e-mail: spolecnevzdelavani@nuv.cz). Nejčastější dotazy a odpovědi jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT v rubrice Společné vzdělávání, FAQ – často kladené otázky a odpovědi: <http://www.msmt.cz/o-webu-msmt/faq-casto-kladene-otazky>.

Podpora specializovaných poradenských služeb

Poradenské služby pro žáky-cizince

Příprava systémového řešení pro žáky-cizince a metodická podpora poradenských pracovníků školských poradenských zařízení (PPP, SPC) přispěla ke zvyšování kvality poradenských služeb, a bude tak přispívat k naplňování priorit ze Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Byla sestavena pracovní skupina z pracovníků ŠPZ, která se dále podílela na sběru a přípravě podkladů k tvorbě metodických materiálů k práci s cizinci v ŠPZ. Byly sesbírány podklady pro tvorbu informační databáze v rámci jednotlivých regionů pro poradenská zařízení. Vzdělávacími aktivitami byla poskytnuta metodická podpora poradenských pracovníků ŠPZ.

metodické materiály k práci s cizinci v ŠPZ

Byly zpracovány podklady čerpající ze zahraničních materiálů, které naplňují cíle vyhledání (případně spoluúčast při standardizaci) vhodných diagnostických nástrojů pro diagnostikování žáků-cizinců. Jsou připraveny materiály o PPP k překladu pro rodiny dětí cizinců, podklady k pozici tlumočnicka, materiály k začleňování žáků-cizinců, výstupy SIM, podklady k diagnostickým nástrojům.

Poradenské služby pro žáky s poruchami autistického spektra

Systémovou péčí o děti a žáky s poruchami autistického spektra se NÚV (dříve IPPP ČR) zabývá od roku 2001. Důležitou součástí úkolu je koordinovat spolupráci s krajskými odborníky pro péči o děti a žáky s poruchami autistického spektra (PAS) a s jejich pomocí sledovat a mapovat výskyt žáků a dětí s poruchami autistického spektra a jejich potřeby v předškolních a školních zařízeních, dále ve spolupráci s koordinátory v krajích poskytovat metodickou podporu pedagogům a pedagogickým pracovníkům školských poradenských zařízení a škol.

metodická setkání s krajskými koordinátory

V roce 2015 proběhla 2 jednodenní a 1 dvoudenní metodické setkání s 15 krajskými koordinátory péče o žáky s PAS. Setkání sloužila zejména ke koordinaci, metodickému vedení a dalšímu vzdělávání pracovních skupin psychologů a speciálních pedagogů – krajských koordinátorů péče o žáky s PAS. V rámci metodického vedení byla v úkolu zahrnuta také organizace a realizace DVPP pro členy skupiny či jiné delegované pracovníky z daných krajů. Koordinátoři také spolupracovali na některých úkolech NÚV, a to úkolech zaměřených na péči o žáky s poruchami autistického spektra.

opatření k podpoře systémové péče

Témata pracovních setkání vycházela z potřeby zpracování návrhu systémového řešení péče o žáky s PAS. Úkolem pracovních skupin bylo s pomocí odborných pracovníků – koordinátorů péče o žáky s PAS připravit a vypracovat vhodná opatření k podpoře systémové péče o žáky s PAS, vybrat konkrétní aktivity, které by NÚV ve spolupráci s těmito odborníky mohl v příštím roce realizovat.

V říjnu 2015 byl NÚV přizván k pracovnímu jednání Odborné skupiny Vládního výboru pro zdravotně postižené občany (VZPO) pro koncepční řešení problematiky života osob s poruchou autistického spektra. Úkolem pracovní skupiny bylo zpracovat podnět obsahující návrhy opatření, která by přispěla ke zlepšení situace lidí s PAS a jejich rodin. Materiál vypracovaný pracovní skupinou byl předložen k projednání vládě ČR. Finální verze dokumentu je k nahlédnutí na stránkách: <https://goo.gl/JKG4Dg>.

Poradenské služby pro mimořádně nadané žáky

V roce 2015 proběhla čtyři dvoudenní setkání krajských koordinátorů péče o nadané – psychologů a speciálních pedagogů. Tato metodická setkání byla vždy věnována jejich dalšímu vzdělávání a pracovnímu jednání.

Koordinátoři se rovněž podíleli na longitudinálním výzkumu nadaných žáků realizovaném formou kazuistických studií, které nadále zpracovávají. V rámci tohoto dlouhodobého sledování skupiny intelektově mimořádně nadaných žáků bylo v roce 2015 aktualizováno (tj. o nová data doplněno) celkem 29 kazuistik.

29 nových kazuistik

Poradenské služby pro žáky s narušenou komunikační schopností

Aktuální údaje o narůstajícím počtu žáků s vadami řeči dokládají, že se jedná o naléhavý problém, na který je třeba zaměřit pozornost odborníků. V roce 2009 byli místně příslušnými krajskými úřady v souladu s doporučením MŠMT č. j. 14 712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství jmenováni tzv. krajsí koordinátoři pro logopedickou péči, tedy odborní pracovníci speciálně pedagogických center zaměřeni na práci s dětmi s narušenou komunikační schopností. Od této doby také v NÚV pravidelně probíhají aktivity s cílem podporovat koordinaci logopedické péče ve školství, metodicky podporovat a dále vzdělávat krajské koordinátory. V roce 2015 byl realizován projekt Koordinace a metodické vedení skupiny krajských koordinátorů logopedické péče, který se zaměřil na podporu rozvoje kompetencí krajských koordinátorů, formulaci klíčových činností logopedů ve školství a požadavků na jejich odbornou kvalifikaci.

krajsí koordinátoři logopedické péče

V rámci projektu se rovněž uskutečnilo ucelené odborné vzdělávání krajských koordinátorů. Součástí aktivit projektu byla realizace průběžného metodického vedení krajských koordinátorů logopedické péče ve školství, pořádání workshopů k aktuální problematice, poskytování metodické platformy pro výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe. Krajsí koordinátoři poskytovali rovněž metodické vedení pedagogickým pracovníkům, kteří ve školství vykonávají činnosti v oblasti primární logopedické prevence

Psychologická a speciálně pedagogická diagnostika ve školských poradenských zařízeních

Vývoj a revize diagnostických metod pro školské poradenství

Kvalitní a aktuální diagnostické metody slouží k rozpoznání speciálních vzdělávacích potřeb nebo nadání žáka a následně k nastavení vhodné vzdělávací podpory a odpovídající činnosti s třídním kolektivem nebo rodinou žáka. Pedagogicko-psychologická diagnostika slouží k posouzení školní zralosti, nerovnoměrného vývoje dítěte, výukových problémů (včetně specifických poruch učení), posouzení mimořádného nadání, problémů v adaptaci a výchovných problémů, identifikaci osobnostních nebo sociálně vztahových problémů a profesnímu poradenství.

vývoj diagnostických metod

V roce 2015 pokračoval vývoj diagnostických metod, které pokrývají některé z oblastí, v nichž byl identifikován nedostatek vhodných diagnostických nástrojů. Podle analýz diagnostických postupů v ŠPZ v roce 2014 byla rozpoznána potřeba rozšíření nabídky diagnostických metod v oblasti diagnostiky adaptivních funkcí, sociokulturního znevýhodnění a jazykových dovedností (zejména testů SPU pro druhý stupeň, testů pro děti s dysfázií).

Proces vývoje a adaptace diagnostického nástroje zahrnuje několik navazujících dílčích kroků, jejichž realizace je obvykle náplní přinejmenším 2–3 let. V průběhu roku 2015 byly zahájeny práce na vývoji či revizích šesti metod, uvedených v tabulce.

Název testu	Autoři	Odhad. vydání
Baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky 6. až 9. ročníků ZŠ	Markéta Caravolas, Ph.D. doc. Jan Volín, Ph.D.	2016/2017
Baterie testů fonologických schopností – revize (klinický vzorek dětí s dysfázií)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2016/2017
Posuzovací škály a didaktické testy k vyhledávání nadaných žáků (IDENA) – revize	Kolektiv autorů	2016
Screeningový test poruch autistického spektra CAST (revize)	Autoři původní verze: Fiona J. Scott, Simon Baron-Cohen, Patrick Bolton, Carol Brayne Autoři české adaptace: Iva Dudová, Štěpánka Beranová, Michal Hrdlička, Tomáš Urbánek	2016
Vytváření příběhů (standardizační studie)	PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D., a kol.	2016/2017
Posuzovací škály hodnocení adaptivního chování u dětí	Kolektiv autorů	2017

Ukázka vydané metody (DISMAS, 2014)

Mapování nástrojů a diagnostických postupů

V rámci dlouhodobého úkolu byly mapovány nové i starší diagnostické metody, které jsou aktuálně k dispozici v zahraničí nebo byly v minulosti používány v ČR, a byla hodnocena jejich možná využitelnost pro systém poradenského vzdělávání po převodu nebo aktualizaci metody. NÚV dlouhodobě pokračuje také v navazování kontaktů s autory původních českých nástrojů a českých adaptací zahraničních nástrojů. Podporuje dlouhodobou obměnu a modernizaci užívaných diagnostických metod ve vzdělávacím poradenství. V rámci úkolu věnovaného diagnostice a intervenci u žáků s LMP ve školských poradenských zařízeních bylo ve spolupráci s ČŠI realizováno šetření k jejich postupu ve všech poradenských zařízeních a poznatky z tohoto šetření byly využity ve vzdělávání poradenských pracovníků a při nastavení opatření pro lepší diagnostiku u skupin sociálně znevýhodněných žáků, včetně souvisejících opatření na národní úrovni. NÚV se také podílel na formulaci a vyhodnocení žádostí dotačního programu MŠMT pro podporu vybavenosti školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji.

spolupráce s Českou školní inspekcí - šetření

Výzkumná činnost v oblasti psychodiagnostiky

V rámci vlastní výzkumné činnosti bylo ověřováno fungování jednotlivých typů metod v různých diagnostických kontextech. NÚV se zabývá se výzkumem využití testu IDS u žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, byla zahájena výzkumná studie fungování Baterie testů fonologických schopností u dětí s vývojovou dysfázií, která se stane podkladem pro vytvoření diagnostických doporučení či norem pro diagnostiku této poruchy. Pracovníci NÚV také zpracovali studii zaměřenou na vytvoření modelu rozložení škál pro vyvíjenou metodu posuzování adaptivních schopností u dětí. Studie ověřila obsahovou validitu modelu ve srovnání s modelem tří domén užívaným v mezinárodní klasifikaci DSM-V. V tomto roce se NÚV věnoval i recenzní činnosti diagnostických nástrojů ve spolupráci s odborným časopisem Testforum. Výstupy z výzkumné činnosti byly opakovaně publikovány na konferencích (postery, mluvené příspěvky).

práce na metodě posuzování adaptivních schopností u dětí

NÚV se organizačně podílel na přípravě říjnové konference Psychologická diagnostika Brno 2015. Pro tuto konferenci odborníci ústavu zajistili prestižní zahraniční hosty, kteří hovořili o svých odborných aktivitách v rámci tématu diagnostiky a vzdělávací podpory dětí v multikulturním prostředí a podmínkách inkluzivního školství. Na konferenci z podnětu NÚV vystoupila přední expertka na diagnostiku inteligence napříč různými kulturními prostředími Dr. Elena Grigorenko a expert na oblast inkluzivního vzdělávání Dr. Tony Cline. NÚV také prezentoval vlastní témata, např. možnosti zajištění kulturní přiměřenosti posuzování adaptivních schopností žáků. V návaznosti na informace do poradenského systému činil podíl účastníků konference z poradenského prostředí odhadem 30 %, což lze považovat za velký úspěch.

konference Psychologická diagnostika Brno 2015

Metodická podpora v diagnostice rozumových schopností dětí, žáků a studentů ve školských poradenských zařízeních

NÚV v červnu 2015 – po rozsáhlé oponentuře a projednání MŠMT – publikoval Metodickou informaci k diagnostice rozumových schopností dětí, žáků a studentů ve školských poradenských zařízeních. Na dokončení dokumentu se podíleli poradenští pracovníci a experti z akademické sféry, včetně odborníků ze zahraničí. Metodický materiál se zaměřuje zejména na oblast diagnostiky mentálního postižení a na postupy v diagnostice sociálně a kulturně znevýhodněných žáků.

V návaznosti na vydání pokynu byl akreditován a opakovaně realizován kurz, který seznamuje pracovníky poradenských zařízení s aktuálními požadavky na korektní postup při posouzení LMP pro účely podpory ve vzdělávání. Ve spolupráci s externími odborníky byly dále provedeny řešerše související s vývojem metody posuzování adaptivních schopností a byly definovány požadavky na základní podobu tohoto nástroje. Nadále byly mapovány aktuální zahraniční trendy diagnostiky mentálního postižení, u kterých je průběžně posuzována využitelnost pro praxi v ČR a které se odrážejí v návrzích dalších kroků v úpravě diagnostických postupů, případně jsou v nezbytném rozsahu prakticky ověřovány.

Distribuce diagnostických metod

Byla zajištěna distribuce dříve vydaných metod z produkce IPPP a NÚV určených psychologům a speciálním pedagogům poradenských zařízení, škol nebo působícím v dalších zařízeních. Takto bylo distribuováno řádově několik set kusů metod, u části z nich včetně realizace souvisejících kurzů opravňujících uživatele k práci s metodou.

Koordinační a informační činnosti

NÚV pravidelně zajišťuje metodická setkání s řediteli školských poradenských zařízení v ČR, a to zvláště s řediteli pedagogicko-psychologických poraden a zvláště s vedoucími speciálně pedagogických center. V roce 2015 bylo uskutečněno celkem šest takových setkání. Další metodická setkání byla uskutečněna se zástupci odborů školství všech krajských úřadů v ČR (celkem proběhla 2 setkání). V průběhu setkání se řešila aktuální problematika poradenských služeb na krajské i celostátní úrovni, otázky nadregionální koordinace a předávání informací poskytovatelům poradenských služeb, koncepční záležitosti MŠMT, aktuální úkoly NÚV, identifikace problémových oblastí poradenské péče, evaluace služeb.

Nejaktuálnější témata setkání byly:

- informace o vyhlášce ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, podpůrné opatření,
- informace o personálním posílení pracovišť, organizaci služeb
- informace o připravovaných krocích ve vztahu ke spuštění inkluzivního vzdělávání.

Poradenské služby

Oddělení pro rovné příležitosti ve vzdělávání NÚV dále plní roli školského poradenského zařízení. Poskytuje diagnostické, konzultační a intervenční služby pro klienty (žáky a jejich zákonné zástupce). Poradenské služby byly poskytovány především žákům se specifickými poruchami učení. Na základě smlouvy o zajišťování potřeb Evropských škol v Bruselu a Lucemburku byla poskytována expertní, konzultační, diagnostická a pedagogicko-psychologická poradenská služba také českým žákům, jejich rodičům a učitelům na těchto školách. Byla realizována zejména diagnostika školní zralosti, diagnostika a poradenství v oblasti SPU, bilingvismus, SPUCH apod.

Další vzdělávání pedagogů a poradenských pracovníků

NÚV připravuje a realizuje vzdělávací programy pro psychology a speciální pedagogy ŠPZ a ŠPP, pro pedagogické pracovníky zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a také pro pedagogy škol. Cílem těchto vzdělávacích aktivit je rozvíjet profesní kompetence odborníků v systému školních a školských poradenských služeb, v ústavní a ochranné výchově, v práci s dětmi se SVP, s nadanými dětmi, s dětmi s rizikovým chováním a s dětmi vyrůstajícími v ústavní výchově a také v práci s rodinami těchto dětí. NÚV se zaměřuje na oblast rozšiřování profesních kompetencí, na průběh poradenské péče, na intervence, diagnostiku a metody a postupy poradenské práce. NÚV dále nabízí programy a dlouhodobé výcviky zaměřené na osobnostní rozvoj pracovníků formou sebezkušenostních výcviků. Vzdělávací programy mají prioritně podobu workshopů zaměřených na rozvoj kompetencí, doplněných o přednášky.

vzdělávání zaměřené mimo jiné na rozvoj profesních kompetencí

Akreditováno 25 nových vzdělávacích programů

V roce 2015 byl důraz kladen na kazuisticky zaměřené semináře navazující na kurzy zejména v oblasti intervencí a diagnostiky. Akcentována byla i péče o děti v ústavní výchově, což odpovídá dlouhodobému záměru prohlubovat odbornou připravenost poradenských a pedagogických pracovníků těchto pracovišť. V uplynulém roce bylo připraveno a na MŠMT akreditováno 25 nových vzdělávacích programů. V roce 2015 se celkem uskutečnilo 74 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 1370 pedagogických pracovníků.

Školení padesáti lektorů NIDV

V souvislosti se změnami školského zákona, které vyplývají z § 16 a z dalších ustanovení včetně prováděcích vyhlášek (společné vzdělávání) byl formulován požadavek zajistit proškolení 50 lektorů (implementátorů) NIDV pracovníky NÚV. Sekce 3 připravila odborný obsah proškolení pro implementátory a lektorsky zajistila tyto vzdělávací akce, s NIDV spolupracovala i na organizačním zajištění. V listopadu proběhly v rámci proškolení tři vzdělávací akce pro první skupinu implementátorů, obsahově byly připraveny další návazné akce. Dále byly připraveny a realizovány kurzy pro začínající pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, začínající školní psychology / školní speciální pedagogi a začínající pracovníky speciálně pedagogických center. Celkový počet absolventů realizovaných kurzů pro začínající je 106 (52 speciálních pedagogů a 54 psychologů).

Studium pro asistenty pedagoga

Byl připraven a realizován vzdělávací program pro získání odborné kvalifikace k výkonu činnosti asistenta pedagoga dle § 20 zákona č. 563/2004. Studium pedagogiky a jeho ukončení odpovídá požadavkům daným Standardem studia (odpovídající rozsah, obsah, ukončení – závěrečné testy, zpracování závěrečné práce a závěrečný pohovor účastníků před komisí). Studium úspěšně absolvovalo 25 účastníků, kteří tímto získali kvalifikaci asistenta pedagoga.

Přehled témat vzdělávacích akcí zařazených do nabídky DVPP v roce 2015

DIAGNOSTIKA

- Baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky 2. až 5. ročníků ZŠ
- Baterie testů fonologických schopností pro děti předškolního a raného školního věku
- Diagnostika míry školní připravenosti. Užívání mapujícího testu školní připravenosti (MaTeRS)
- Kazuistický seminář k mapujícímu testu připravenosti na školu (MaTeRS)
- Diagnostika poruch autistického spektra
- Diagnostika lehkého mentálního postižení (pro psychology ŠPZ a ŠPP)
- Diagnostika psychologických projevů ADHD ve školní poradenské praxi
- Diagnostika rodiny ve školním poradenství. Užívání testu rodinných vztahů
- Diagnostika specifických poruch učení u adolescentů a dospělých osob
- Diagnostika zrakových funkcí jako prostředek k efektivnímu využití zraku při vzdělávání dětí a žáků se zrakovým a kombinovaným postižením
- Diagnostika struktury matematických schopností (DISMAS)
- Kazuistický seminář k diagnostice struktury matematických schopností (DISMAS)
- Kurz seznamující s užíváním testu SON-R 2,5-7
- Kazuistický seminář k testu SON-R 2,5-7

- Poradenská diagnostika neurotických poruch u dětí
- Posouzení vývoje dítěte předškolního věku
- Psychologické vyšetření dětí se sluchovým postižením ve speciálně pedagogickém centru
- Práce s dětskou kresbou
- Screening poruch autistického spektra pomocí nástrojů CAST a CARS
- Signály SPU na počátku školní docházky
- Školící a výcvikový kurz Zulligerův test pro začátečníky
- The intelligence and development scales (IDS)
- Tvořivost, její diagnostika a rozvíjení
- Tematicko-apercepční test (TAT) a z něj vycházející diagnostické metody
- Test motoriky ruky pro děti MABC-2
- Test rizika poruch čtení a psaní pro rané školáky
- Využití edukačně hodnotícího profilu žáka s poruchou autistického spektra v poradenské praxi
- Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením I.–II.
- Způsoby administrace a interpretace testu Reyovy Osteriethovy figury

METODICKÁ PODPORA: ŽÁCI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Komunikační systém VOKS
- Metody a techniky stimulace pohybového vývoje a vývoje orálních funkcí, handling a polohování žáků s kombinovaným postižením
- Možnosti využití metod augmentativní a alternativní komunikace v ZŠ speciální
- Nácvik sociálních dovedností u dětí s poruchou autistického spektra
- Orientační logopedické vyšetření
- Podpora zapojení žáků s PAS (především žáků s vysoce funkčním autismem) v kolektivu školní třídy
- Podpora rozvoje řeči dětí s těžkým kombinovaným postižením
- Přehled používaných metod čtení a psaní
- Specifika vzdělávání žáků s PAS v hlavním vzdělávacím proudu
- Sociální učení, čtení s využitím globální metody, psaní hůlkovým písmem, sociální počty I. – Úvod
- Sociální učení, čtení s využitím globální metody, psaní hůlkovým písmem, sociální počty II. – Workshop
- Školní podpůrný program a jeho tvorba
- Úvod do teorie a praxe kognitivně behaviorální terapie se zaměřením na žáky s PAS a jejich rodinné příslušníky
- Zážitkový seminář speciálně pedagogických a podpůrných metod využívaných v multisenzorickém prostředí (snoezelen)
- Žáci s vývojovou dysfázií

METODICKÁ PODPORA: MATURITNÍ ZKOUŠKA

- Proškolení odborníků PPP pro potřeby uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – SPU
- Proškolení odborníků SPC pro potřeby uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – NKS
- Proškolení odborníků SPC pro potřeby uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – PAS
- Proškolení odborníků SPC pro potřeby uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – SP
- Proškolení odborníků SPC pro potřeby uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – TP
- Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky – workshop
- Metodické setkání pracovníků PPP k tématu posudků pro přiznání uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky u žáků se SVP
- Metodické setkání pracovníků SPC k tématu posudků pro přiznání uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky u žáků s NKS

METODICKÁ PODPORA: RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ A ÚSTAVNÍ VÝCHOVA

- Jak zvládnout problémovou třídu (úvod do skupinových procesů pro učitele)
- Jak mohou sociální sítě pomáhat při práci se žáky
- Kazuistický seminář k problematice péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy – práce s dítětem s psychiatrickou diagnózou
- Kazuistický seminář k problematice péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy – motivace dítěte v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy
- Kazuistický seminář k problematice péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy – prevence rizikového chování v prostředí ústavní výchovy
- Konflikty a jejich zvládání
- Možnosti pedagogické práce učitele se žákem v ústavní výchově
- Psychické trauma
- Prevence rizikového chování v základní škole praktické
- Vedení třídnických hodin jako základ primární prevence na škole
- Výchovné přístupy k dětem a mladistvým vyžadujícím výchovně léčebný režim
- Základní výcvikový kurz – první pomoc při školní šikaně a kyberšikaně

METODICKÁ PODPORA: NADANÝ ŽÁK

- Jak pracovat s nadanými žáky na 1. stupni ZŠ

ŠKOLNÍ PSYCHOLOGOVÉ A ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOGOVÉ V ROZVOJOVÉM PROGRAMU

- Úvodní seminář pro začínající školní psychology – koncepce poradenských služeb ve škole
- Organizace činností školního poradenského pracoviště, spolupráce v týmu z pohledu školního psychologa
- Úvodní seminář pro začínající školní speciální pedagogy – koncepce poradenských služeb ve škole
- Organizace činností školního speciálního pedagoga, spolupráce v týmu školy
- Změny v postavení školních psychologů a školních speciálních pedagogů (§ 16 šk. zákona)

PROFESNÍ ROZVOJ

- Kurz pro začínající pracovníky PPP a začínající školní psychology / speciální pedagogy
- Kurz pro začínající pracovníky speciálně pedagogických center
- Studium pedagogiky pro asistenty pedagoga
- Svalová progresivní relaxace (Jacobsonova metoda)
- Úvod do motivačních rozhovorů
- Rodič jako učitelův partner (Komunikační techniky pro obtížné situace)

DLOUHODOBÉ VÝCVIKY

- Sebezkušenostní dlouhodobý výcvik pro vedení problémových třídních kolektivů I.–II.
- Extrémní poruchy chování – EPCHO
- Sebezkušenostní výcvik pro pedagogické pracovníky II.

ÚSTAVNÍ A OCHRANNÁ VÝCHOVA A PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ PÉČE, PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Podpora ve zvyšování kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Po více než dvouleté tvorbě standardů kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v NÚV byly standardy kvality pilotně ověřeny a 23. 3. 2015 schváleny MŠMT jako Metodický pokyn, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči, č. j. MSMT-5805/2015. Schválení metodického pokynu odstartovalo v NÚV řadu návazných činností, zejména v rámci podpory autoevaluace zařízení a podpory implementace standardů do praxe pomocí vzdělávacích programů a metodického vedení. V rámci podpory procesu autoevaluace byl vytvořen metodický sešit Rozvíjíme kvalitu péče, který je přístupný na webových stránkách NÚV a slouží jako metodická podpora pro pracovníky zařízení při přípravě na standardy. V roce 2015 byly dále připraveny a akreditovány čtyři vzdělávací programy ve standardech kvality, které se zaměřují na vedoucí pracovníky zařízení, na další pedagogické pracovníky a také na metodické průvodce z diagnostických ústavů, jejichž úkolem je pomáhat zařízením při zavádění standardů kvality. Současně byla také v tomto roce vydána publikace standardů kvality, která byla distribuována do zařízení.

standardy kvality péče o děti
v zařízeních ústavní a ochranné
výchovy

metodický sešit Rozvíjíme
kvalitu péče

Konference Kvalita péče o děti v ústavní výchově

Téma zvyšování kvality v ústavních zařízeních podpořila také celonárodní konference s mezinárodní účastí s názvem Kvalita péče o děti v ústavní výchově, kterou pořádal NÚV ve spolupráci s MŠMT 25. 11. 2015 v prostorách Masarykovy koleje v Praze. Konference se věnovala dětem vyrůstajícím mimo vlastní rodinu, v zařízeních pro ústavní a ochrannou výchovu. Stěžejním tématem byly poznatky v oblasti kvality péče o děti na pozadí všudypřítomné otázky, kam a jak dál s péčí o děti v pobytových zařízeních v resortu školství. Většina ze 171 účastníků konference pocházela ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, dále zde byli přítomni zástupci MŠMT, veřejného ochránce práv, neziskových organizací aj. Na konferenci promluvili slovenští kolegové – doc. PhDr. Albín Škoviera, Ph.D., doc. PhDr. Ivan Lukšík, CSc., Mgr. Ľubica Lukšíková, zástupci české akademické scény v této oblasti – doc. PhDr. et PhDr. Radek Ptáček, Ph.D. MBA, doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D., Mgr. et Mgr. Karel Červenka a zástupci NÚV – PhDr. Lucie Myšková, Ph.D., Bc. Roman Petrenko, PhDr. Helena Pacnerová.

šetření mimo jiné na téma
vývoje nebo činností
a programů

K tématu budoucnosti v péči o ohrožené děti se vyjádřili i zástupci profesních asociací a zástupce MŠMT. K tématu ústavní výchovy byla realizována také řada šetření, například: Analýza činností a programů zařízení ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a tvorba návrhů kritérií pro tvorbu speciálních standardů kvality péče, Analýza odpovědí akreditovaných klinických psychologů poskytujících posuzování psychické způsobilosti pedagogických pracovníků v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče, Vývoj školských zařízení pro výkon ústavní výchovy v České republice za posledních 10 let 2005/6–2014/15. Výstupy těchto studií jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách NÚV: <http://www.nuv.cz/t/aktualni-vyzkumy>.

Standardy kvality pro střediska výchovné péče

Tvorba Standardů kvality péče pro ambulantní SVP byla zahájena v lednu roku 2015 a pro rok 2016 je plánováno její pokračování. Posláním středisek je předcházení, zmírňování nebo zastavení rozvoje rizik na straně dítěte, rodiny, školy nebo vrstevníků. Dosahují toho především podporou osobnostního rozvoje dětí a jejich rodičů, pedagogů nebo vrstevníků v oblasti sociálních dovedností a v intrapsychické oblasti. Cílem standardů kvality je sjednotit a zkvalitnit činnost středisek, a tím podpořit prevenci odchodů dětí do ústavní výchovy.

Kvalita v prevenci na školách

V oblasti prevence rizikového chování byla věnována značná pozornost systému kvality preventivních programů ve školním prostředí. Programy školské primární prevence zahrnují širokou paletu poskytovaných programů z hlediska jejich zaměření, užívaných metod, cílové skupiny a dále meziřesortní variabilitu v rámci poskytovatelů těchto programů. Z hlediska efektivity prováděné primární prevence je tedy potřeba stanovit a kontrolovat základní kritéria kvality, která má program splňovat, aby toto preventivní působení na školách bylo opravdu účinné.

Systém certifikací – 51 organizací, 84 certifikovaných programů

Pro hodnocení kvality programů vznikl systém certifikací odborné způsobilosti programů primární prevence, který byl v České republice spuštěn v roce 2006. Certifikacemi programů primární prevence užívání návykových látek bylo pověřeno Pracoviště pro certifikace (původně Agentura pro certifikace), zřízené při NÚV. V rámci standardní činnosti pracoviště bylo za rok 2015 realizováno 6 místních šetření, kde se kontrolovala způsobilost 8 programů. Z těchto 8 posuzovaných programů bylo 5 shledáno v souladu se standardy a byl jim udělen certifikát odborné způsobilosti, 3 programy standardům

potřeba stanovit a kontrolovat
základní kritéria kvality

nevyhověly a certifikát jim nebyl udělen. Většina zaběhnutých poskytovatelů preventivních programů podstoupila certifikaci hned po znovuzavedení v letech 2013 a 2014, kdy se přihlásilo celkem 61 organizací. Řada certifikátů vydaných v roce 2014 byla udělena podmíněčně na dobu 1 roku s nutností opakovaného posouzení určitých méně vážných nedostatků v kvalitě práce organizace. V roce 2015 se tak konalo celkem 8 dohlídkových místních šetření, během kterých se kontrolovalo naplnění podmínky u různých 9 programů prevence. U všech 9 znovu posuzovaných programů byla nakonec platnost certifikátu prodloužena na standardní dobu platnosti 5 let. K prosinci 2015 tak NÚV eviduje celkem 51 organizací s 84 certifikovanými programy primární prevence.

Mapování nabídky certifikovaných programů

V roce 2015 bylo realizováno šetření s názvem Mapování nabídky certifikovaných programů v jednotlivých krajích. Cílem šetření bylo zejména získat zpětnou vazbu o přínosu certifikací z pohledu certifikovaných organizací a zmapovat nabídku certifikovaných programů v jednotlivých krajích. Ukázalo se, že většina organizací vnímá proces certifikace jako nástroj ke zkvalitnění svých služeb. Zároveň se ale ukázalo, že certifikát ještě pro všechny neznamena zlepšení přístupu do škol. Pouze 46 % organizací se vyjádřilo v tom smyslu, že jim obdržení certifikátu otevírá lepší přístup do škol. O něco větší přínos (celkem u 70 % dotázaných organizací) má certifikát pro zlepšení přístupu k finančním prostředkům.

Podpora spolupráce ve školské primární prevenci

V rámci dotačního programu MŠMT pro prevenci rizikového chování byl realizován celoroční projekt s názvem Analýza stavu a návrh možnosti spolupráce v systému školské linie primární prevence rizikového chování na regionální úrovni – podpora vzniku a fungování regionálních center prevence. Cílem projektu byl popis spolupráce v rámci školské linie primární prevence rizikového chování (PPRCH) a uvedení modelového příkladu dobré praxe takové spolupráce. Jednalo se tedy o popis činností ve vztahu k PPRCH na úrovni těchto pracovníků: krajský školský koordinátor prevence, metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně, školní metodik prevence a zachycení systému fungování jejich spolupráce. Výstupy analýzy mohou přispět k hlubšímu a komplexnímu porozumění a popisu náplně práce aktérů v systému vertikální koordinace školské primární prevence a přiblížení možnosti spolupráce těchto odborníků. Definované klíčové aktivity v prevenci mohou být posléze využity jako podklad pro diskusi o uchopení činností v rámci tzv. regionálních (metodických) center prevence.

regionální (metodická) centra
prevence

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A EVROPSKÉ AKTIVITY V OBLASTI ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Národní centrum Europass ČR

Z hlediska celoevropské spolupráce v oblasti uznávání kvalifikací a transparentního popisu kompetencí mají klíčový význam úkoly, které v NÚV plní od roku 2005 Národní centrum Europass ČR (NCE ČR). Hlavním cílem centra je informování a zpřístupnění dokumentů Europass, které pomáhají při hledání práce nebo studia u nás i v zahraničí. K tomuto účelu provozuje NCE ČR klientské centrum, webové stránky www.europass.cz a sociální síť Facebook. Poradenská činnost je zaměřena na individuální přístup ke každému klientovi. Nejvíce žádanými dokumenty v roce 2015 byl Europass – dodatek k osvědčení: obdrželo ho 59 536 absolventů středních škol a 289 individuálních žadatelů, dále Europass – životopis: 207 325 vyplněných životopisů v České republice a Europass – mobilita: 3 775 uživatelů. Dodatek k osvědčení je vydáván ve spolupráci s více než 600 středními školami.

klienti nejvíce žádají dodatek
k osvědčení

Spolupráce s NICM a Eurodeskem přinesla trojici nových publikací

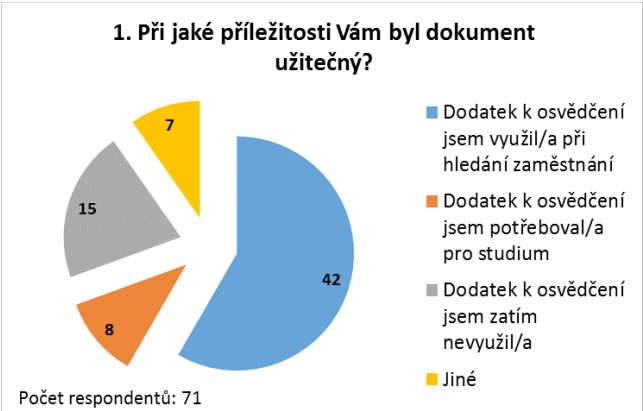
NCE ČR pokračovalo v úzké spolupráci s dalšími sítěmi působícími v regionech, především s centry ICM, sítěmi Europedirect, Eurocenter a Eurodesk, dále s poradci Eures a Euroguidance. Při pravidelných setkáních během roku se vzájemně informovali o novinách a spolupráci na plánovaných aktivitách a zástupci výše uvedených sítí přispěli k šíření informací a propagačních materiálů Europassu do regionů (především DVD S Europassem se neztratíte, letáky a plakáty, vzory dokumentů, informace o Europass soutěžích). Společně s Národním informačním centrem pro mládež a Eurodeskem byly vytvořeny tři nové publikace na témata Studium v zahraničí, Práce v zahraničí a Dobrovolnictví.

Dotazníkové šetření mezi individuálními žadateli

V prosinci 2015 uskutečnilo NCE ČR druhé dotazníkové šetření mezi individuálními žadateli o Europass – dodatek k osvědčení. Cílem bylo pokračovat ve shromažďování a vyhodnocování informací o využití a přínosu tohoto dokumentu především při hledání zaměstnání, případně studia v zahraničí. Celkem bylo osloveno 232 respondentů, kteří si o dokument zažádali v období září 2014 – červenec 2015.

dodatek je využíván ke hledání zaměstnání v Německu a Velké Británii

Zpětnou vazbu poskytlo 71 (31 %) oslovených respondentů. Ze šetření vyplynulo, že dodatek je využíván především při hledání zaměstnání, a to nejčastěji v Německu a Velké Británii. Z dalších dokumentů Europassu žadatelé využívají zejména Europass – životopis, který je k dispozici on-line ve všech jazycích EU.

NCE ČR se účastnilo několika největších pracovních a volnočasových veletrhů pro veřejnost v různých regionech ČR, například Pro Job Ostrava, Gaudeamus Brno, Educa Liberec, Jobs Expo Praha, Profesia days Praha, Majáles v Praze a Brně a dalších. Podílelo se na přibližně 20 seminářích a přednáškách pro různé cílové skupiny: zástupce středních škol, učitele, studenty středních a vysokých škol, oborové experty, uchazeče o zaměstnání. Zapojilo se do programu Evropského dne – Europe Day, který pro veřejnost pořádalo Zastoupení Evropské komise v České republice. Ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR a za účasti zástupců MŠMT a MPO se NCE ČR účastnilo 20. ročníku slavnostního oceňování nejlepších absolventů středních škol, které se letos konalo v rámci Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. Účastníci akcí měli zájem především o vzorové portfolio dokumentů Europassu v tištěné podobě. Pro střední školy byl vytvořen nový plakát v komiksovém stylu, který zajímavým způsobem ilustruje využití Europass – dodatku k osvědčení absolventy středních škol.

NCE ČR je členem dvou pracovních skupin na evropské úrovni. Skupina Europass dodatek k osvědčení se zaměřuje na zaznamenání národních zkušeností s vydáváním dodatku k osvědčení a zjišťováním zpětné vazby od koncových uživatelů v jednotlivých členských státech. NCE je dále členem pracovní skupiny Innovation. Cílem této skupiny je rozvíjet nové možnosti využití Europass portfolio jak pro uživatele, tak pro zaměstnavatele ve spolupráci s Evropskou komisí a Cedefopem.

Koordinační centrum EQF a NCP EQF

Hlavním cílem činnosti Koordinačního centra EQF (KC EQF) a NCP EQF je přispět k naplnění požadavků, které jsou pro evropské státy formulovány ve schváleném doporučení EP a Rady o zavedení EQF z roku 2008. Náplní činnosti byla primárně propagace Evropského rámce kvalifikací (EQF), diskuse a podpora týkající se potenciálních výhod vzniku českého rámce kvalifikací (ČRK) a jim společného principu výsledků učení.

Činnost koordinačního centra EQF byla částečně podporována grantem Evropské komise. V loňském roce vzniklo v rámci KC EQF a NCP EQF také několik studií, jako například Pojetí uznávání kompetencí v zájmovém a dobrovolnickém sektoru nebo studie na téma přiřazování kvalifikací na úrovních 2 a 3 EQF z pohledu legislativních změn, praxe a projektových zkušeností v letech 2011–2015.

Z hlediska legislativních změn byla upravena Národní přiřazovací zpráva a práce pokračovaly i na aktualizaci glosáře pojmů pro potřeby vytváření českého rámce kvalifikací. Pokračovala spolupráce s dalšími evropskými nástroji a sítěmi, mimo jiné s korespondentem QF EHEA, s centrem Europass, Euroguidance, ECVET a také DZS, kde proběhlo společné setkání zástupců evropských sítí.

Zprávy týkající se EQF a jeho implementace v České republice byly uvedeny v newsletterech EQF, MŠMT a Europassu. Zástupci NÚV se účastnili pravidelných zasedání Poradní skupiny EQF při Evropské komisi, kde se prezentuje pokrok v rámci přiřazování kvalifikací a kvalifikačních systémů v jednotlivých zemích EU. Aktivita a úsilí KC EQF vyvrcholily ve zřízení pracovní skupiny k implementaci EQF, která byla v roce 2015 zřízena MŠMT a ve které zasedají odborníci z MŠMT a jeho přímo řízených organizací. V roce 2015 byla vládou schválena vyhláška č. 3/2015 Sb., o některých dokladech ve vzdělávání, která stanoví, že se od 1. 10. 2017 bude údaj o úrovni Evropského rámce kvalifikací (EQF) povinně objevovat na absolventských vysvědčeních, výučních listech a diplomech o absolutoriu. Změna se týká základních, středních, vyšších odborných škol a konzervatoří.

pracovní skupina
k implementaci EQF

Síť ReferNet

NÚV byl v roce 2015 Národním koordinátorem sítě ReferNet ČR, složené z 21 institucí činných v oblasti počátečního i dalšího odborného vzdělávání a řízení lidských zdrojů. ReferNet je mezinárodní uznávaná síť s více než desetiletou tradicí, která zprostředkovává výměnu informací z oblasti počátečního i dalšího odborného vzdělávání a rekvalifikací mezi členskými státy EU a je na mezinárodní úrovni koordinována Evropským střediskem pro rozvoj odborné přípravy (Cedefop).

klíčový nástroj pro hodnocení
postupu jednotlivých zemí

Zejména v posledních letech v kontextu Strategie EU 2020 stoupá význam ReferNetu jako klíčového nástroje pro hodnocení postupu jednotlivých zemí k realizaci cílů Strategie EU 2020 a pro tvorbu specifických doporučení Evropské komise pro jednotlivé země v oblasti odborného vzdělávání.

ReferNet v členských zemích sestává z národních konsorcií složených z organizací aktivních v oblasti odborného vzdělávání a přípravy nebo řízení lidských zdrojů. Ve funkci národního koordinátora se pravidelně (po dvou letech) střídá NÚV s Národním vzdělávacím fondem (NVF).

Národní konsorcium ReferNet ČR pravidelně aktualizuje webové stránky www.refernet.cz, které jsou automaticky propojeny s webovými stránkami Cedefopu i některých členů mezinárodní sítě ReferNet. To umožňuje uživatelům sledovat všechny aktuality, novinky a publikace Cedefopu. Kromě zpráv jsou na webové stránky průběžně zařazovány aktuality v českém jazyce – jak z českého prostředí, tak překlady stručných zpráv Cedefopu, tzv. Briefing Notes. Dvakrát ročně vychází elektronický Zpravodaj ReferNet ČR.

Tematické zprávy: klíčové kompetence a podpora učitelů a instruktorů

Hlavními výstupy ReferNetu jsou periodické přehledově-analytické zprávy o systému (VET in Europe – Country report) a politice odborného vzdělávání (VET Policy Report) a dále zprávy na konkrétní témata zadaná v návaznosti na priority Evropské komise. V roce 2015 to bylo například šetření o mobilitě v počátečním odborném vzdělávání, tematické zprávy Klíčové kompetence v počátečním odborném vzdělávání a Podpora učitelů, instruktorů a lektorů pro úspěšné reformy a kvalitu odborného vzdělávání a přípravy (OVP).

podklady pro rozhodování,
srovnávání i strategie

Výstupy ReferNetu slouží zejména jako podklady pro politické rozhodování Evropské komise v oblasti evropského odborného vzdělávání, pro stanovování optimální strategie do budoucna a pro tvorbu specifických doporučení Evropské komise pro jednotlivé země v oblasti odborného vzdělávání, ale také jako nástroj monitoringu vývoje odborného vzdělávání v evropských zemích, jako nástroj k mezinárodnímu srovnávání situace a v neposlední řadě jako zdroj příkladů dobré praxe či jako podklad pro jednání ministrů školství členských zemí a určování strategických priorit.

TraWi – Přenos zkušeností při tvorbě na praxi zaměřených odborných vzdělávacích programů

Koncem roku 2013 se NÚV zapojil do dvouletého mezinárodního projektu z programu Leonardo da Vinci – Přenos inovací nazvaného Přenos zkušeností při tvorbě na praxi zaměřených odborných vzdělávacích programů (TraWi). Projekt si kladl za cíl posílit spolupráci středních odborných škol a podniků v chemickém sektoru v ČR a Polsku s využitím příkladů dobré praxe a zkušeností z Německa.

V rámci projektu spolupracoval NÚV se Svazem chemického průmyslu ČR a se středními průmyslovými školami chemickými v Pardubicích a Brně. V roce 2015 se uskutečnila dvě partnerská setkání a dvě setkání zástupců škol a podniků působících v oblasti chemického průmyslu v Polsku a České republice.

Požadavky na profil absolventa: dotazníkové šetření

Mezi výstupy projektu patří například dotazníkové šetření týkající se požadavků na profil absolventa a požadavků na kompetence pracovníka v chemickém sektoru, které proběhlo v Polsku a České republice.

INFORMAČNÍ A PUBLIKAČNÍ AKTIVITY

Národní informační centrum pro mládež

Národní informační centrum pro mládež (NICM) působí v Praze již od roku 1992 jako první Informační centrum pro mládež v České republice. Jednou z jeho hlavních činností je poskytovat ověřené, úplné, objektivní a spolehlivé informace především žákům, studentům, mladým lidem do 30 let, pedagogickým pracovníkům i pracovníkům s mládeží. Nejčastěji vyhledávanými oblastmi informačních a poradenských služeb jsou možnosti studia v ČR a v zahraničí, doplnění a uznávání vzdělání, pomoc s vyhledáním práce, stáží a brigád, workcampů i dobrovolnických aktivit, příprava na pracovní proces, možnosti vycestování do zahraničí. Na pracovníky NICM se v roce 2015 obrátilo 1440 klientů se žádostmi o informace, na které jim pracovníci odpovídali osobně, telefonicky, e-mailem i prostřednictvím sociálních sítí.

NICM nabízí své prostory v centru Prahy také dobrovolnickým organizacím, studentským skupinám a dalším zájemcům, k realizaci různých seminářů, setkání, studiu. Mladí umělci zde mohou prezentovat svá díla, ve střížně mohou vytvořit videa nebo filmy. K dispozici mají počítače s internetem, kopírku, tiskárnu. Zakoupit si mohou mezinárodní studentské i učitelské průkazy ISIC, ITIC, Scholar nebo vstupenky na festival Pražský Majáles. Tyto možnosti v loňském roce využilo více než 4000 osob.

NICM nabízí mladým také zázemí střížny

Jak kontaktovat mladé: internet, sociální média, přednášky, osobní kontakt

Návštěvnost webových stránek spravovaných NICM (www.nicm.cz, www.ismcr.cz, www.remix.nicm.cz, www.ikatalogy.nicm.cz) činila v roce 2015 více než 502 000 návštěv a bylo zobrazeno více než 940 000 článků. Podařilo se více využívat sociální média, jako jsou Facebook a Instagram, a oslovit více lidí, a rozšířit tak povědomí o činnosti NICM, nabízených službách a konaných akcích. NICM také spravuje a aktualizuje obsah mobilní aplikace „Íčko v kapse“ a podílí se na správě webů iKatalogy, Kurzy a mezinárodního cestovatelského portálu Infomobil.org. NICM vydává dvakrát měsíčně INFOlisty s výběrem nejzajímavějších informací pro mladé a jedenkrát měsíčně Zpravodaj pro pracovníky Informační sítě pro mládež. Společně s redaktory informačních center pro mládež z celé republiky je pravidelně vydáván elektronický časopis Remix (regionální mix informací). Do časopisu přispívají mladí autoři svými náměty, příběhy, zkušenostmi. Celkem vyšlo 11 čísel. Byla vytvořena nová grafická podoba časopisu.

časopis mladých pro mladé

Pracovníci NICM ve spolupráci s dalšími organizacemi uspořádali pro žáky základních a středních škol, pro pracovníky s mládeží i další zájemce z řad veřejnosti téměř 50 vzdělávacích a cestovatelských přednášek.

NICM jako koordinátor celostátní sítě center

Z pověření MŠMT působí NICM především jako koordináční, konzultační a metodické místo pro ostatních 41 informačních center pro mládež (ICM). I v roce 2015 administrovalo proces národní certifikace ICM, provádělo kontrolu činnosti certifikovaných ICM a poskytovalo vznikajícím i stávajícím ICM metodické vedení a informační a poradenskou podporu. NICM vedlo šetření v rámci sítě ICM, zpracovalo statistiky ze závěrečných zpráv o činnosti, připravilo akci Dobrovolník ICM 2015. NICM pravidelně organizuje celostátní setkání a výměny zkušeností pro pracovníky regionálních ICM, kde se pracovníci ICM mohou mimo jiné účastnit různých školení, workshopů a přednášek. Vydává metodické materiály, zajišťuje kampaně, soutěže, ankety, přináší informace a inspiraci z evropské sítě. V roce 2015 se do procesu certifikace přihlásilo 6 ICM, z čehož byla certifikace obnovena pouze u ICM Ivančice a ICM Pohořelice, která splnila Národní kodex standardů kvality poskytovaných služeb. Nově certifikované ICM v tomto roce nevzniklo.

Ve spolupráci s NIDV bylo zorganizováno tradiční základní školení pro začínající pracovníky ICM YIntro – Stepping Into Youth Information, které je akreditované mezinárodní zastřešující organizací informačních center pro mládež ERYICA.

Evropská spolupráce NICM

Na evropské úrovni je NÚV členem evropské organizace ERYICA – European Youth Information and Counselling Agency (Evropská informační a poradenská agentura pro mládež), která sdružuje národní informační sítě v Evropě.

NICM ve spolupráci s Národním centrem Europass a sítí Eurodesk aktualizovalo koncem roku studenty velmi žádané a oblíbené publikace Studium v zahraničí, Práce v zahraničí a Dobrovolnictví. V roce 2015 NICM spolupracovalo s dobrovolnickými, volnočasovými, vzdělávacími a dalšími organizacemi – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu, AIESEC, INEX-SDA, CCUSA, ASK, Tamjdem, Tandem, NIPOS, CZECH-US, zastoupení Evropské komise v ČR, Safer Internet, Euroguidance, Eurodesk, TIC, Česká středoškolská unie, ČRDM Strukturovaný dialog, Kecejme do toho a další. Uspořádalo druhé setkání zástupců informačních a poradenských sítí v České republice Galaxii informací.

NICM propagovalo své aktivity a celou síť ICM na veřejných akcích (Pražský Majáles, Profesia days, Jobs Expo a Lingua Show, festival nezávislé publicistiky Všemi směry, Gaudeamus Brno, Veletrh pracovních příležitostí ČZU, Možnosti uplatnění mladých na trhu práce, Open Air festival a Den Evropy, Učeň, středoškolák, vysokoškolák a také Schola Pragensis). V závěru roku se oddělení NICM spojilo s Centrem kariérového poradenství a rozšířilo tak škálu služeb pro klienty.

Bibliografické a informační služby knihovny NÚV

Knihovnické služby NÚV zahrnovaly v roce 2015 kromě standardních výpůjčních služeb, doplňování knižního fondu a katalogizace také rozsáhlou rešeršní činnost. Ta zahrnuje i přehled zpráv, článků a dalších mediálních textů z oblasti školství a vzdělávání, který denně dostávají všichni zaměstnanci NÚV.

Kromě toho odborní pracovníci knihovny zpracovávali články z časopisů zaměřených na odborné vzdělávání, a to pro pedagogickou bibliografickou databázi na webových stránkách Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského (NPMK). Tato databáze je sdílena i Národní knihovnou ČR.

Knihovna NÚV nyní obsahuje zhruba 25 000 svazků (včetně beletrie, která se nekupuje od roku 2012). Významnou část knihovny NÚV představuje fond sekce pro pedagogicko-psychologické poradenství, prevenci a institucionální výchovu. Tato část je umístěna v budově v Novoborské 372/8 a je zaměřena na literaturu o poradenství, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dále na literaturu o prevenci a o náhradní rodinné výchově. Významnou součástí fondu jsou i diagnostické nástroje.

Nové knihy, rešerše i meziknihovní výpůjčky

Do knihovny NÚV bylo v roce 2015 zakoupeno zhruba 340 nových publikací a dalších 190 bylo získáno darem (hlavně z MŠMT). V rámci meziknihovní výpůjční služby bylo v tomto roce zapůjčeno 75 knih (zejména z NPMK, z Městské knihovny v Praze a Národní knihovny ČR). Zaměstnanci si vypůjčili asi 250 svazků odborných publikací.

Během roku bylo zpracováno zhruba 300 dopředu objednaných rešerší, a to jak z okruhu témat kmenové činnosti NÚV (mimo jiné Europass, CLIL, čeština pro cizince, pedagogicko-psychologické poradenství nebo mistrovská zkouška), tak k projektům, na nichž se NÚV podílel (NZZ_2, NSK2, Pospolu, LAMS nebo VIP Kariéra II).

Dotazy k učebním dokumentům

Specifickou část informačních aktivit představuje vyřizování dotazů k učebním dokumentům, jejichž archiv knihovna NÚV spravuje. V roce 2015 bylo vyřízeno celkem 80 žádostí. Tazatelé většinou žádají kopii učebního plánu, kde jsou vyjmenovány vyučovací předměty a jejich hodinová dotace.

Nejčastějším důvodem, proč lidé žádají o informace z učebních dokumentů, jsou další studium a zaměstnání v zahraničí, odchody do důchodu v zahraničí nebo podklady pro studium na vysoké škole.

média se zajímala o uplatnění absolventů na trhu práce

Komunikace s médii a veřejností

V roce 2015 vydal NÚV v koordinaci s oddělením vnějších vztahů a komunikace MŠMT celkem 21 tiskových zpráv. O aktivitách NÚV nejčastěji informovala média zaměřená na oblast školství a vzdělávání, jako jsou Učitelské noviny, Řízení školy či server Česká škola. Z celostátních deníků publikovaly nejvíce zpráv zmiňujících práci NÚV nebo jeho projektů MF DNES, Právo, Lidové noviny a Hospodářské noviny. Velmi často se těmto tématům věnovaly také regionální deníky a server novinky.cz. Soustavněji se tématům spojeným s NÚV věnovala Česká televize a stanice Český rozhlas Radiožurnál a Český rozhlas Plus. Média se nejvíce zajímala o uplatnění absolventů na trhu práce a o přijímací zkoušky na střední školu a volbu oboru – již tradičně vyšlo několik speciálních příloh celostátních deníků, které byly přímo zaměřeny na toto téma. Dále se články, které zmiňovaly NÚV, věnovaly převážně spolupráci škol a firem, poradenství a dalšímu vzdělávání. Velmi často články informovaly o Národní soustavě kvalifikací, potažmo o profesní kvalifikaci. V médiích byl věnován prostor také NZZ a projektu Pospolu, často i projektu Europass, UNIV 3 a programu Pohyb a výživa.

Na sociálních médiích

Kromě tradičních médií se NÚV v tomto roce výrazněji zapojil rovněž do komunikace prostřednictvím Twitteru, účtu na Google+ i prostřednictvím nového YouTube kanálu, který sdružuje videovystupy rozličných aktivit NÚV: Europass, NSK, Metodický portál, UNIV 3 a NICM.

Prezentace na kulatých stolech, veletrzích, konferencích

Odborní pracovníci NÚV se ročně účastní desítek odborných setkání, kde prezentují své činnosti a seznamují odbornou i laickou veřejnost s výsledky práce NÚV. V roce 2015 to bylo mimo jiné na seminářích, kulatých stolech a také na závěrečné konferenci k Roku průmyslu a technického vzdělávání, na semináři Celoživotní učení v Kroměříži, v on-line přenosu konference o digitálních technologiích ve škole jinak, na expertním kulatém stole s europoslankyní Dlabajovou nebo na mezinárodním odborném semináři Kvalifikovaná pracovní síla jako zdroj konkurenceschopnosti ČR. Zástupci NÚV se také zúčastnili veletrhu pracovních příležitostí Profesia days 2015, semináře o výměně zkušeností ze spolupráce středních a vysokých škol se zaměstnavateli nebo diskusního semináře Nezaměstnanost mladých lidí.

Přehled tiskových zpráv

- Tři roky po ukončení studia je v zaměstnání spokojeno 87 % absolventů VOŠ (21. 1.)
- Ve svém oboru pracuje 46 % vyučených a 36 % maturantů, nejlépe jsou na tom vyučení strojaři (2. 2.)

- Národní soustava kvalifikací vstoupila v život, její výsledky využívá již více než 1100 zaměstnavatelů (19. 2.)
- Přihlaste své nejlepší instruktory (19. 2.)
- Učitelé mají chuť předávat si navzájem zkušenosti (24. 2.)
- Sérii čtyř webinářů se NÚV zapojí do Týdne otevřeného vzdělávání (6. 3.)
- Na veletrhu fiktivních firem bude obchodovat 118 studentských firem z 9 zemí (16. 3.)
- Pokles počtu nově přijatých žáků středních škol se postupně zmenšuje (4. 6.)
- Roste podíl učňů strojírenských a elektrotechnických oborů, klesá zájem o gastronomické obory (4. 6.)
- Zařízení ústavní výchovy pro děti se budou řídit novými standardy kvality péče (17. 4.)
- Prodloužení projektu UNIV 3 otevírá cestu k ověření dalších vzdělávacích programů (19. 6.)
- Přes 56 % absolventů si spolu s vysvědčením odnese i Europass (24. 6.)
- Klesá počet nezaměstnaných absolventů škol, lepší se situace vyučených (15. 7.)
- České firmy nyní nabízejí 100 000 pracovních míst, nejvíc od roku 2008 (15. 10.)
- Počet on-line vyplněných životopisů Europassu vzrostl o 55 % (19. 10.)
- Infoabsolvent.cz odpoví na otázky ke studiu i uplatnění (22. 10.)
- Projekty UNIV končí, školy zůstávají; je teď na nich, aby získané know-how využily při vzdělávání dospělých (23. 10.)
- Žáci a studenti se zrakovým postižením soutěží v klíčové disciplíně (5. 11.)
- Program Pohyb a výživa se školám osvědčil, teď v něm chtějí pokračovat samy (25. 11.)
- Výsledky projektu Pospolu ukazují, kudy vede cesta spolupráce škol a firem (8. 12.).

Periodika

VZDĚLÁVÁNÍ

Časopis Vzdělávání vychází čtyřikrát ročně a přináší informace o současném dění v českém školství. Zároveň se snaží ukázat, jak se na něm NÚV podílí. Časopis věnuje pozornost změnám, které se chystají či zavádějí, představuje novinky a projekty z oblasti všeobecného i odborného vzdělávání. První číslo roku 2015 doplňovala příloha věnovaná domácímu vzdělávání. Druhé a třetí číslo vsadilo na aktualizovanou grafickou podobu. Čtvrté číslo vyšlo poprvé ve formě elektronického newsletteru odkazujícího na jednotlivé texty na webu nuv.cz.

ZPRAVODAJ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ V ZAHRANIČÍ

Měsíčník přináší informace o vývoji v odborném vzdělávání v Evropě a ve světě. Podklady pro články čerpá ze zahraničních časopisů, publikací a webových stránek partnerských ústavů (např. BIBB, OPH, Céreq, ISFOL, ECBQ, IBW, ŠIOV, CPI, QCDA, SQA, Skolverket, BBT) nebo mezinárodních (UNESCO, OECD) či evropských institucí (Cedefop, Eurydice).

ROZHLEDY

Jak doplněk výuky a soubor cvičebních textů v rámci výuky grafických předmětů (písemná a elektronická komunikace) mohou žáci a učitelé využívat časopis Rozhledy, vydávaný STÚ od roku 1925. Časopis nabízí stálé rubriky věnované nácviku úpravy a stylizace dopisů, korekturám textu, procvičování psaní desetiprstovou metodou nebo úkolům pro wordprocessing. Časopis vychází v tištěné podobě dvanáctkrát ročně. Doplnují ho webové stránky, na nichž dává STÚ jeho odběratelům k dispozici podkladové i vzorově řešené soubory ke všem zveřejněným zadáním.

Elektronické newslettery

Kromě tištěných periodik informuje NÚV své partnery, odbornou i laickou veřejnost prostřednictvím elektronicky zasílaných newsletterů.

- **OBOROVÉ SKUPINY**

Zpravodaj Oborové skupiny je informační bulletin určený interním i externím odborníkům odborných a oborových skupin, odborné veřejnosti i zástupcům státní správy v oblasti školství a trhu práce. Zpravodaj v rozsahu dvou stran vychází elektronicky několikrát ročně.

- **EUROPASS NEWSLETTER**

Třikrát do roka referuje o novinkách newsletter Národního centra Europass. Jeho odběratelé se seznámí jak s aktualitami v jednotlivých dokumentech Europassu, tak se širším kontextem dokládání zkušeností, dovedností a vzdělání i v rámci EU.

- **NEWSLETTER EQF**

O českých i mezinárodních souvislostech Evropského rámce kvalifikací (EQF) informuje dvakrát ročně elektronický bulletin Koordinačního centra EQF.

- **ZPRAVODAJ REFERNET ČR**

Dvakrát ročně vychází elektronický Zpravodaj ReferNet ČR, který vydává NÚV spolu s NVF. Zpravodaj referuje mimo jiné o tematických zprávách nebo o novinkách a publikacích z Cedefopu.

- **NEWSLETTER METODICKÉHO PORTÁLU RVP.CZ**

Pravidelně jednou za měsíc přináší novinky elektronický newsletter Metodického portálu RVP.CZ. Kromě aktuálních termínů webinářů jsou zde tematicky doporučovány zajímavé články, digitální učební materiály nebo diskuse.

- NEWSLETTERY NICM

NICM vydává dvakrát měsíčně elektronické INFOlisty s výběrem těch nejzajímavějších informací pro mládež. Dvanáctkrát do roka je elektronicky rozesílán Zpravodaj sítě informačních center pro mládež. Ve spolupráci s regionálními informačními centry pro mládež vydává NICM také vlastní elektronický časopis Remix, ve kterém publikují články mladí redaktoři. Za uplynulý rok bylo vydáno 11 čísel.

Publikace

V roce 2015 bylo vydáno celkem 106 publikací, z toho 59 v tištěné podobě a 47 elektronicky.

Vydáno tiskem:

- Petr Naske, Taťána Vencovská, Eva Rathouská Grmelová, Filip Vencovský, Helena Denková, František Brož: Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-100-5.
- Jiří Tillner a kol.: Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2014. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-101-2.
- Jana Trhlíková: Prevence a intervence předčasných odchodů ze středních škol – Příručka opatření. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-104-3.
- Kolektiv autorů: Jednotné závěrečné zkoušky. Podpora žáků učebních oborů. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-110-4.
- Olga Kofroňová a kol.: Nové prvky duálního odborného vzdělávání podporující spolupráci škol a firem. Koncepční studie. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-111-1.
- Taťána Vencovská, Milan Císař: Vzdělávání žáků v odborných školách ve spolupráci se zaměstnavateli. Sborník ze závěrečné konference projektu Pospolu. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-116-6.
- Martin Úlovec, Jiří Vojtěch: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2015. Předběžná zpráva – duben 2015. 1. vyd., 2015.
- Martin Lepič, Jan Koucký, Radim Ryška, Martin Zelenka: Vývoj a změny kvalifikačních potřeb trhu práce v ČR v letech 2000–2025. 1. vyd., 2015.
- Jana Gajdošová, Jana Trhlíková: Metodika využití příkladů dobrých praxí v oblasti podpory vzdělávání a integrace žáků se znevýhodněním (zdravotním i sociálním) v praxi škol. 1. vyd., 2015.

- Lucie Šnajdrová, Lenka Bečvářová: Odborné školy a firmy Pospolu. Informace o školách zapojených do projektu Pospolu a jejich spolupráci s firmami. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-133-3.
- Kolektiv autorů: Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – modelová verze. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-134-0.
- Helena Pacnerová a kol.: Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-138-8.

Vydáno elektronicky:

- Jiří Tillner: European Lifelong Guidance Policy Network. Rozvoj politik celoživotního poradenství: Evropský nástroj pro tvůrce politik. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-092-3.
- Jiří Tillner: European Lifelong Guidance Policy Network. ELGPN Glosář. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-093-0.
- Radka Sirotková: Workshopy ke zvýšení motivace žáků oboru vzdělání Sociální činnost. Publikace pro skupinu oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-094-7.
- Taťána Vencovská Lenka Bečvářová, Martina Kaňáková: Instruktör 2015. Portréty instruktorů oceněných v projektu Pospolu. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-095-4.
- Pavel Kraus, Jaroslav Adam: Profilová část maturitní zkoušky: maturitní práce s obhajobou a její alternativy. Publikace pro obor vzdělání 33-42-M/01 Nábytkářská a dřevařská výroba. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-096-1.
- Hana Fládrová, Iva Buriánová, Petr Dušek: Profilová část maturitní zkoušky: praktická zkouška. Publikace pro obor vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví – Pozemní stavby. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-097-8.
- Libor Heřman, Dušan Jakovljevič, Milada Polláková, Stanislava Pospíšilová, Marie Prokšová: Co žádá praxe aneb Jak připravit žáky pro praktický profesní život. Publikace pro skupinu oborů vzdělání 43 Veterinářství a veterinární prevence (43-41-M/01 Veterinářství). 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-098-5.
- Petr Naske, Taťána Vencovská, Eva Rathouská Grmelová, Filip Vencovský, Helena Denková, František Brož: Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-099-2.
- Jiří Tillner a kol.: Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2014. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-102-9.

- Jiří Cikán, Vladimír Lukeš: Příprava žáků ke vstupu na trh práce. Publikace pro skupinu oborů 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-103-6.
- Jana Trhlíková: Prevence a intervence předčasných odchodů ze středních škol – Příručka opatření. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-105-0.
- Renáta Humeniuková, Jitka Nováková, Julie Kvasnicová, Jarmila Lavičková, Petra Vrtělková: Profilová část maturitní zkoušky. Publikace pro obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-106-7.
- Dana Křemenáková, Jiří Militký: Vývojové trendy textilního a oděvního oboru – odborný inspiromat. Publikace pro skupinu oborů vzdělání 31 Textilní výroba a oděvnictví. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-107-4.
- Olga Kořoňová, Milan Císař: Nové prvky duálního odborného vzdělávání podporující spolupráci škol a firem. Koncepční studie. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-112-8.
- Světlana Voborníková, Lucie Císařová: Metodické materiály pro obory vzdělávání kadeřník, kosmetické služby, vlasová kosmetika. Publikace pro skupinu oborů 69 Osobní a provozní služby. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-115-9.
- Taťána Vencovská, Milan Císař: Vzdělávání žáků v odborných školách ve spolupráci se zaměstnavateli. Sborník ze závěrečné konference projektu Pospolu. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-117-3
- Lenka Krylová, Jana Benešová, Radmila Smětáková, Vítězslav Ilko, Jaroslav Vrchota: Profilová část maturitní zkoušky. Publikace pro obor vzdělání 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-108-1.
- Jitka Svobodová, Kateřina Raichová, Miroslav Řezáč: Profilová část maturitní zkoušky: praktická zkouška, maturitní práce a její obhajoba. Publikace pro obor vzdělání 18-20-M/01 Informační technologie. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-109-8.
- Martin Kotek, Michal Vocilka: Nejpoužívanější typy senzorů v průmyslové automatické výrobě. Publikace pro skupinu oborů vzdělání 23 Strojírenství a strojírenská výroba. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-113-5.
- Libuše Hajná, Petr Hajný, Jana Vašinová, Zdeňka Matoušová: Metodický inspiromat pro skupinu oborů vzdělání 29. Spolupráce škol a firem v oborech vzdělání 29-54-H/01 Cukrář a 29-53-H/01 Pekař. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-114-2.
- Pavla Mikušková, Kateřina Podalová, Jiří Homola: Evaluační nástroje k ověřování odborných kompetencí žáků se zdravotním postižením. Publikace pro skupinu oborů 32 Kožedělná a obuv-

nická výroba a zpracování plastů. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-118-0.

- Lydia Čistá, Mojmír Novotný: Jak připravit žáky na reálné pracovní prostředí. Návrh metodiky odborného výcviku. Metodický inspiromat pro skupinu oborů 66 Obchod. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-119-7.
- Karel Kolář, Helena Mitwallyová: Řízení jakosti. Publikace pro lycea a strojírenské obory. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-120-3.
- Josef Petr, Marian Kubala, Milena Vilímková, Petr Voborník, Josef Ležal, Helena Mitwallyová: Inspiromat pro technické obory. Publikace pro strojírenské, elektrotechnické, hornické obory a obory informačních technologií. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-121-0.
- Jaroslav Kukla, Dana Černá: Česko-anglický a anglicko-český odborný slovník. Publikace pro stavební, strojírenské a elektrotechnické obory. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-122-7.
- Aleš Loveček, Zdeněk Brzobohatý: Dopravní prostředky, stroje pro dopravu a montáž. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-123-4.
- UNIV 3 – Sborník příkladů dobré praxe: PDF. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-124-1.
- UNIV 3 – Sborník příkladů dobré praxe: CD. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-125-8.
- Martina Kaňáková, Michala Čičváková: Současnost a budoucnost chemického průmyslu z pohledu projektu TraWi. Sborník příspěvků ze setkání zástupců škol a podniků v chemickém průmyslu 10. června 2015 v Praze. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-126-5.
- Václav Karafiát: Ověřování odborných znalostí a dovedností žáků – sbírka úloh pro truhláře. Publikace pro skupinu oborů 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-128-9.
- Martina Kaňáková, Michala Čičváková: Prvky ECVET a jejich využití v počátečním odborném vzdělávání na národní úrovni. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-129-6.
- Aleš Loveček, Zdeněk Brzobohatý: Dopravní prostředky, stroje pro dopravu a montáž. Studijní texty pro III. ročník obor vzdělání: 23-65-H/01 Strojník. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-130-2.
- Pavel Hrabánek, Dalibor Kaucký, Květoslava Stejskalová: Učební materiál – sborník k tématu Katalýza. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-131-9.
- Emil Vašíček, Miroslav Vičánek: Kaučuky, jejich zpracování a využití v průmyslu. Publikace pro skupinu oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-132-6.
- Pavla Paterová, Gabriela Doležalová a kol.: Absolventi středních škol a trh práce: Doprava a spoje. 1. vyd., 2015.

- Pavla Paterová, Gabriela Doležalová a kol.: Absolventi středních škol a trh práce: Zdravotnictví. 1. vyd., 2015.
- Pavla Paterová, Gabriela Doležalová a kol.: Absolventi středních škol a trh práce: Pedagogika, učitelství a sociální práce. 1. vyd., 2015.
- Martina Kaňáková, Michaela Čičvácová a kol.: Present and future of chemical industry from the perspective of the TraWi project. Collection of presentations from meeting of representatives of schools and businesses in the chemical industry, 10 June 2015 in Prague. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-135-7
- Kolektiv autorů: Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – modelová verze. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-136-4.
- Zbyněk Krayzel, Tomislav Vencovský, Ladislav Průša: Přehled předpisů v oblasti životního prostředí. Publikace pro skupinu oborů 16 Ekologie a ochrana životního prostředí. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-137-1.
- Helena Pacnerová a kol.: Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-139-5.
- Eduard Fuchs, Eva Zelendová a kol.: Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání. Matematika a její aplikace. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-140-1. (CD)
- Jiří Špička, Martin Štourač: Možnosti spolupráce školy se zaměstnavateli v oboru vzdělání 39-41-L/01 Autotronik. Publikace pro skupinu oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-141-8.
- Kolektiv autorů: Podpora rozvoje přírodovědné gramotnosti v předškolním vzdělávání. 1. vyd., 2015. ISBN: 978-80-7481-143-2.

PROJEKTY NÚV

IPn Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (Pospolu)

Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (Pospolu) byl systémový, individuální projekt národní, financovaný z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. Projekt realizovalo MŠMT ve spolupráci s NÚV od prosince 2012 do října 2015.

Hlavním cílem projektu bylo dospět k návrhům legislativních úprav pro usnadnění spolupráce škol a firem. K naplnění tohoto cíle napomohla konkrétní podpora spolupráce pilotní sítě 38 středních odborných škol a 115 zaměstnavatelů za účelem prohloubení přípravy žáků v reálném pracovním prostředí. Pilotní ověřování spolupráce škol a firem bylo ukončeno k 31. 3. 2015.

Partnerství přinesla poznatky z plánování, realizace a hodnocení vzájemné spolupráce zejména při praktickém vyučování žáků. Byly získány příklady dobré praxe, ověřeny plány spolupráce a připraveny jednotky výsledků učení ECVET. Aktivita s pilotními školami směřovaly vždy ke zvýšení kvality praktického vyučování a podporovaly inovativní pohled škol i firem na vlastní školní vzdělávací programy.

Vznikl soubor opatření a doporučení pro zavedení legislativních změn, které usnadní a zefektivní spolupráci středních škol a firem. Mezi navrhovaná opatření patří posílení praktické složky vyučování ve spolupráci se zaměstnavateli, využívání NSK při tvorbě školních vzdělávacích programů, zvýšení prostupnosti vzdělávacích systémů, podpoření kvality odborného vzdělávání personálně, organizačně a finančně. Navrhovaná opatření byla projednána se zástupci MŠMT, zaměstnavatelů, školské a odborné veřejnosti na řadě seminářů a setkání.

V květnu 2015 bylo ukončeno plošné vzdělávání učitelů škol a zástupců firem v oblasti zahájení a zkvalitnění vzájemné spolupráce formou koučování a kurzů. V květnu se také konala závěrečná konference projektu pod záštitou MŠMT za přítomnosti zástupců MŠMT, MPO, zaměstnavatelů a odborných škol a firem. Na konferenci byla vyhlášena Cena Pospolu pro instruktora ve firmě.

Hlavní výstupy projektu Pospolu dokončené v roce 2015:

- Koncepční studie (Nové prvky duálního odborného vzdělávání podporující spolupráci škol a firem) a materiál pro MŠMT (Návrh opatření a doporučení pro zavedení legislativních změn): <http://pospolu.rvp.cz/doporučení>
- Komunikační platforma pospolu.rvp.cz, na které lze nalézt všechny výstupy projektu směřující ke školám
- Pilotní ověření kurzu Instruktora praktického vyučování, sada doprovodných materiálů, proškolení lektorů pro výuku v kurzu Instruktora praktického vyučování: <http://pospolu.rvp.cz/instruktor-praktickeho-vyucovani-na-pracovisti>
- Realizace dalších vzdělávacích akcí v regionech (kurzy a koučování) zaměřených na podporu spolupráce škol a zaměstnavatelů: <http://www.nuv.cz/pospolu/vzdelavaci-akce>
- 56 aplikovaných modelů spolupráce škol a zaměstnavatelů pro konkrétní kategorie a skupiny oborů: <http://pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace>
- Metodické a další publikace podporující spolupráci škol a firem: <http://pospolu.rvp.cz/publikace>
- Metodická příručka pro organizaci závěrečné zkoušky ve spolupráci s firmou: <http://pospolu.rvp.cz/nzz>
- Příklady dobré praxe a jednotky učení ECVET: <http://pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace> a <http://pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni>
- On-line aplikace pro plánování spolupráce školy se zaměstnavateli: <http://pospolu.rvp.cz/plan-spoluprace>
- Adresář zaměstnavatelských subjektů podporujících spolupráci středních škol a zaměstnavatelů: <http://pospolu.rvp.cz/adresar-zastresujici-subjekty>

Webové stránky: www.projektpospolu.cz; <http://pospolu.rvp.cz>

IPn Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací (NSK2)

REALIZACE PROJEKTU: KVĚTEN 2009 – ČERVEN 2015, v prodloužení ČERVENEC – LISTOPAD 2015

Hlavní manažer: Mgr. Ivo Jupa

Systémový koordinátor – zástupce hlavního manažera: Ing. Jan Peška

Hlavní metodik: Ing. Jiří Strádal

Projekt Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací (NSK2) navázal na systémový projekt MŠMT Rozvoj národní soustavy kvalifikací, podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání.

Cílem projektu NSK2 bylo dokončit vývoj základních složek systému, který v České republice umožňuje uznávání výsledků předchozího vzdělávání a učení a je východiskem pro formování obsahu dalšího i počátečního vzdělávání, a zajistit implementaci vytvořeného systému.

V posledním roce trvání projektu byly základem aktivit činnosti související s naplněním stanoveného plánu tvorby a revizí standardů profesních kvalifikací. Zástupci zaměstnavatelů uspořádali závěrečnou konferenci, na níž byly prezentovány dosažené výstupy a zdůrazněn význam NSK, zejména ve vztahu k růstu konkurenceschopnosti národního hospodářství a snižování disparit mezi poptávkou a nabídkou kvalifikované pracovní síly na trhu práce.

V návaznosti na identifikaci dalších potenciálních profesních kvalifikací poptávaných zaměstnavateli byl projekt NSK2, který měl končit k 30. 6., prodloužen o pět měsíců. Podmínkou prodloužení byl závazek vytvořit nejméně sto standardů profesních kvalifikací a splnit další specifické úkoly.

projekt prodloužen o 5 měsíců

Všechny úkoly projektu NSK2 zaměřené na vývoj a zavádění systému, včetně úkolů v prodloužení, byly splněny. Mezi významné charakteristiky NSK na konci roku 2015 patří:

- 134 195 vyzkoušených zájemců, kteří získali státem uznávané osvědčení o profesní kvalifikaci,
- 921 standardů profesních kvalifikací schválených MŠMT a zveřejněných v informačním systému,
- 1 134 autorizovaných osob (odborníků, škol, firem...), které mají oprávnění organizovat a provádět zkoušky a vydávat o tom zákonem stanovená osvědčení,
- nastavení základních principů pro obsah kvalifikací mistr řemesla, pro podobu mistrovské zkoušky a pro složení zkušebních komisí,
- nástroj e-learningové podpory pro významné cílové skupiny vytvářející nebo využívající NSK – tvůrci standardů, autorizované osoby, pracovníci Úřadu práce ČR, pracovníci živnostenských úřadů, zaměstnavatelé,
- informační systém NSK na adrese www.narodnikvalifikace.cz, který přináší kompletní informace o všech standardech profesních kvalifikací aktuálně platných k danému dni,
- plně funkční portál NSK na adrese www.vzdelavaniaprace.cz, zaměřený zejména na veřejnost a zaměstnavatele,
- informační systém pro kvalifikace a autorizaci (ISKA), který se již stal nedílnou součástí procesů spojených s NSK.

IPn Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (VIP Kariéra II – KP)

Projekt Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy byl zahájen 1. 5. 2010 s dobou trvání 3 roky, později byl na základě souhlasu expertní skupiny dvakrát prodloužen, neboť byl považován za úspěšný a užitečný. Ukončen byl 30. 6. 2015.

Na začátku projektu bylo hlavní úsilí věnováno přípravě rozvoje a inovace systému informační, metodické a vzdělávací podpory kariérového poradenství, tj. internetovému informačnímu systému ISA+ a vytvoření e-learningového vzdělávání pro výchovné-kariérové poradce i další pedagogické pracovníky škol.

V průběhu projektu byl zpracován návrh koncepce integrovaného systému kariérového poradenství a byla ukončena rozsáhlá zakázka Inovace a další rozvoj systému ISA+, v jejímž rámci došlo k inovaci a přepracování původního Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce. Spolu s vytvořením Profitestu a souboru 42 filmových ukázek technických oborů vzdělání vznikl rozsáhlý kvalitní systém odpovídající aktuálním potřebám kariérového poradenství.

Ke zlepšení informačně poradenských služeb v resortu školství přispělo i e-learningové vzdělávání pro 3500 frekventantů, významné bylo i poskytování poradenských služeb v rámci činnosti Centra kariérového poradenství, vytváření a realizace marketingové podpory i evaluace využívání systému ISA+ i e-learningového vzdělávání.

Výrazná pozornost byla věnována i žákům se zdravotním a sociálním znevýhodněním, pro něž byla koncipována sekce Bez bariér až na trh práce. Je možné konstatovat, že byl splněn hlavní cíl projektu, směřující k rozšíření a zkvalitnění informační, vzdělávací a metodické podpory kariérového poradenství a vzdělávání ve školách a ke zlepšení koordinace informačně poradenských služeb uvnitř resortu i mimo něj.

Především byl zajištěn rozvoj Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce (ISA+), který byl naplněn informacemi z oblasti vzdělávání a trhu práce pro zlepšení informační podpory služeb kariérového poradenství ve školách a jako zdroj informací pro decizní sféru i sociální partnery. Informace o přechodu absolventů na trh práce a do terciárního vzdělávání i o požadavcích zaměstnavatelů potřebné pro poradenství i pro jednání se zaměstnavateli i odbory a pro rozhodování o vývoji a opatřeních zejména v oblasti odborného vzdělávání byly trvale inovovány. Výrazná pozornost byla věnována podpoře prevence předčasných odchodů ze vzdělávání a podpoře začlenění do vzdělávání a uplatnění na trhu práce žáků se SVP, včetně návrhů vhodných preventivních i aktuálních opatření.

V rámci projektu byla vydána publikace Prevence a intervence předčasných odchodů ze středních škol. Příručka systematicky popisuje a analyzuje danou problematiku, přičemž prezentuje nejenom souhrnné informace zasazené do širšího kontextu a výběr podstatných zjištění z relevantních výzkumů a šetření, ale především širokou škálu příkladů dobré praxe. Na jejich základě byl vytvořen přehledný katalog nástrojů a opatření zacílených na prevenci a intervenci v oblasti předčasných odchodů ze středních škol, přičemž akcentovány a detailněji popisovány jsou ty nástroje, které se v praxi ukazují jako nejužitečnější a mají nejvyšší efektivitu.

V rámci prodloužení projektu byly ověřeny možnosti organizačního a metodického vedení kariérového poradenství a výuky tématu Člověk a svět práce ve školách, aby bylo dosahováno lepšího využívání informací nejen o vzdělávací nabídce, ale i o uplatnění absolventů na trhu práce a volbě povolání s uvažováním vlivu potřeb zaměstnavatelů. K tomu byl připraven i soubor pracovních listů pro žáky základních škol.

V rámci zajišťování udržitelnosti projektu jsou vytvořeny předpoklady k pokračování potřebných aktivit a naplňování informačního systému daty, aby byl v dalších letech plně funkční.

IPn Nová závěrečná zkouška 2 (NZZ_2)

Národní projekt Nová závěrečná zkouška 2 byl posledním z projektů na podporu reformy závěrečné zkoušky v ČR. Záměrem projektu bylo dokončit reformu závěrečných zkoušek v učebních oborech a nastavit podmínky pro plošné zavedení jednotných zadání ve školním roce 2014/2015. Projekt prokazuje ověření nejdůležitějších kvalifikačních požadavků na výkon příslušné profese a je uznávána trhem práce. Jednotná zkouška pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání v učebních oborech a prestiž odborného vzdělávání.

V projektu byla připravena nová a inovovaná témata pro písemnou, praktickou a ústní zkoušku, sestavena jednotná zadání závěrečných zkoušek 2012/2013 a 2013/2014 pro všechny obory s výučním listem a poskytována podpora téměř 500 školám při realizaci závěrečných zkoušek.

V každém školním roce byly vytvořeny metodické materiály pro tvůrce jednotných zadání a učitele, kteří pracují s jednotným zadáním ve škole, rovněž analytické materiály vyhodnocující realizaci závěrečných zkoušek ve škole a připomínky odborníků z praxe. V projektu byly vytvořeny nové aplikace informačního systému pro skládání písemné zkoušky na počítači, e-learningové vzdělávání a pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V únoru 2015 byla uspořádána konference „Nová závěrečná zkouška pro všechny žáky učebních oborů“, které se zúčastnilo 200 zástupců škol. Jednalo se o smyslu reformy závěrečných zkoušek, průběhu projektu NZZ_2 a o zajištění závěrečných zkoušek po skončení projektu.

Cíle projektu byly splněny:

- V projektu byla připravena jednotná zadání pro závěrečné zkoušky ve školním roce 2012/2013 a 2013/2014, přičemž byla zajištěna jejich vazba na rámcové vzdělávací programy a kvalifikační standardy Národní soustavy kvalifikací. Celkem bylo sestaveno 241 jednotných zadání.
- V projektu NZZ_2 byly vytvořeny nové aplikace informačního systému pro skládání písemné zkoušky na počítači, e-learningové vzdělávání a pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- V projektu byla vybudována dlouhodobě využitelná databanka témat, která se stala základním fundamentem pro zajišťování závěrečných zkoušek od školního roku 2014/2015. Z databanky témat písemné zkoušky byly převedeny úkoly do banky úkolů (v 26 oborech vzdělání), což umožňuje v těchto oborech skládat písemnou zkoušku na počítači. V dalších 20 oborech byly banky připraveny do konce roku 2015.

Hlavní výstupy:

- Jednotná zadání pro obory vzdělání kategorie H 2012/2013, H 2013/2014
- Jednotná zadání pro obory vzdělání kategorie E 2012/2013, E 2013/2014
- Aplikace IS NZZ pro e-learningové vzdělávání
- Aplikace IS NZZ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Aplikace IS NZZ pro generování témat a skládání písemné zkoušky na počítači
- Banky úkolů pro 26 oborů vzdělání
- Vyhodnocení závěrečných zkoušek podle jednotného zadání, školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
- Metodiky tvorby jednotného zadání, školní roky 2012/2013 a 2013/2014
- Pokyny pro školy „Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole“, školní roky 2012/2013, 2013/2014
- Manuál pro vzdělávání tvůrců témat
- Manuál pro vzdělávání editorů – Správce témat JZZZ
- Moduly e-learningového vzdělávání pro tvůrce témat a učitele

IPn UNIV 3 Podpora procesů uznávání

Další vzdělávání a procesy uznávání výsledků předchozího učení byly v roce 2015 rozvíjeny v rámci projektu UNIV 3.

Projekt, který trval od 1. 2. 2012 do 31. října 2015, byl úspěšně ukončen. Hlavním cílem projektu bylo zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací.

To se dělo mnoha způsoby:

- Podpořili jsme realizaci procesů uznávání vytvořením 414 modulových programů DV (rekvalifikací), jejichž realizace zajistila přípravu účastníků na vykonání zkoušky podle hodnotícího standardu (HS) a v souladu se zákonem č. 179/2006 Sb. a vyhláškou č. 176/2009 Sb.
- Podpořili jsme kvalitu připravovaných programů DV jednotnou metodikou tvorby; zajistili jsme přípravu pracovníků vzdělávacích institucí na tvorbu programů DV a průběžně jsme sledovali a vyhodnocovali kvalitu připravovaných programů DV; zapojili jsme do posuzování programů DV relevantní představitele zaměstnavatelů.
- Rozvíjením praktických postupů, nástrojů pro identifikaci a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení jsme pilotně ověřili procesy uznávání výsledků předchozího učení pro 312 vybraných profesních kvalifikací odpovídajících vzdělávací úrovni ISCED 3C a ISCED 3A, popřípadě i ISCED 4 (tedy EQF 2–4).
- Rozšířili jsme příklady dobré praxe z realizace uznávání výsledků předchozího učení;
- Zajistili jsme kvalitu, transparentnost a objektivitu procesu uznávání přípravou a realizací systematického přípravného vzdělávání všech pracovníků podílejících se na realizaci projektu uznávání v roli hodnotitelů (zájemců o získání autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb.) a v roli průvodců – právě tato role byla vysoce hodnocena pedagogickými pracovníky podílejícími se na pilotním ověřování.
- Při realizaci procesů uznávání výsledků předchozího učení (celkem 719) jsme spolupracovali s autorizujícími orgány, představiteli zaměstnavatelů a dalšími aktéry trhu práce.
- Podpořili jsme rozvoj procesů uznávání tvorbou Metodiky pro realizaci zkoušky s finanční podporou Úřadu práce ČR bez nutnosti absolvování rekvalifikace.
- Usilovali jsme o modernizaci procesu akreditací. Realizace rekvalifikací byla zkvalitněna tvorbou metodik pro kontrolní činnost. Současně byl vytvořen elektronický systém k přijímání žádostí o akreditace, který zobrazuje aktuální informace o průběhu akreditace.
- Celý rozvoj procesu uznávání jsme podpořili cílenou propagační kampaní.

Vybrané výstupy a výsledky projektu:

- Bylo vytvořeno 414 programů dalšího vzdělávání.
- Bylo podpořeno 6 311 účastníků dalšího vzdělávání.
- Bylo ukončeno 719 pilotních ověřování.
- Bylo ověřeno 312 profesních kvalifikací.
- Vzdělávacích seminářů projektu se zúčastnilo 8 204 osob.
- Projektem bylo celkem podpořeno 15 198 osob.
- Do projektu bylo zapojeno 400 středních odborných škol a 58 dalších vzdělávacích institucí ze všech krajů ČR, kromě hlavního města Prahy.

IPo Rozvoj lektorských a mentorských dovedností pedagogů mateřských a základních škol – lektori a mentori pro školy (LAMS)

Projekt Rozvoj lektorských a mentorských dovedností pedagogů mateřských a základních škol (zkráceně Lektori a mentori pro školy) zahájil činnost v červnu 2014. Byl zaměřen na podporu zkušených učitelů při zlepšování jejich lektorských a mentorských dovedností, a to formou prezenčních vzdělávacích akcí doplněných o efektivní distanční podporu. Cílem bylo vytvořit v rámci NÚV síť lektorů a mentorů, která bude využita v plánovaném operačním programu Věda, výzkum a vzdělávání.

Pedagogové, kteří se do projektu přihlásili, si mohli vybrat z osmi tematických oblastí, zahrnujících například výuku českého jazyka a literatury, výuku biologie, geologie a environmentální výchovy v přírodě, předškolní vzdělávání, výuku fyziky a chemie nebo diferenciaci vzdělávání při začleňování žáků se SVP. Jednotlivé vzdělávací programy byly zaměřeny jak na samotnou didaktiku oborů, tak na rozvoj lektorských a mentorských dovedností. V rámci všech kurzů dostali pedagogové komplexní metodickou podporu.

Do všech základních škol v ČR (vyjma škol na území hlavního města Prahy) byl také distribuován newsletter s aktuálními informacemi z projektu.

Novinky a výstupy byly zveřejňovány průběžně na webových stránkách projektu www.lams.cz, na Metodickém portálu a ve čtvrtletníku Vzdělávání.

Hlavní výstupy v roce 2015:

V roce 2015 bylo vydáno celkem 304 osvědčení o úspěšném absolvování vzdělávání, dále proběhlo 30 vzdělávacích akcí, byla realizována 3 supervizní setkání (účastnilo se 32 učitelů), jedno evaluační setkání (účastnilo se ho 44 učitelů a 10 členů realizačního týmu) a distanční podpora učitelů na školách (8 učitelů z KA05).

Od ledna do června 2015 proběhlo:

- 9 vzdělávacích akcí pro 87 pedagogů z mateřských a základních škol,
- 3 supervizní setkání pro 32 učitelů – jako distanční podpora,
- 1 evaluační setkání pro 44 učitelů z mateřských a základních škol,
- 8 návštěv ve školách jako distanční podpora učitelů KA 05 (učitelé fyziky a chemie)

Webové stránky: www.lams.cz

OBSAH

NÚV	3
HISTORIE NÚV	4
VEDENÍ NÚV	5
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	7
EKONOMICKO-ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE	8
PERSONÁLNÍ AGENDA, ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ	9
ROZVOJ PŘEDŠKOLNÍHO A ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	11
ROZVOJ STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	21
Podpora nadání	21
Podpora implementace EVO a VUR v odborném vzdělávání	27
Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR a zkouška z českých reálií pro občanství ČR	28
Finanční gramotnost	29
PŘÍMÁ PODPORA ŠKOL	31
Metodický portál RVP.CZ	31
Centrum fiktivních firem	34
Referát Státní těsnopisný ústav	35
Expertní posudky učebnic	36
Nová závěrečná zkouška	36
SEN in language lessons – žáci se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků	38
ICT a výuka cizích jazyků	38
Konzultační centrum NÚV	39
Semináře, konference, přednášky	40

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PODPORA PROCESŮ UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ	45
Podpora uplatňování zákona o ověřování a uznávání dalšího vzdělávání	45
Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací	45
TTnet	48
Projekt Senior	49
Podpora práce škol a knihoven jako center celoživotního učení	50
VZDĚLÁVÁNÍ A TRH PRÁCE	53
Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků	53
Analýza struktury zaměstnanosti	55
Nezaměstnanost absolventů škol	56
Informační zprávy	56
Informace a přehledy v krajském členění	57
Sociální partnerství a vazby na trh práce	57
Odborné a oborové skupiny – platformy setkávání	58
Jak propojit NSK a ECVET	59
Společenská odpovědnost firem	59
KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ	61
Kariérové poradenství	61
Genderově vyvážené kariérové poradenství	61
Národní poradenské fórum	61
Dovednosti pro řízení vlastní kariéry součástí RVP ZV	62
Evropská síť pro celoživotní kariérové poradenství	62
The Working Group on Schools Policy	63
Projekt GOAL – Guidance and Orientation for Adult Learners	64
Centrum kariérového poradenství jako součást NICM	64
Informační systém Infoabsolvent (ISA+)	65

ŠKOLNÍ A ŠKOLSKÉ PORADENSKÉ SLUŽBY, ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, DIAGNOSTICKÉ A INTERVENČNÍ NÁSTROJE	69
Kvalita ve školských a školních poradenských službách	69
Změny v systému poradenských služeb v souvislosti s novelou školského zákona	70
Infopoint ke společnému vzdělávání	71
Podpora specializovaných poradenských služeb	71
Psychologická a speciálně pedagogická diagnostika ve školských poradenských zařízeních	73
Mapování nástrojů a diagnostických postupů	75
Výzkumná činnost v oblasti psychodiagnostiky	75
Metodická podpora v diagnostice rozumových schopností dětí, žáků a studentů ve školských poradenských zařízeních	76
Distribuce diagnostických metod	76
Koordinační a informační činnosti	76
Poradenské služby	77
Další vzdělávání pedagogů a poradenských pracovníků	77
ÚSTAVNÍ A OCHRANNÁ VÝCHOVA A PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ PÉČE, PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	83
Podpora ve zvyšování kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy	83
Standardy kvality pro střediska výchovné péče	84
Kvalita v prevenci na školách	84
Mapování nabídky certifikovaných programů	85
Podpora spolupráce ve školské primární prevenci	85
MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A EVROPSKÉ AKTIVITY V OBLASTI ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	87
Národní centrum Europass ČR	87
Koordinační centrum EQF a NCP EQF	89
Síť ReferNet	89
TraWi – Přenos zkušeností při tvorbě na praxi zaměřených odborných vzdělávacích programů	91

INFORMAČNÍ A PUBLIKAČNÍ AKTIVITY	93
Národní informační centrum pro mládež	93
Bibliografické a informační služby knihovny NÚV	95
Komunikace s médii a veřejností	96
Periodika	97
Elektronické newslettery	98
Publikace	99
PROJEKTY NÚV	105
IPn Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (Pospolu)	105
IPn Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací (NSK2)	106
IPn Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (MP Kariéra II – KP)	108
IPn Nová závěrečná zkouška 2 (NZZ_2)	109
IPn UNIV 3 Podpora procesů uznávání	111
IPo Rozvoj lektorských a mentorských dovedností pedagogů mateřských a základních škol – lektori a mentori pro školy (LAMS)	112

